

— **ჟოლიტიკა** —

“მოქალაქეთა კავშირი” ოპოზიციას ახმობს

საპარლამენტო არჩევნების წინ “მოქალაქეთა კავშირის” წიაღში, ოპოზიციის ზმის ჩასაშობად, ახალი ინიციატივა იშვა — შეწყდეს საქართველოს პარლამენტის პლენარულ სდომათა პირდაპირი ტრანსლაცია რადიოსა და ტელევიზიის ეთერით. ამ იდეის ხორცშესახმელად სახელისუფლებო ფრაქცია პარლამენტში ხელმოწერებს აგროვებს.

A3

— **ჟაონომიკა** —

„ტალენორი“ „ელაქტროკავშირის“ ბიზნეს-გეგმის წარმოდგენის მოლოდინში, ამ გახმაურებული პროექტის ერთ-ერთი მონაწილე, ოფმორული კომპანია “სელფორდი” „საქართველოს ელექტროკავშირის“ პრივატიზების მიზანშეწონილობაზე ალაპარაკდა.

A4

— **უხხოეთი** —

ირანში რეფორმატორები გამარჯვებას ზეიმობენ

ირანის უმაღლესმა ხელისუფალმა აიათოლა ალი ხამენეიმ, სტუდენტთა ერთკვირიანი საპროტესტო გამოსვლების შემდეგ, პროფესორი ჰაჯეში აღაჯარის სასცედილო განაჩენი შეცვალა. კონსერვატორების უკან დახევამ რეფორმატორებს იმედი გაუღვიძა.

A5

— **საზოგადოება** —

რისთვის გჰჰირდება ქრიტიკალი აზროვნება და ცხარე დებატები?!

საქართველოს საზოგადოების გარკვეული ნაწილი ამჟარად განიცდის კამათისა და დებატების კულტურის დეფიციტს. ეს პრობლემა აწუხებს არა მხოლოდ ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებს, არამედ კლასიკურ ინგლისს, პრამატულ გერმანიასა და ულტრათანამედროვე ამერიკასაც კი.

A6

— **სამართალი** —

მამის ბატახვის ორგანიზატორი თავისსავე დაბახულ მახეში ბახაბა

ერთი წლის წინ უგზოუკლოდ დაკარგული, პოლიციის აკადემიის ყოფილი რექტორის ყოფილი მოადგილის, შემდეგ კი სააფთიაქო ბიზნესის მფლობელის - როსტევენ ბეჟანიშვილის განზრახ მკვლელობისთვის მის საკუთარ შვილს პაატა ბეჟანიშვილს ასამართლებენ.

A7

ჟონდი		
თბილისი	22	☀
ქუთაისი	26	☀
ბათუმი	26	☀
სოხუმი	24	☀
ფოთი	26	☀
თალავი	20	☀
ზუბდიდი	27	☀
ბორი	17	☀
ახმატა	19	☀

უხხოარი ვალუტის ოფიციალური კარსი ლართან მიმართებაში	
აშშ დოლარი	2.1800
ევრო	2.1996
გირვანქა სტერლინგი	3.4413
რუბლი	0.0685

ხმაური და მრისხანება თბილისის საქრებულოში



თბილისის მერის მხარდამჭერთა მიტინგი.

ბიორბი ასანიშვილი

თბილისის საკრებულო და სახელმწიფო კანცელარია ხიდის შუაში შეხვედრილი ჯოუტი თხებივით ჯიქურ აწვებიან ერთმანეთს და უკან დახევას არც ერთი არ აპირებს: პრეზიდენტი არ იზიარებს დედაქალაქის საკანონმდებლო

ორგანოს არგუმენტებს ვანო ზოდელავასთვის უნდობლობის გამოცხადების თაობაზე და ქალაქის მერის თანამდებობიდან გათავისუფლებაზე უარს აცხადებს. კომპრომისზე არც თბილისის პარლამენტი მდის და დაჟინებით ითხოვს, რომ დედაქალაქის მერის იმპიჩმენტის პროცესი ლოკიკურ დასასრულამდე მივიდეს. ძნელი

სათქმელია, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში განმეორდება თუ არა გოგებშვილისეული იგავის ფინალი, მაგრამ ფაქტია, რომ ათი წლის წინანდელ "ცნობილ მოვლენებთან" ასოციაციები უკვე განწდა: მეგაფონით "შეიარაღებული" მომიტინგეები, ეგზალტერებული მასის მიერ "ხელადის" სახელის სკანდირება ("ვანო, ვანო!"),

სახელისუფლებო სტრუქტურებზე ზეგავლენის მოხდენის მიზნით, მის მუშაობაში ჩარევა... ავისშომასწავებლად გაისმა საბრძოლო შეძახილებიც: "ომი გინდათ? კი ბატონო, ვიომოთ!" (გიგა ლორთქიფანიძე), "კოცონების დანთება და კარვების დაცემა არ მოწწონს, მაგრამ..." (ქეთი დოლიძე).

ბაბრძოლაბა A3 ბჰირძოზა

ომისა და მშვიდობის საქითხი ბადდაფზაა დამოკიდებული

ლევან დირსაშვილი

გუშინ გაერო-ს სამხედრო ინსპექტორთა პირველი ჯგუფი კვიპროსიდან ბაღდადში გაემგზავრა. ოცდაათ ექსპერტს გაერო-ს "მონიტორინგის, ვერიფიკაციისა და ინსპექციის სპეციალური კომისიის" (UNMOVIC) უფროსი ჰანს ბლიქსი უხელმძღვანელებს. მათთან ერთად, ბაღდადს ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს დირექტორი მოჰამად ელ ბარადეიც ეწვევა. გაერო-ს ექსპერტებმა უნდა დაადგინონ, აქვს თუ არა ერაყს მასობრივი განადგურების იარაღი. საერთაშორისო ექსპერტების აზრით, სამხედრო ინსპექტორთა ვიზიტის შედეგებზე ერაყის და მთლიანად ახლო აღმოსავლეთის მომავალია დამოკიდებული. ჰანს ბლიქსის განცხადებით, ამ ვიზიტმა ერაყში ომისა და მშვიდობის საკითხი უნდა გადაწყვიტოს.

ბაბრძოლაბა A5 ბჰირძოზა



ჰანს ბლიქსი და მოჰამედ ელ ბარადეი ერაყში გამგზავრების წინ.

"აბროზიზნესბანკი" და "მიკროსაფინანსო ბანკი" ერთიანდებაიან?

ორი ბანკის გაერთიანების საკითხი ბრიუსელსა და ფრანკფურტში უნდა გადაწყდეს

ბიორბი კალანდაძე

გერმანიის განვითარების სა-ხელმწიფო ბანკის (KfW) მიერ "აგრობიზნესბანკის" შესაძლო ყიდვის საკითხი დამოკიდებულია გერმანუ-ლი ბანკის, საქართველოს მთავრო-ბისა და ევროკომისიის შეთანხმება-ზე. ეს საკითხი განიხილებოდა სა-ქართველოში KfW-ს წარმომადგე-

ნელთა ბოლო ვიზიტისას, რომელიც გასულ კვირას შედგა. "აგრობიზ-ნესბანკში" საქართველოს მთავრო-ბა და ევროკომისია თანაბარ წილს (50/50) ფლობენ. "შას შემდეგ, რაც ჩვენთვის ევ-როკომისიის პოზიცია იქნება ცნობილი, "აგრობიზნესბანკის" მონაცემების დეტალურ შესწავ-ლას შევუდგებით," – განაცხადა გასულ კვირას საქართველოს სა-

ხელმწიფო მინისტრთან შეხვედრი-სას KfW-ს ვიცე-პრეზიდენტმა ნორბერტ კლოპენზურგმა. გერმა-ნულ საკრედიტო ორგანიზაციას ქართული ბანკის ყიდვა ქართულმა მხარემ შესთავაზა. მანამდე ბანკის პრივატიზების სხვა სქემა იყო შემუ-შავებული, რისთვისაც "აგრობიზ-ნესბანკის" კიდევ ერთ მენილეს, ევ-როკომისიას, ერთი მილიონი ევრო ჰქონდა გამოყოფილი. ამ სქემის მი-

ხედვით, ბანკი მართვაში უნდა გა-დასცემოდა ტენდერის წესით გა-მოვლენილ ევროპულ საფინანსო კომპანიას, რომელსაც იგი გასაყი-დად უნდა მოემზადებინა. ამ სქემის ამოქმედებას ხელი შეუშალა "აგრო-ბიზნესბანკის" დირექტორის, პი-ტერ შოუს, გატაცებამ.

ბაბრძოლაბა A4 ბჰირძოზა

პრეზიდენტი ზოდელავას ინარჩუნებს და... აფრთხილებს!

თამარ ხორბალაძე

საქართველოს პრეზიდენტმა გუშინ დაადასტურა, რომ არ აპირებს თბილისის საკრებულოს დარეულზე ცეკვას. მეორე მხრივ კი, გააფრთხილა თბილისის მერი, რომელიც ადგილობრივი არჩევნების მსვლელობისას საერთო ენას, სახელმწიფო მინისტრზე მეტად, ოპოზიციის წაწილთან ნახულობდა.

"ზოდელავას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ გადაწყ-ვეტილებას, სერიოზული განსჯის გარეშე, ვერ მივიღებ, უპირველეს ყოვლისა, ისე დედაქალაქის ინტე-რესებიდან გამომდინარე. პრეზიდენტის მხრიდან ემოცი-ური და ნაჩქარევი გადაწყვეტილე-ბის მიღება არცთუ სწორი ნაბიჯი იქნებოდა, იმ ვითარებაში, როცა კარზეა მომდგარი ძალიან რთული ზამთარი და, ამასთან, გრძელდება 25 აპრილს დედაქალაქში მომხდარი მინისტრის შედეგების ლიკვიდა-ცია, რასაც მერია ახორციელებს. საკრებულოს გადაწყვეტილე-ბაში განსაკუთრებულს და ტრავი-კულს ვერაფერს ვხედავ, მით უმე-ტეს, რომ კონსტიტუცია და კანონი პრეზიდენტს ანიჭებს საბოლოო ვერდიქტის უფლებას.

დედაქალაქს სჭირდება სტაბი-ლური ხელისუფლება," - ეს განცხა-დება უშუალოდ საკრებულოსა და იმ ძალების მისამართით იყო გაკეთე-ბული, ვინც მიიჩნევს, რომ საკრებუ-ლოს შეუძლია სერიოზული ზეგავ-ლენის მოხდენა ქვეყანაში მიმდინა-რე პოლიტიკურ პროცესებზე.

ბაბრძოლაბა A3 ბჰირძოზა

"ახლები" გაფრთხილება: "ასა იწყებდა გამსახურდია!"

თამარ ხორბალაძე

ამ კვირაში ხელისუფლება გადამწყვეტ იერიშს განახორციელებს ოპოზიციურ ძალებზე, ანუ ალტერნატიულ აზრზე პარლამენტში. ეს იქნება ლოგიკური გაგრძელება რეანიმირებული "მოქალაქეთა კავშირის" მიერ საპარლამენტო ბერეკეტების ხელში ასაღებად წარმოებული ბრძოლისა. პრაქტიკულად ამ ნიშნით წარიმართა პარლამენტის ბიუროს გუშინდელი სხდომა.

ერთ-ერთი ნაბიჯი, რომლის გა-დადგმასაც სახელისუფლებო ძალე-ბი აპირებენ მიმდინარე კვირაში, სა-ერთაშორისო არენაზე გასული სა-პარლამენტო დელეგაციების შემად-გენლობის გადახედვაა. "ან შევცვა-ლოთ შემადგენლობა, ან დროებით შევჩეროთ უფლებამოსილება დე-ლეგაციებს ყველა საპარლამენტ-თაშორისო ასამბლეაში... ვის წარ-მოადგენს ეს ხალხი, მაგალითად, ევროსაბჭოში..." - აღმოეთუება ვერ მალავდნენ აჟამინდელი უმრავლე-სობის წარმომადგენლები, განსაკუთ-რებით – გახტანგ რჩეულიშვილი. ვახტანგ აბრალავა და ელიზბარ ჯაველიძე კი იმას ჩიოდნენ, რომ საზღვარგარეთ კომიტეტების ახალი ხელმძღვანელობა ვერ დადის (მართა-ლია, ამასთან დაკავშირებით ტრადი-ციონალისტმა მაია ნადირაძემ შენიშ-ნა, რომ ზოგს პარლამენტი ტურის-ტული ბიურო ჰგონია, მაგრამ ამას სა-ერთო განწყობა არ შეუცვლია). ზურაბ ჟვანიას, გიორგი ბარამი-ძის და სხვათა აქტიური საერთაშო-რისო მოღვაწეობა დღეს ხელისუფ-ლების ინტერესებში ნამდვილად არ შედის, მით უმეტეს - თუკი ამ მოღვა-წეობას ქვეყნისთვის დადებითი შე-დეგები მოაქვს.

ბაბრძოლაბა A3 ბჰირძოზა

ბალცაროვირის ჰბუფმა ანდიკონდრაბანდული რეკომენდასციახი შეიშაჰვა

ენო ნარჩაბჰვილი

დღეს საქართველოს პრეზიდენტის პოლონელი მრჩევის, ლემეკ ბალცეროვიჩის ჯგუფის წევრები თბილისს ეწვევიან. მთავრობის ეკონომიკური და სტრუქტურული რეფორმების საკონსულტაციო პროექტის აღმასრულებელი დირექტორის, თამაზ ასათიანის განცხადებით, **“ამ ჯგუფმა კონსულტაციების მომზადების პერიოდში პრაქტიკულად მთელი საქართველო მოიარა: დაწყებული ერგენთის საბაჟოდან, სარკინიგზო მაგისტრალებით დამთავრებული; მათ უშუალოდ ნახეს, რაც ხდება და მხოლოდ შემდეგ ჩამოაყალიბეს რეკომენდაციები ფისკალური პოლიტიკასა და კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლაში.”**

ბალცეროვიჩის რეკომენდაციების მიხაარსი ფართო საზოგადოებისთვის უცნობი რჩება, რადგან ასეთია საქართველოს მთავრობასთან გაფორმებული კონტრაქტის პირობები. თუმცა, პოლონელი ექსპერტის მხრიდან პერიოდულად გაკეთებული უკმაყოფილო განცხადებების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, საქართველოს პრეზიდენტი და მისი მთავრობა ამ რეკომენდაციებს ყურს დიდად არ უნდა უგდებდეს. თანაც, გასათვალისწინებელია, რომ საქართველოს მთავრობა ბალცეროვიჩის საქმიანობას საქართველოში არ აფინანსებს, რაც ოფიციალურ თბილისისთვის “ყურის არდასაგდებად” სერიოზული მოტივაციაა.

თამაზ ასათიანის განცხადებით, **“ამჯერად, პოლონელი კონსულტანტები ჩამოიტანენ რეკომენდაციებს საქართველოს პარლამენტში განსახილველად უკვე წარდგენილი (ან წარსადგენი) კონკრეტული საკანონმდებლო პაკეტების შესახებ; აგრეთვე, წინადადებებს სამთავრობო სტრუქტურული ცვლილებების თაობაზე. ყოველივე ეს განკუთვნილი იქნება ფინანსთა სამინისტროს, საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის, საგანგებო ლეგიონისა და საგადასახადო**

ბიზნესის აზგაბი

“ლუკოილი” გადის **“საუკუნის პროექტიდან”**

რუსეთის უმსხვილესი ნავთობკომპანია “ლუკოილი” ე.წ. იმ “საუკუნის პროექტიდან” გასვლას გეგმატს, რომელიც აზერბაიჯანის აზერი-ჩირაგ-გიუნეშლის საბადოებიდან ნავთობის მოპოვებას ითვალისწინებს. კომპანია თავისი ათპროცენტიანი წილის გაყიდვით ვარაუდობს 1,25 მილიარდი დოლარის მიღებას.

“აზერი-ჩირაგი-გიუნეშლის” პროექტის ოპერატორია “ბიპი”, რომელიც კონსორციუმში 34,13 პროცენტით მონაწილეობს. პროექტის სხვა მონაწილეები არიან: “ლუკოილი” (ათი პროცენტი), აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობკომპანია (ათი პროცენტი), Statoil (8,56 პროცენტი), Unocal (10,28 პროცენტი), ExxonMobil (რვა პროცენტი), TPAO (6,75 პროცენტი), Devon (5,62 პროცენტი), Itchu Oil (3,92 პროცენტი) და Delta Hess (2,72 პროცენტი). სამივე საბადოს მარაგი 740 მილიონი ტონაა. პროექტის ღირებულება, ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის ჩათვლით, 15 მილიარდი დოლარია.

რუსულ ფეხბურთს ნავთობის სუნი უდის

რუსეთის ერთ-ერთმა ტიტულოვანმა საფეხბურთო კლუბმა “დინამომ” სპონსორული ხელშეკრულება გააფორმა სანავთობო კომპანია “იუკოსთან”. “დინამოს” პრეს-სამდილოს განცხადებით, “იუკოსი” უახლოესი სამი წლის განმავლობაში კლუბის განვითარებისთვის რამდენიმე მილიონ დოლარს გაიღებს.

“კლუბის განვითარებისთვის 22 მილიონი დოლარი გეჭირდება, რომლის დიდი ნაწილის მოგროვებაც უკვე შეძელით,” – განაცხადა “დინამოს” პრეს-მდივანმა ალექსანდრ ლოვომა. თუმცა, მან არ დააკონკრეტა, ამ 22 მილიონიდან რამდენს შეადგენს “იუკოსის” შენატანი. ჯერჯერობით, მხოლოდ ისაა ცნობილი, რომ “იუკოსი” აპირებს იმაზე მეტი ჩადოს “დინამოს” განვითარებაში, ვიდრე თავის დროზე რუსეთის მეორე სანავთობო გიგანტმა “გაიმეტა” “სპარტაკისთვის”.

ამერიკამ ჩრდილოეთი კორეა მაზუთის გარეშე დატოვა	
აშშ-მ შეწყვიტა ჩრდილოეთი კორეისთვის სანავაგის მიწოდება. საერთაშორისო კონსორციუმმა, რომლის შემადგენლობაშიც შედიან აშშ, სამხრეთ კორეა, იაპონია და ევროკავშირის ქვეყნები, სანავაგის მიწოდების დროებით შეჩერებაზე გადაწყვეტილება მას შემდეგ მიიღო, რაც ცნობილი გახდა, რომ ფხენიანი ბოროთულ პროვოკამას ახორციელებს.	
1994 წლის შეთანხმებით, აშშ-მ ჩრდილოეთი კორეას უნდა მიანდოს 500 ათასი ტონა სანავთო მანამდე, სანამ ამ ქვეყანაში არ დასრუდება ორი ბირთვული რეაქტორის მშენებლობა.	
კონსორციუმის წევრების მიერ მიღებულ დადგენილებაში, რომელიც სანავაგის მიწოდების შეწყვეტას შეეხება, ნათქვამია, რომ სანქციები შენარჩუნდება მანამდე, სანამ ჩრდილოეთი კორეა ბირთვულ იარაღს სრულად არ გააანადგურებს.	

ლარის ოფიციალური კაცპალითი კარსი ახა დოლარის მიხართ 2002 წლის 13 - 19 ნოემბრის დამოგარაოებით					
2.2000	2.1900	2.1900	2.1900	2.1900	2.1900
2.1850					2.1800
2.1800					
2.1750					
2.1600					
2.1500					
2.1400					
13.11.02	14.11.02	15.11.02	16.11.02	17.11.02	18.11.02
ასოფლიოს ნაჰჰანი	UK£	US\$	€uro	¥en	
კალაქბაიი	UK£	0.6328	0.6384	0.0052	
კრისკარსადი	US\$	1.5804	1.0089	0.0083	
	€uro	1.5664	0.9912	0.0082	
	¥en	191.32	121.08	122.16	

„ტელენორი“ „ელექტროკავშირის“ ბიზნეს-გეგმას წლის ბოლომდე წარმოადგენს

“სელფორდი” კი მთავრობას “ელექტროკავშირის” შრივატიზებას ახლავე ურჩევს

ნორვეგიული საკომუნიკაციო გიგანტის “ტელენორის” მიერ “საქართველოს ელექტროკავშირის” ბიზნეს-გეგმის წარმოდგენის მოლოდინში, ამ გახმაურებული პროექტის ერთ-ერთი მონაწილე, ოფიორული კომპანია “სელფორდი” “საქართველოს ელექტროკავშირის” პრივატიზების მიზანშეწონილობაზე ალაპარაკდა. ეს აზრი წინააღმდეგობაში მოდის საქართველოს მთავრობის აჟუბინდელ პოზიციასთან, თუმცა ბევრი რამ, ალბათ, მაინც მას შემდეგ გაირკვევა, რაც ქართული მხარე, ბოლოს და ბოლოს, “ტელენორის” ბიზნეს-გეგმას იხილავს.

გვანცა კჰინიკაძე

ნორვეგიული კომპანია “ტელენორის” მიერ “საქართველოს ელექტროკავშირის” ბიზნეს-გეგმის მომზადებასა და წარდგენას საქართველოს სამთავრობო სტრუქტურები, უკვე რამდენიმე თვეა, ელიან. ხელშეკრულების თანახმად, “ტელენორის” ბიზნეს-გეგმის პრეზენტაცია ჯერ კიდევ აგვისტოში უნდა შემდგარიყო, თუმცა, გაურკვეველი მიზეზების გამო, ეს დღემდე არ მომხდარა. “ელექტროკავშირი”-“ტელენორის” პროექტის ფინანსური ინვესტორის - კომპანია “სელფორდის” საქართველოს წარმომადგენლობის გენერალური დირექტორი გიორგი ბედინიშვილი პრეზენტაციის თარიღის ჯერ ოქტემბრამდე, ახლა კი წლის ბოლომდე გადაწევას, სხვადასხვა უმნიშვნელო მიზეზების გამო, საშუაო პროცესის განუღვას მიაწერს. მიუხედავად შეუზრებისა, ბედინიშვილი დარწმუნებულია, რომ “ტელენორი” “ელექტროკავშირის” ბიზნეს-გეგმას ახალ წლამდე აუცილებლად წარმოადგენს.

ჯერჯერობით გაურკვეველია, თუ რა ბედი ეწევა თავად “სელფორდს” ამ ბიზნეს-გეგმის წარდგენის შემდეგ. კონტრაქტის თანახმად, მისი ფუნქციები მას შემდეგ ამოიწერება, რაც “ელექტროკავშირი” ამ ოფიციური კომპანიას ბიზნეს-გეგმის მომზადებისთვის გამოყოფილ კრედიტს, 200 ათას დღლარს გაუსტუმრებს. მართალია, “ელექტროკავშირში” ამაზე არ საუბრობენ, მაგრამ ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრი, მერაბ ადგიშვილი და თავად “სელფორდი” ადასტურებენ, რომ “ელექტროკავშირმა” კრედიტის პირველი ნახევარი უკვე დაფარა.

ადგიშვილის განცხადებით, “ელექტროკავშირს” არც მეორე ნახევრის გადახდა გაუჭირდება. შესაბამისად, “ტელენორის” მიერ მომზადებული ბიზნეს-გეგმა ქართული კომპანიის საკუთრება გახდება და “სელფორდის”, როგორც ფინანსური ინვესტორის, საქონოებაც მოისწნება. “საბაგიეროდ, ამ საკითხისადმი რადიკალურად გასხვავებული აზრი აქვთ “სელფორდში”. გიორგი ბედინიშვილის თქმით, სახელმწიფოს მიერ “ელექტროკავშირის” პრივატიზებაზე უარის თქმა იმ მოტივით, რომ ეს სანარმო მომგებიანი გახდა, არასწორი იქნება. **“შესაძლოა, სანარმო მომგებიანია, მაგრამ კარგი პატრონის ხელში იგი კიდევ უფრო მომგებიანი გახდება. სახელმწიფო ყოველთვის უფრო ცუდი მენეჯერი, ვიდრე კარძო მესაკუთრე. ეს მხოლოდ საქართველოსა და “ელექტროკავშირს” არ ეხებათ, ეს საყოველთაო ქეშმარიტებაა. გადაწყვეტილება სახელმწიფომ უნდა მიიღოს, მაგრამ, ჩემი აზრით, “ელექტროკავშირის” პრივატიზებაზე მან უარი არ უნდა თქვას, ეს მისთვისაც და “ელექტროკავშირისთვისაც” აუცილებელია”**, - მიაჩნია ბედინიშვილს. “ტელენორის” ბიზნეს-გეგმის, “სელფორდთან” ურთიერთობისა და შესაძლო პრივატიზაციის შესახებ მეტად მწირ ინფორმაციას ავრცელებს თავად “საქართველოს ელექტ-

“აპროზიზნესბანკი” და “მიკროსაფინანსო ბანკი” ერთიანდებაიან?

პირავლი ჰავარდიდან

მისი ტყვეობის ხუთი თვის მანძილზე ქრეფილი ბანკის გაყიდვის ახალი სქემა მომზადდა: ქართველი “აგრობიზნესბანკის” ყიდვა შესთავაზა გერმანიის განვითარების სახელმწიფო ბანკს, რომელიც ისედაც ფქრობდა თავისი წილის გაზრდას მეორე ქართულ საფინანსო სტრუქტურაში - “მიკროსაფინანსო ბანკში”. **“ჩვენ ჩავთვალეთ, რომ შეიძლება “აგრობიზნესბანკის” შერწყმა სხვა ბანკთან, ამ სხვა ბანკის მიერ მისი ყიდვა. ასეთი იდეა მივანდოვეთ ევროკავშირთანგებას, რომელსაც იქ მხარი დაუჭირეს”,** – აღნიშნა “24 საათთან” საუბარში საქართველოს ეროვნული ბანკის საბანკო ზედამხედველობისა და რეგულირების სამმართველოს უფროსმა მურთაზ კიკორიამ. მისი თქმით, არჩევანი “მიკროსაფინანსო ბანკზე” იმ მოტივით შეჩერდა, რომ ამ ბანკს, დაახლოებით, იგივე სეგმენტი უჭირავს საქართველოს საფინანსო ბაზარზე, რაც “აგრობიზნესბანკს”. **“ჩვენიზნესბანკი, რომ მოლაპარაკების პროცესი უკვე ბრის უშელსა და ფრანკფურტს შორის მიმდინარეობს”,** – განაცხადა მურთაზ კიკორიამ. “აგრობიზნესბანკი” 1999 წლის 13 ივნისს დააფუძნა ოთხმა არაკომერციულმა ფონდმა. ბანკის წილს თანაბ-



მერაბ ადგიშვილი

სამაგიეროდ, ამ საკითხისადმი რადიკალურად გასხვავებული აზრი აქვთ “სელფორდში”. გიორგი ბედინიშვილის თქმით, სახელმწიფოს მიერ “ელექტროკავშირის” პრივატიზებაზე უარის თქმა იმ მოტივით, რომ ეს სანარმო მომგებიანი გახდა, არასწორი იქნება. **“შესაძლოა, სანარმო მომგებიანია, მაგრამ კარგი პატრონის ხელში იგი კიდევ უფრო მომგებიანი გახდება. სახელმწიფო ყოველთვის უფრო ცუდი მენეჯერი, ვიდრე კარძო მესაკუთრე. ეს მხოლოდ საქართველოსა და “ელექტროკავშირს” არ ეხებათ, ეს საყოველთაო ქეშმარიტებაა. გადაწყვეტილება სახელმწიფომ უნდა მიიღოს, მაგრამ, ჩემი აზრით, “ელექტროკავშირის” პრივატიზებაზე მან უარი არ უნდა თქვას, ეს მისთვისაც და “ელექტროკავშირისთვისაც” აუცილებელია”**, - მიაჩნია ბედინიშვილს. “ტელენორის” ბიზნეს-გეგმის, “სელფორდთან” ურთიერთობისა და შესაძლო პრივატიზაციის შესახებ მეტად მწირ ინფორმაციას ავრცელებს თავად “საქართველოს ელექტ-



გიორგი ბედინიშვილი

როკავშირი”. მისი ფინანსური დირექტორის მერაბ კანკავას განცხადებით, “ელექტროკავშირს” აქვს იმის პოტენციალი, რომ საკუთარი შემოსავლების ხარჯზე განვითარდეს და ამდენად, არც სახელმწიფოსთვის არსებობს ამ კომპანიაში თავისი წილის გაყიდვის აუცილებლობა. ასეთი განცხადებების საფუძველს “ელექტროკავშირის” ფინანსურ დირექტორს კომპანიის მიერ წლის პირველ ნახევარში ნაჩვენები საკმაოდ სლოიდური მოგება და მთლიანად მიმდინარე წლის 1-1.2 მილიონი ლარის ოდენობის მოგებით დასრულების პროგნოზი აძლევს. თუმცა, კანკავას თქმით, “ელექტროკავშირის” წლევანდელი მოგების დიდი ნაწილი შარშანდელი, დაახლოებით, მილიონლარიანი ზარალის დაფარვას მოხმარდება. მიუხედავად ასეთი ოპტიმისტური პროგნოზებისა, კანკავას აზრით, ინვესტიციების განხორციელების სანაცვლოდ, “ელექტროკავშირს” რომელიმე მსხვილი უცხოური კომპანიისთვის რამდენიმე წლით მართვაში გადაცემა მაინც მიზანშეწონილი იქნება.

რად ფლობენ ევროკომისია და საქართველოს ქონების მართვის სამინისტრო. ბანკის საწვდებო კაპიტალი 6,9 მილიონ ლარს შეადგენს. იგი ფორმირებულია საპარტნიორო ფონდიდან, რომლის შემქმნა გათვალისწინებული იყო ევროკავშირთან “ტასისი” პროექტით. 1998-99 წლებში ფონდთან თანამშრომლობდა 22 ქართული კომერციული ბანკი. ამ პროცესს ექვსი მათგანის გაკოტრება მოჰყვა, რაც შეეხება “მიკროსაფინანსო ბანკს”, იგი 1999 წელს დაფუძნდა საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების მიერ, რომელსაც პარტნიორობას ქართული ბანკებიც უწევდნენ. ბანკის დაფუძნებაში წამყვანი წვლილი მიუძღვის გერ-

მანიის განვითარების სახელმწიფო ბანკს (KfW), სადაც შემუშავდა კიდევ პროექტი “მიკროსაფინანსო ბანკის” დაფუძნების შესახებ. დღეისათვის ბანკის მენილეები არიან: KfW (20 პროცენტი), “თიბისი-ბანკი” (17 პროცენტი), საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია (16 პროცენტი), გერმანული “კომერცბანკი” (15 პროცენტი), ნიდერლანდების განვითარების სახელმწიფო კომპანია (10 პროცენტი), საინვესტიციო კომპანია “საერთაშორისო მიკრო ინვესტიციები” (10 პროცენტი), ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (10 პროცენტი) და “ინტელექტბანკი” (ორი პროცენტი).

ფინანსთა სამინისტრომ პრაქტიკაში დაჰალბა არ შეასრულა

დღეს სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრი დავით მირცხულავა, დედაქალაქისთვის ბუნებრივი აირის მიწოდების აღდგენასთან დაკავშირებით, **“იტერას” ხელშეკრეულობასთან მოსალაპარაკებლად მოსკოვში გაემგზავრება**. მინისტრი მოსახლეობას მიმდინარე კვირაში ბუნებრივი აირის მიწოდების განახლებას პირადება. სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრის ოპტიმისტურ პროგნოზს რუსული პრესაც იზიარებს, თუმცა, **“იტერას” მიერ თბილისისათვის გაზის მიწოდების აღდგენის განსხვავებულ მიზეზებზეც** საუბრობს.

სოფიო ოხანაშვილი

რუსული პრესა ავრცელებს ინფორმაციას, რომ “იტერა” “თბილგაზისათვის” ბუნებრივი აირის მიწოდებას რამდენიმე დღეში განაახლებს. გაზეთ “კომერსანტის” ინფორმაციით, საქართველოს მიმართ მკაცრი სანქციების გატარება ტექნიკურად შეუძლებელია. ამის მიზეზად კი გაზეთი იმ ფაქტს ასახელებს, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე გადის ტრანზიტული გაზსადენი, რომლითაც სომხეთი მარაგდება და, უკიდურეს შემთხვევაში, საქართველოს მთავრობა მეზობელი ქვეყნისთვის განკუთვნილი ბუნებრივი აირის გამოყენებას დაიწყებს. ამის შემდეგ კი “იტერა” იძულებული გახდება, მოხმარებული აირის საფასურის კეთილსინდისიერი გადახდელი ერევის საყვედურებს უპასუხოს. სომხეთის უკმაყოფილების შესახებ ინფორმაციას ქართული სააგენტოებიც ავრცელებენ. “კავკასი-

პრესის” ცნობით, სომხეთმა არაერთგზის დაადაშაშულა ქართული მხარე იმაში, რომ ერევანი ვერ იღებს საჭირო რაოდენობით აირს, ვინაიდან გაზი სომხეთის საზღვრამდე საქართველოს ტერიტორიაზე იკარგება. “თბილგაზში” ამ ვერსიას არ იზიარებენ. **“საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციიდან ყოველდღიურად 300 ათასი კუბური მეტრი გაზის მიღება დღეს პრობლემას არ წარმოადგენს. ამ კორპორაციას ტრანზიტული გაზიდან უფრო მეტი რომ რჩებოდეს, იმასაც დაუბრკოლებლად მოგვანგვიდა და ჩვენი ძველი რეჟიმიმ თავისუფლად დავტერი თავითი მთელ ქალაქს,”** – განაცხადა “თბილგაზის” საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა ლალი ხუციშვილმა.

“საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციას” საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული მაგისტრალური გაზსადენები მართვაში აქვს

გადაცემული. მას, ტრანზიტის საფასურის სახით, გატარებული გაზის ათი პროცენტი რჩება. სამომავლოდ გათვალისწინებულია “თბილგაზის” მართვის უფლებით გაზის კორპორაციისთვის გადაცემა.

“თბილგაზში” დედაქალაქისთვის ბუნებრივი აირის გამორთვაში ფინანსთა მინისტრს დაწინაუფლებენ. ლალი ხუციშვილის განცხადებით, მირიან გოგიაშვილს 250 ათასი ლარის მობორობა სახელმწიფო კანცლარიათ დაავადა. ფინანსთა სამინისტროსთვის გაგზავნილ წერილს, რომელსაც სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე გიორგი ისაკაძე აწერს ხელს, ფინანსთა მინისტრს მირიან გოგიაშვილს, საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის ოთხი ივლისის №46219 დავალების შესამისად, თბილისის შეუფერხებელ გამოხმარაგების მიზნით, გაზის დაგვიანების დასაფარად საჭირო სახსრების დროული გამოყოფის უზრუნველყოფა დაევალა.

სააქციო საზოგადოება “თბილგაზმა”, 2002 წლის პირველი ოქტომბრის მდგომარეობით, ცენტრალური ბოუჯეტში დაფინანსებაზე მყოფი იმ დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ნუსხა გამოაქვეყნა, რომელთაც, განვიროი სქემის მიხედვით, უნდა დაეფარათ მოხმარებული ბუნებრივი გაზის საფასური. მათ შორის არიან ისეთი ორგანიზაციები, როგორები-

ცაა საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტრო, საქართველოს პარლამენტი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, საქართველოს ოუსტიციის სამინისტროს სასჯელთა აღსრულების №5 სააყრბილი, უზენაესი სასამართლო და სხვ.

შეგახსენება, რომ შპაბის “იბერას” შეიღობება მხარეშ ვალის მორთაფი დაგვიანების გამო შეუწყვიტა. ქართულმა მხარეშ ვალის მორთაფი ნაწილის დაფარვა შეძლო. შეთანხმებისამერ, “საქაქას” ანგარიშშე მილიონ 700 ათასი ლარი 15 ნოემბერს ჩაირიცხა. გაზის გამორთვის მიზეზი კი დარჩენილი 250 ათასი ლარი გახდა, რომელიც ცენტრალური ბოუჯეტთან უნდა დაფაროს. ორის დღლის განმავლად უნდა ფინანსთა მინისტრის შემთხვევაში, შესაძლოა, ეს თანხა გადაიხადოს. ამავე დროს, გოგიაშვილმა კატეგორიულად განაცხადა, რომ ვალის დასაფარავად გათვალთ 250 ათასი ლარი “თბილგაზისათვის” განეული ბოლო დახმარება იქნება.

რიისთვის გვჭირდება კრიტიკული აზროვნება და ცხარე დებატები?

საქართველოს საზოგადოების გარკვეული ნაწილი ამჟამად განიცდის კამათისა და დებატების კულტურის დეფიციტს. ეს პრობლემა აწუხებს არა მხოლოდ ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებს, არამედ კლასიკურ ინგლისს, პრაგმატულ გერმანიასა და ულტრათანამედროვე ამერიკასაც კი. ჯორჯ სოროსმა დააარსა თავისი მასშავლებლის, პოსტ-პოზიტივისტური ფილოსოფიური სისტემის ფუძემდებლის, კრიტიკული რაციონალიზმის წარმომადგენლის “კარლ პოპერის სახელობის დებატების პროგრამა”, რომელიც მსოფლიოს ორმოცამდე ქვეყანაში ხორციელდება. პროგრამის მიზანია საზოგადოებაში კრიტიკული აზროვნების, კამათის, დებატების კულტურის, მოსმენისა და თვითგამოხატვის უნარის “დროულად”, ბავშვობის ასაკში, თამაშისა და შეჯიბრების ფორმით დამკვიდრება.

ირინა სანაბლიძე

უკვე ოთხი წელიწადია, რაც ფონ-დი “ლია საზოგადოება – საქართველო” მოსწავლეებსა და სტუდენტებს კრიტიკულ, ლოგიკურ აზროვნებასა და კამათის, დებატების კულტურას ასწავლის.

პროგრამის მიზანია, ხელი შეუწყოს აქტიური და სრულყოფილი მოქალაქის ჩამოყალიბებას, რაც გულისხმობს მოზარდ თაობაში ინტელექტის, თავისუფალი აზროვნების განვითარებას. მოზარდმა თავისუფლად და არგუმენტირებულად უნდა შეძლოს საკუთარი აზრის, იდეების ჩამოყალიბება, ასევე უნდა განუვითარდეს სხვისი მოსაზრების მოსმენისა და პატივისცემის უნარი. დებატების საბოლოო მიზანია ისეთი პიროვნების ჩამოყალიბება, რომელიც აქტიური მოწინაიღობის მიიღებს საზოგადოებრივი ცხოვრების მიმდინარე მოვლენებში.

ამ მიზნის მისაღწევად პროგრამა მიიართავს ფორმალურ დებატებს, რაც ციფილური კამათის ერთ-ერთი ყველაზე ეფექტიანი ფორმაა, რომე-

დაზარალებულები დაზარალებულისადაც არ უფრთხიან

ახლახან ტუბერკულოზის ეროვნული ცენტრის ხელმძღვანელობამ დიდიუბე-ჩუღურეთის რაიონის სასამართლოს მიმართა და მიუცნო ვრის შემდეგ ძალით დამეზობლებული დაზარალებულების წინააღმდეგ სარჩელი აღძრა. ცენტრის ხელმძღვანელი, გიორგი ხერხიაშვილი, სასამართლოს სთხოვს, ეს ხალხი ცენტრის ეზოში მდებარე კორპუსებიდან გაიყვანოს. მოსახლეობას კი ტუბერკულოზით დაავადების საფრთხეც არ ამინებს და წასვლაზე კატეგორიულ უარს აცხადებს, - სადაც აქამდე ვიყავით, ამაზე უარსეიათ, ამბობენ.

ნანა ქადაგიშვილი

დაზარალებულებს ტუბერკულოზის ცენტრში ორი კორპუსი უკავით. ერთი მათგანი ცენტრმა ქიზნების მართვის სამინისტროს დაუბრუნა, რადგან იგი ისეთი ავარიულია, რომ ვეღარ გაამართებდა. მეორე შენობა კი, ყოფილი ამბულატორიული განყოფილება, კვლავ ცენტრს ეკუთვნის და მსოფლიო ბანკის პროექტი მის გარემონტებას ითვალისწინებს. მოსახლეობა (ძირითადად, დევნილები), ამ კორპუსებში მინისტრის შემდეგ ძალით შეიჭრა და ცენტრის ხელმძღვანელობამ მათი გაყვანა დღემდე ვერ მოახერხა. “ვის არ მივმართეთ, - მერიას, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, პოლიციას, მასვედის, მაგრამ არაფერი გამოგვივიდა. არადა, დღე-ღღეუ მსოფლიო ბანკის ექსპერტს უნდა ჩამოვიყვს. მაგრამ იმეცხება ცენტრის შენობების რეაბილტაცია, ეს კორპუსები კი ვერ გავათავისუფოთ. ამიტომაც სასამართლოს მივმართეთ, მტკი გზა აღარ დავგრივ. ესეც არ იყოს, ამ ხალხს სიცოცხლე საფრთხეშია. ვაფრთხილებთ, ვურჩევთ, მაგრამ არ გავიჯერებენ. აბრილიდან აქ ვართ და ჯერ აეად არ გავმზადვართო. ვერ გავგავებინეთ, რომ ტუბერკულოზი გრიში არ არის, რამდენიმე დღეში გადავფოთ. ამ დაავადებამ, შეიძლება, 6-9 თვეში, ან 2-3 წელიწადში იჩინოს თავი”, - ამბობს ხერხიაშვილი. ცენტრის შენობებში ჩასახლებული

მოკლედ

თბილისი. ოქტომბერში მოხმარებული ბუნებრივი აირისთვის გადასახდელი 1,8 მილიონ ლარადან „საქეაზს“ მისაღები აქვს 483 ათასი ლარი. „საქეაზს“- ადმინისტრაციის ინფორმაციით, თბილისს გაზის მიწოდება მხოლოდ კომპანიის ანგარიშზე ამ თანხის მიღების შემთხვევაში აღუდგება. გუშინ საერთაშორისო კორპორაციის რეზერვებიდან ბუნებრივი აირის მიწოდება აღუდგა თამაზნდის, კრწანისის, საბურთალოს, ავას რაიონის ზოგიერთ უბანს. რაც შეეხება მარცხენა სანაპიროს, როგორც “თბილისაში” აცხადებენ, იმ შემთხვევაში, თუ მთავრობა „იტერსთან“ მოლაპარაკებს და თანხაც საქვანს ანგარიშზე ჩაირიცხება, გაზი რუსეთიდან უახლოეს ორ დღეში წამოვა, თუმცა, თბილისის სრულად დატვირთვის, სულ ცოტა, ორი კვირა დასჭირდება. შეგასწავნებთ, რომ, „იტერსთან“ მოსალაპარაკებლად, დღეს, დღითი, მოსკოვს გაემგზავრენ სათბომ-ენერგეტიკის მინისტრი დავით მირცხულავა და გაზის საერთაშორისო კორპორაციის პრეზიდენტი ალექო გოციჩიძე. **მედი-ნოუსი.**

თბილისი. მიწისძვრისგან დაზარალებული თბილისის სკოლებს მსოფლიო ბანკიდან გამოყოფილი 5-მილიონიან პროგრამის ფარგლებში აღადგენენ. ამის შესახებ დღეს გამართულ თაბაძრზე თბილისის მერმა ვანო ზიდულავამ განაცხადა. 25 აპრილს თბილისში მომხდარი მიწისძვრის გამო დაზიანდა 209 საშუალო სკოლა. ამავე პროგრამის ფარგლებში უნდა მოხდეს ხალხის აღდგენაც. საბანაო საშაპაროს უფროსმა ნიკო კახეთელიძემ განაცხადა, რომ მიწისძვრისგან დაზიანებული შენობების აღდგენითი სამუშაოები ინტენსიურად მიმდინარეობს ვარკეთილსა და დედაქალაქის სხვა უბნებში. **კავკას-პრესი.**

თბილისი. საქართველოს პრეზიდენტიც აბრით, მუხუმე-ნაკრძალის ტერიტორიაზე მიუღებლია ყოველგვარი ახალი მშენებლობა, თუ ის უნიკალური არქიტექტურული ანსამბლის იერსახეს დაამახინჯებს. “შეიკრის, ზუღდიძე, დადიანების სასახლის ეზოს გარდა, რატიმ ვერ მოიძებნა სხვა ადგილი ახალი მშენებლობისთვის. ამიტომ ამ საკითხით უშუალოდ დავინტერესდები”, - განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტმა ედიუარდ შევარდიაძემ დღეს სახელმწიფო კანცელარიაში გამართულ ტრადიციულ პრიიზინგზე, როცა ზუღდიძის, სამეგრელოს მთავრობის რეზიდენციის ტერიტორიაზე მიმდინარე გასართობი ობიექტის მშენებლობის საკითხს შეხუ. შეგასწავნებთ, რომ ეს მშენებლობა რამდენიმე თვის წინ მას “ოლკოშიანის” თაოსნობით წამოიწვეს. მის წინააღმდეგ გამოიწი კულტურის სამინისტრო და ძეგლთა დაცვის დეპარტამენტი. გარდა ამისა, უკანონო მშენებლობის საკითხს ცალკე განიხილავს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი. **კავკას-პრესი.**

თბილისი. მსოფლიოს 121 ქვეყანაში არსებულ „მაკდონალდსის“ 29,000 რესტორანში 20 ნოემბერს გაიმართება აქცია „ბავშვთა საერთაშორისო დღე მაკდონალდსში“. აქციაში საქართველოც მიიღებს მონაწილეობას. ამ დღეს თბილისის „მაკდონალდსის“ რესტორანში ამერიკის საელჩოს წარმომადგენელი თბილისის მ. იაშვილის სახელობის ბავშვთა ცენტრში აღერიკი საავადმყოფოს გადაღობვებში დახმარების განცხადებას 2 კვირის განმავლობაში გაუყოფლი „მიგმაკიდან“ შემოსული თანხის კეთილთა გადასაცემს. როგორც მაკდონალდსის რესტორნის მენეჯერმა მაცა ნოსელიძემ განაცხადა, ყოველი წლის 20 ნოემბერს „მაკდონალდსი“ შვავს აქციას გაართმავს და ბავშვთა სხვადასხვა ორგანიზაციას დაეხმარება. რესტორანში დაგეგმილ აქციაში მონაწილეობას მიიღებენ მომღერლები ზუმბა და ნიაზ ღი-ასამიძე, ისინი რესტორანში მომსახურე პერსონალის როლს შეასრულებენ და იქ მისულ პატარებს მეფე-მელოთ გაუმსახინებლდებიან. **მედი-ნოუსი.**

პროგრამის“ თანახმად, თითქმის ერთი თვის განმავლობაში, მოსხენების ფორმისა და თვითგამოხატვის დახვევნის მიზნით, დებატების წარმართვის ეთიკის სემინარები ჩატუარდათ.

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის დიდ აუდიტორიაში “კარლ პოპერის სახელობის დებატების მერვე ეროვნულ ტურნირზე ორგანიზატორებმა წინასწარ შერჩეული თემატიკა საჯაროდ გამოაცხადეს. ორ-ორი სტუდენტით დაკომპლექტებულმა ორმოცამდე გუნდმა გამართა დებატები - არის თუ არა ფემინიზმი მანვე იდეოლოგია, მოქმედებს თუ არა უარყოფითად აშშ-ს პეგემონია მსოფლიო სტაბილურობაზე; ასევე იკამათეს მათ მიერ სურვილისამებრ ინტერპრეტირებულ თემებზე - “ამოვარდნილი ქარი ყველა გემს ვერ ამოძრავებს”, “ახლოსა თუ არა დასასრული” და რომ “ყოველ ჩამოვარდნილ წვიმის წვეთზე ყვევილი იზრდება”. ხუთი წუთის ინტერვალთი, ტრიბუნაზე ერთმანეთს ცვლიდნენ, პირობითად, მთავრობისა და ოპოზიციის ჯგუფებად დაყოფილი სტუდენტები.

ოთხრაუნდიანი ცხარე კამათის შემდეგ “კარლ პოპერის სახ. დებატების პროგრამის” მწვრთნელ-მსაჯეების ოთხკაციანმა ჯგუფმა გამოავლინა ტურნირის “ყველაზე დამაჯერებელი, ლოგიკურად მოაზროვნე და დებატების ეთიკის მქონე დახვეწილი” ფინალისტები - “მთავრობისა” და “ოპოზიციის” ორ-ორი გუნდი. მათ, ჩემპიონთა ტიტულის, სპეციალური დიპლომებისა და პრიზების საშუაგებისთვის, ცხარე დებატებისა და მოხსენებების წარმოდგენა მოუხ-

მოქავეშირის ლაბქრობა განათლების სამინისტროში

გუშინ განათლების სამინისტრომ სახელმწიფო მინისტრის, აეთანდილ ჯორენძას ეს და მოქალაქეთა კავშირის წარმომადგენლებს უმასპინძლა. სამინისტროს მოწოდებას, რომ ნებისმიერ მსურველ საზოგადოებას შეუძლია, გაეცნოს “განათლების სისტემის გარდაქმნისა და განმტკიცების პროექტს”, პირველი მოქალაქეთა კავშირი გამოეხმურა.

დალი ქაჰრაჰა

შეხვედრა ორნაწილიანი იყო. პირველი განყოფილება ძალიან ჰგავდა ტრადიციულ გაკეთილს, როცა მასწავლებელი ხსნის და მოსწავლეები უსმენენ. დამსწრე საზოგადოებაც კლასიკური სქემით მოქმედებდა: პირველ მერხებზე მსდარი სახელმწიფო მინისტრი, ჯანდაცვის მინისტრი ამირან გამყრლიძე, პოეტო რეზო ამაშუკელი, აკადემიკოსი ნოდარ ამაღლობელი, პარლამენტარი მანანა გიგინეიშვილი და სხვები ყურადღებით ისმენდნენ. ბოლო მერხებზე კი, ტრადიციულად, ისხდნენ ის მოსწავლეები, რომლებიც სიის ამოკითხვის შემდეგ სასწავლო პროცესს ეთიშებიან.

განათლების მინისტრმა საზოგადოებას უამბო რეფორმის სტრატეგიასა და უკვე განხორციელებულ



საიტქმელის ლაკონიურად გამოხატვა

დათ. მით უმეტეს, რომ ორგანიზატორთა მიერ წარმოდგენილმა თემამ ამას კიდევ უფრო შეუწყო ხელი. “მთავრობამ” თავი არ შეიზღუდა, თავისებური ინტერპრეტაცია მიანიჭა თემას - “დაე, იყოს...”, და თამაში “დაე, იყოს საქართველოში სიტყვის თავისუფლება” განსახილველად წარმოსადგინა. “ოპოზიციის” რეაქ-

ციამ და ჩვეულმა სიმძაფრემაც არ დააყოვნა და დებატები, ლამის, საქართველოს პარლამენტის დებატებს დაემსგავსა.

სიტყვის თავისუფლებაზე კამათისას, “მთავრობამ” ჟურნალისტების ქომაგ “ოპოზიციას” დააცვედრა, - გვლანძღავთ, გვაგინებთ და მეტი რაღა თავისუფლება გინდათო?!



აეთანდილ ჭორენძაძე და ალექო კარჭოზია

სამუშაოებზე. მან ისაუბრა ყველა კომპონენტზე და რეფორმის ერთ-ერთი სეგმენტის (კომპიუტერზაცია-ინტერნეტზაცია) “მონაპოვრის” დახმარებით, ეკრანზე თვალსაჩინოდ აისახებოდა მისი ნაამბობი.

განათლების მინისტრის გამოსვ-

ლის შემდეგ, სახელმწიფო მინისტრმა მოკლედ ისაუბრა განათლების მნიშვნელობასა და კონკრეტულად აღნიშნული რეფორმის ხარისხიანობაზე. “განათლების გარეშე საქართველოს მომავალი არ უწერია და არც მისი სიღარიბიდან გამოყვანა შეიძლება”.

ტაო-კლარჭათი უნივერსიტატის კედლებში

ოქტომბრის ბოლო კვირას ქართველ მეცნიერთა ერთი ჯგუფი - თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის თანამშრომელთა შემადგენლობით, ტურისტული წიზნით, ტაო-კლარჯეთში იმყოფებოდა. ჯგუფის ხელმძღვანელი იყო აღმოსავლეთმცოდნე, პროფესორი მიხეილ სვანიძე, ხოლო მოგზაურობის ორგანიზატორი - თურქოლოგი, პროფესორი მარიკა ჯიქია. ექსპედიციის ახალგაზრდა წევრმა, სტუდენტმა დავით ჩხიძემ, მოგზაურობის მონაწილეთა დამზარებით, მოაზუნა თავის მიერ გადაღებული ტაო-კლარჯეთის ძეგლების ფოტოგამოფენა, რომელიც გუშინ უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზის ფოიეში გაიხსნა.

ლალა მარბიანი

შეკრებილ საზოგადოებას მარიკა ჯიქიამ აუწყა, რომ მსგავსი ექსპედიციის მონაწილა მხოლოდ საქართველოს დამოუკიდებლობის შემდეგ გახსნა შესაძლებელი. მან დიდი მადლობა გადაუხადა თურქეთის საელჩოს მოგზაურობისთვის საჭირო ფორმალუბების ოპერატიულად გადაწყვეტისა და ექსპედიციის ხელშეწყობისთვის. აღნიშნა, რომ ექსპედიციისთვის გზამკვლევის ფუნქციას ასრულებდა ალექსანდრე გუგუ-



სტუმრები ექსპონატებს ევენობიან

ნავას წიგნი “მოგზაურობა ისტორიულ სამხრეთ საქართველოში”.

ქართველ მეცნიერთა ექსპედიციაში ერთი კვირის განმავლობაში მონაწეულა 12 ეკლესია და 6 ციხე. ფოტოსტენდებიდან გვიმზერდნენ ქართული ძეგლები: მერვე საუკუნის ხანძათა (თურქ. ფორტა), მეათე საუკუნის დოლისყანა (თურქ. კამაღლი), მეათე საუკუნის ოთხთა ეკლესია (თურქ. დორთქილიუ), მამანმინდა, იშხანი, ბანა, ოპისა და ხახულის ტაძრები, ოლითისისა და მავეთის ციხეები.

ექსპედიციის წევრები აღფრთო-

ვანებას ვერ მალავდნენ ნანახისა და განცდლის გამო. ის არცაა გასაკვირი, რადგან ისინი იყვნენ იმ ადგილებში, სადაც ჩვენი დიდი წინაპრები: ამოტ და დავით კურაპალატები, თორნიკე ერისთავი, გრიგოლ ხანძთელი მოღვაწეობდნენ.

მეცნიერებზე წარუშლელი შთაბეჭდილება დატოვა ქართული ძეგლების ბრწყინვალეობამ, ქვაში ნაკვეთი ჩუქურთმების მრავალფეროვნეზე, მამანმინდა, იშხანი, ბანა, ოპისა და ხახულის ტაძრები, თავზე “შემოსკუპებული” ქართულმა ციხეებმა, ვინრო, კლდოვანკალა-

მსაჯებმა “მთავრობის” მოხსენება უფრო დამაჯერებლად და არგუმენტირებულად მიიჩნიეს და “კარლ პოპერის სახ. დებატების პროგრამის” მერვე ეროვნული ტურნირის პირველი ადგილი მიანიჭეს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალის იურიდიული და ეკონომიკის ფაკულტეტის ორ სტუდენტს. “გადაწყვეტილების მიღებისას ყურადღება მივაქციეთ მხოლოდ მომხსენებლის დამაჯერებლობას, კამათისას გავმოველეთ უნარ-ჩვევებს, გამოხატვის ფორმებსა და შესტებს, ზოგად ეთიკას”, - გვითხრა ერთ-ერთმა მსაჯმა.

“სტუდენტებს ვაცყობთ, რომ ძალიან მოსწონთ დებატების პროცესი, კამათი, შეჯიბრება. დებატები შემეცნების პროცესს უფრო ხალისიანს და უშუალოს ხდის”, - გვითხრა პროგრამის კოორდინატორმა ნანა ფიგიაშ.

ამ ტურნირებში მონაწილეობენ სახელმწიფო და კერძო სასწავლებლების სხვადასხვა ფაკულტეტის სტუდენტები, რომელთა შორის არიან ისეთებიც, რომლებსაც, სპეციალობათა გათვალისწინებით, თთქოს, არაფერში სჭირდებათ კამათის, დებატების პრაქტიკა. როგორც გავიგეთ, პოლიტიკოსობას, პარლამენტარობას მაიგან პრავინ აპირებს. მომავალი იურისტების, ექიმებისა და მათემატიკოსების თქმით, ტურნირში მონაწილეობის ერთადერთი მიზანია ოპოლკური და კრიტიკული აზროვნების ჩამოყალიბებისა და საიტქმელის ლაკონიურად გამოხატვის პრაქტიკა.

სასაბართლო დარბაზი

მაისი ბატაცხების ორბანიზატორი თავისსავე დაბეხულ მახეში გაეზა

ხათუნა ჰანბირაშვილი

ერთი წლის წინ უგზოუკვლოდ და-კარგული, პოლიციის აკადემიის ყოფილი რექტორის ყოფილი მოადგილის, შემდეგ კი საავთიაქო ბიზნესის მფლობელის - როსტევეან ბუჟანიშვილის განზრახ მკვლელობისთვის მის საკუთარ შვილს პაატა ბუჟანიშვილს ასამართლებენ. მძევლად ხელში ჩაგდების, გატაცების, ფულის გამოძალვის, განზრახ მკვლელობისა და დანაშაულის დაფარვის ბრალდებებით, პაატა ბუჟანიშვილთან ერთად, მის ორ მეგობარს - ვასილ მჭედლიშვილსა და მამუკა ესაძესაც ასამართლებენ.

წინასწარი გამოძიება რომ ერთი ამოსუნთქვით არის ჩატარებული და საქმეში არსებული საიდუმლოებით მოცული უამრავი დეტალოის გარკვევა სასამართლო გამოძიებას მოუწევს, ეს სასამართლო პროცესის დაწყებისთანავე ამკარა გახდა.

საქმე ისაა, რომ როსტევეან ბუჟანიშვილის ცხედრის ადგილ-სამყოფელში სამართალდამცველებისთვისაც და დაზარალებულად ცნობილი მისი დისთვის - ასმატ ბუჟანიშვილისთვისაც დღემდე უცნობია.

“ჩვენ, ჯერჯერობით, თავს ვიკავებთ სასამართლო გამოძიებისთვის ჩვენების მიცემისგან”, – ასეთი იყო გუშინ განსასჯელების განცხადება, რომლებიც მოუთმენლად ელოდნენ დაზარალებულის – როსტევეან ბუჟანიშვილის დის ჩვენებას, რომელმაც, განსასჯელების მსავსადა, ჩვენების მიცემაზე გუშინ უარი განაცხადა და მოსამართლეს მოსამზადებლად გარკვეული ვადა მოსთხოვა. **“მე ჩემი ძმის საფლავს ვეძებ, მიიხრან, სად გადამალეს მისი ცხედარი. დანარჩენი ყველაფერი ციცი და ყველაფერს მმოდევრო სასამართლო სხდომებზე დავამტკიცებ”**, – ასეთი იყო ასმატ ბუჟანიშვილის ემოციური განაცხადი.

გუშინდელი პროცესის დასაწყისშივე, პაატა ბუჟანიშვილის ადვოკატმა შუამდგომლობით მიმართა სასამართლო კოლეგიას იმის თაობაზე, რომ მისი დაცვის ქვეშ მყოფის მიერ წინასწარი გამოძიებისთვის მიცემული ჩვენებები სასამართლო გამოძიებას უწყეყო-არ მტკიცებულებად არ მიიღოს. **“ჩვენებები მოპოვებულია ძალადობითა და ზეწოლით, ამიტომ ისინი მტკიცებულებად არ გამოდგება”**, – განაცხადა ძამაის გატაცების, მისი მძევლად აყვანისა და განზრახ მკვლელობის ორგანიზატორობაში ბრალდებული პაატა ბუჟანიშვილის ადვოკატმა და ისიც დაამატა, რომ წინასწარი გამოძიებისას დანარჩენი ორი ბრალდებულის მიმართაც ადგილი ჰქონდა ფიზიკურ ზე-



პაატა ბუჟანიშვილი

წოლას. ადვოკატის ამ განცხადებას კატეგორიულად შეენინააღმდეგა როგორც პროკურორი, ასევე დაზარალებულის ადვოკატიც. მოსამართლემ კი ნახევარსაათიანი ფირის შემდეგ განსასჯელის დამცველის შუამდგომლობა არ დააკმაყოფილა.

პროცესზე გამოაქვეყნეს სამივე განსასჯელის საერთო საბრალდებო დასკვნა, რომლის მიხედვითაც პაატა ბუჟაშვილმა, რომელსაც დიდი ხნის განმავლობაში საკუთარ მამასთან საკმაოდ გართულებული ურთიერთობა ჰქონდა, ვასილ მჭედლიშვილს მისი გატაცება და მოკლა შესთავაზა, საკმაოდ სოლიდური თანხის - 10 ათასი დოლარის სანაცვლოდ. მჭედლიშვილმა მამის მოკლის მსურველი მამუკა ესაძესა და გიორგი აბაშიძეს შეახვედრა (აბაშიძე დღემდე ძებნილად არის გამოცხადებული), რომლებმაც შეკვეთის შესრულებაზე პაატა ბუჟანიშვილს თანხმობა განუცხადეს და გატაცების გეგმაც შედგა. როსტევეან ბუჟანიშვილი გლდანის დასახლებასთან ახლოს

მდებარე მამუკადს ტყეში გაიტაცეს. თუმცა, ერთობლივად დადგმული სცენარი სულ მალე შეიცვალა. გამტაცებელთა ჯგუფის წევრებმა პაატა ბუჟანიშვილის დამნაშაუბა გადაწყვიტეს და აუდიოკასეტით დაემუქრნენ, რომელზეც შეილი ძამაის გატაცების გეგმაზე საუბრობდა. გამტაცებლებმა გატაცებულის შვილს სატელეფონო საუბრით აუხსნეს, რომ თუ დიდ თანხას არ გადაიხდიდა, მამამისი მოახინებდნენ აუდიოკასეტსა. გატაცების დღესვე პაატა ბუჟანიშვილი გამტაცებლებმა მამუკადს ტყეში წაიყვანეს და მამამისი აჩვენეს. შემკვეთს გამტაცებლებმა მამის მოკვლისთვის ამჯერად 100 ათასი დოლარი მოსთხოვეს. მათ იმავე დღეს დარეკეს როსტევეან ბუჟანიშვილის სახლში და მძევლის დასაც 100 ათასი დოლარი მოსთხოვეს ძმის გათავისუფლებაში. საბრალდებო შესრულებაზე პაატა ბუჟანიშვილს და მისი პაატა ბუჟანიშვილმა მამამისის ბიწის სარდაფის კარი გატყეს, სადაც 80 ათასი დოლარი აღმოჩნდა და გამტაცებლებს

გადასცა. ფულის გადაცემის მოუხედავად, მძევლის დისგან და შვილისგან ბოროტმოქმედები კიდევ 20 ათასს ითხოვდნენ. ეს თანხა დაქირავებული მეგობრებისთვის პაატა ბუჟანიშვილს არ გადაუხდია. ამის შემდეგ, მამკოდას ტყეში გატაცებული როსტევეან ბუჟანიშვილი აღარავის უნახავს. გატაცებიდან რამდენიმე დღეში, სასამართლდამცველებმა მუხსიანის დასახლებაში უპატრონო მანქანას მიაგნეს, რომელიც მოგვიანებით როსტევეან ბუჟანიშვილის აღმოჩნდა. მის ოჯახში მისულ პოლიციელებს პაატა ბუჟანიშვილმა განუცხადა, რომ მამამისი გატაცებული ვასილ და მის გამოსასყიდად დიდ თანხას ითხოვდნენ. განცხადების დაწერაზე მან უარი იმ მოტივით განაცხადა, რომ მძევლის სიცოცხლეს საფრთხე დამუქრებოდა, პროკურატორმა მოწმედ დასაკითხად მისულმა კი გამტაცებლებთან საკუთარი კავშირი გათქვა. ამის შემდეგ ის უკან აღარც გამოუშვიათ. ამ ყველაფერს აღიარებითი ჩვენებები მოჰყვა და ცოტა ხანში მისი მეგობრებიც დაააკვეს. მამკოდას ტყეში სასწრაფო ძებნა გამოცხადდა. როსტევეან ბუჟანიშვილის ცხედრის ძებნისას ტყე თითქმის მთლიანად გადაითხარა, მაგრამ იქ თოკებისა და სკოტერების გარდა, სამართალდამცველებმა ვერაფერს მიაგნეს.

ერთი სიტყვით, რა იცის დაზარალებულად ცნობილმა დაკარგულმა დამ – ასმატ ბუჟანიშვილმა, შემდეგ პროცესზე გაირკვევა, როცა ის სასამართლო გამოძიებას მისცემს ჩვენებას. ჩვენთან საუბარში კი მან მკვლელად საკუთარი ძმისშვილი გამოაცხადა და მის სხვა, გაუხმარებელ დანაშაულებებზეც ღალაპარაკდა:

“უნდოდა, მამამისი კონება და პატრონებოდა. პაატა გარეწარიო, რომელსაც ყველაფრის კადრება შეუძლია. დარწმუნებული ვარ, თვითმან მაგას მოაკვლევინეს ჩემი ძმა. მიუხედავად იმისა, რომ უნდაო, დამამიწინე, მე მაინც ყველაფრს ვიტყვი და დავამტკიცებ კიდევ”, – განაცხადა ჩვენთან საუბარში ასმატ ბუჟანიშვილმა, რომელიც უკან დახევასა და ძმისშვილის დანდობას არ აპირებს.

სასამართლო გამოძიებას ბევრი რამის დეტალურად გარკვევა მოუწევს. რას იტყვიან განსასჯელები - ისევე, როგორც წინასწარი გამოძიებისა, ახლაც ურთიერთგამომცინებაზე ჩვენებებს მისი გაფორმება არ ელოდებიან. მამამისი პაატა ბუჟანიშვილმა მამამისის ბიწის სარდაფის კარი გატყეს, სადაც 80 ათასი დოლარი აღმოჩნდა და გამტაცებლებს

ბარდაცვალების მიზეზის დადგენამდე პოლიცია მკვლელი იკოვა

თამარ კასიძეაძე

ჯერჯერობით, ძნელი სათქმელია, თამაზ ყულაშვილი გუშინ ბაგების სტუდენტაქის მეექვსე საორთილიდან გადახტა, გადავიდა თუ გადაადგეს. ფაქტი ერთია (რაც სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტზამაც დაადგინა) - 20 წლის ინგალი სიმამლიდან ვარდნის შემდეგად გარდაიცვალა. ვაკე-საბურთალოს რაიონის პროკუროტურის გამოძიებლის, ზვიად უზნაძის განცხადებით, გარდაცვლილს ზურგზე პატარა ჭრილობა აღენიშნება, რომელიც არ შეიძლება, სოკედილის მიზეზი გამხდარიყო. მაგრამ, რა დროს მიიღო ყულაშვილმა აღნიშნული ჭრილობა, გამოძიებლის თქმით, უცნობია. გამოძიებლის ინფორმაციითვე, უკვე დაკითხულები არიან ყულაშვილის მეგობრები, რომლებიც აღნიშნავენ: “სტუდენტაქში მეგობართან ვქვიფობდი, მოულოდნელად ყულაშვილი შემოვიდა და თქვა, ჩხუბი მომივიდაო, ცოტა ხანში კი აივანზე გავიდა და აღარ შემოვიდა. აღელვებული ყულაშვილი მეექვსე საორთილიდან თავისი ნებით გადახტა თუ შემთხვევით გადავარდა, ამის თქმა მეგობრებს არ შეუძლიათ. ჯერჯერობით, არც გამოძიებას შეუძლია იმის დამტკიცება, ვინმემ ხომ არ აიძულა ყულაშვილი აივნიდან გადამხტარიყო, ანუ საქმე ხომ არ გავქვს თვითმკვლელობამდე მიყვანის ფაქტთან,” - აღნიშნა ჩვენი ორი ბრალდებული უზნაძემ.

ერთი სიტყვით, გამოძიება მუშაობს, თუმცა ყულაშვილის გარდაცვალების ფაქტს სამართლებრივ მუდგასება, ჯერჯერობით, არ მისცემია. სამაგიეროდ, გუშინვე ვაკე-საბურთალოს პროკურატურაში სისხლის სამართლის საქმე ზულონობის ფაქტზე აღიძრა, რაც, შესაძლებელია, არაპირდაპირ უკავშირდებოდეს ყულაშვილის გარდაცვალების ფაქტს.

სხვათა შორის, სამართალდამცავი ორგანოების მიერ ყულაშვილის გარდაცვალების ოფიციალურად გაუხმაურებული ფაქტი, “24 საათისთვის” სწორედ აღნიშნული ზულონობის ფაქტით გახდა ცნობილი.

შპს-ის წინააღმდეგ

ფოფილი, დაახლოებით 10 საათზე მე, ჩემი ძმა გიორგი და მანუჩარ წულაია სახლში წავედიო. მეოთხე სართულზე რომ წავედიო, უცნობი ბიჭი შეგვხვდა და ჩხუბი დაგვიყენა. რა უნდოდა, ბოლომდე ვერც მივხვდიო. მე ამ კორპუსში მავურებელი ვარ და დღა შემავინა. გაგზარდიო და მუშტი გავაგრევიო. ქვევით რომ წავედიო, იმ ბიჭმა ათამდე მეგობარი დაგვახვედრა და ცემა დაგვიწყეს. სახლში გავიქეცი და დასაშვრებლად მეორე ძმას, ირაკლის დავუძახე. ჩხუბის ადგილზე რომ მივედიო, დავინახე, გიორგი ძირს ევდო და ნიხლბაც ურტყამდნენ. ცოტა ხანში მეზობლებიც გამოვიდნენ და გავაგაშველეს. სახლში რომ მივედიო, ჩხუბის ხმა შემოგვესმა. ფანჯრიდან დავინახე, ისევ ის ბიჭები იყვნენ, ჩვენ რომ ვეგზუხუნენ. მე და ირაკლი საქმის გასარჩევად წავედიო, მაგრამ ისევ გავგაშველეს. ამის შემდეგ დაიძინეო. პოლიცია შეუღამისას მოვიდა და სამივე ძმა წაგვიყვანეს. აქ ვნახეთ ჩვენი მეგობრებიც მანუჩარ წულაია და თემურ ოთხიზორიაც. პოლიციაში გავიგეთ - ის ბიჭი, ჩვენი რომ ვეგზუხუდა, ღამით მომკვდარა. ზოგი ვეგუზუნება, იარაღით მოკლესო, ზოგი ამბობს, დანითო და ზოგ-მაც თქვა, მეექვსე საორთილიდან დახტაო. ვერაფერი გავიგეთ. ჩვენი ვეგუზუნებიან, დანერეთ, დანა რომელს კქონდათო. მეერ მიიხრება, შენ მოკალი ის ბიჭი და დანერეთ,” – უთხრა უფლებების დასაცავად მისულ ზურაბ ქართველიშვილმა.

მიუხედავად იმისა, რომ ადვოკატები დილიდან თხოულობდნენ დაკავებულებთან შეხვედრას, პოლიციელებმა პირველი ჩვენების ჩამორთმევა მაინც კანონის დარღვევით, მარტო ჩაიჩიეს. ბიჭებმა ადვოკატებს უთხრეს ისიც, რომ პოლიციელებმა დაკავების ოქმებზე ხელი შეუხვედრამდ რამდენიმე წუთით ადრე მოაჩერინეს, რაც ასევე კანონის დარღვევაა. არადა, ოქმში დაფიქსირებულია დაკავების წამები, თუნდაც კანონის უზენი დარღვევით, მკვლელობა დადგინდა.

“ბავებში, მეხუთე კორპუსის მეხუთე საორულზე მეგობართან ვქვიფობდი

ში სამართალდამცავები ყველაზე სასურველ მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ: ვინაიდან ბიჭებს წინა ღამეს ჩხუბი მოუყვიათ, ამიტომ ყველა დაზიანებას მომხდარ ინციდენტს დაზარალებენ და მათთვის უშიძიეს დანაშაულის დამტკიცებაც, ალბათ, შეუძლებელი იქნება. თუმცა, თემურ ოთხიზორიამ, პოლიციის უფროსის მოადგილეს ზურაბ ბაქრაძის თანდასწრებით, ადვოკატებსა და არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენლებს აჩვენა ის პიროვნება, რომელმაც სახეში და მუცელში მუშტები ურტყა. როგორც გაირკვა, დასახელებული პიროვნება სამხეროს უფროსი ცოშია გავლდათ.

ზემოთ ჩამოთვლილი უკანონოების გარდა, საინტერესოა კიდევ ერთი გარემოებაც - ადვოკატმა ინგა არახაშიამ ჩვენთან საუბარში აღნიშნა: “ქართველიშვილების მშობლები დაკავების მომენტში ქალაქში იყვნენ გასულები, ამიტომ ბიჭებმა ბინა დაკეტეს. პოლიციელებმა, რომლის გვარებიც დაკავებულებმა არ იციან, ირაკლი ქართველიშვილს სახლის გასაღები გამოართვეს და ბინაში ჩხრეკის ჩასატარებლად, ყოველგვარი მონშის თანდასწრების გარეშე, შევიდნენ. ჩვენი ვნახეთ მეზობელი, რომელმაც ვთხიარა, რომ ოთხიციელებმა სახლში შესვლიდან რამდენიმე ხნის შემდეგ დაუძახეს მეზობლებს და ჩხრეკის ოქმზე ხელი მოაწერინეს”. ადვოკატი არ გამოირჩევა იმის, რომ, შესაძლებელია, პოლიციამ იმპლში მათთვის სასურველი ნივთები დალაგა და შემდეგ ისე გააფორმა, თითქოს ბინაში იოყვნენ.

ყველა დასახელებულ უკანონოებაზე ადვოკატები პროკურორთან ჩიულობს აპირებენ, მაგრამ იზიჯენ თუ არა სამართალს, ძნელი სათქმელია. “ქვეყანაში, სადაც პოლიცია ღალატს ადვოკატისთვის კანონი მინიჭებულ უფლებებს და არ აძლევს მას შუამობის საშუალებას, ძნელი დასჯადებელია, რომ დაკავებული უფლებები არ იქნება შესაბულო,” - აღნიშნა ჩვენთან საუბარში პოლიციიდან გამოსულმა ნანა კაკაბაძემ.

საგზაო პოლიციაში ინტერნატში ვიზ-გვირდი გახსნა

გუშინ შინაგან საქმეთა სამინისტრომ სტრუქტურის გამჭვირვალობის კენ დაწყებულ სვლა პრეზენტაციით აღნიშნა. საქმე ისაა, რომ საგზაო პოლიციის მთავარმა სამმართველომ ინტერნეტში საკუთარი ვებ-გვერდი გახსნა. **www.pol.ge**. - ამ მისამართით ნებისმიერი მსურველი საგზაო პოლიციის საქმიანობის შესახებ დეტალურ ინფორმაციის მიიღებს. ვებ-გვერდზე მოთავსებულია სრული ინფორმაცია სამმართველოსა და მისი ხელმძღვანელობის შესახებ. დაინტერესებულ პირებს საშუალება ექნებათ, რომ ინტერნეტის მეშვეობით გაეცნონ: საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევის დროს გათვალისწინებულ ჯარიმებს, სატრანსპორტო საშუალებების ტექნიკურ დეტალიერებასთან დაკავშირებული გადასახადების ოდენობას, საქართველოში ლიცენზირებული დიაგნოსტიკური ცენტრებისა და მართვის შემსწავლელი კურსების მისამართებს.

ვებ-გვერდზე ასევე განთავსებულია ინფორმაცია მართვის მოწმობის მიღებისა და გამოცვლის, მძღოლის მოწმობის შეცვლისა და დაკარგულის აღდგენის წესების შესახებ; მოცემულია მართვისა და ტრანსპორტის სარეგისტრაციო მოწმობების, მძღოლის საერთაშორისო მოწმობის ნიმუშები, საგზაო პოლიციის საგუშაგოებისა და საპატრულო მარშრუტების სქემა, მანძილი თბილისიდან საქართველოს სხვადასხვა დასახელებულ პუნქტებამდე და მოქალაქეთა მომსახურების ფასები.

მანქანის ცმატაცხებითა სინდიკატი

თბილისის პოლიციამ, ავტომანქანების გატაცების გახშირების გამო, ამ მიმართულებით მუშაობა გაააქტიურა. წინა კვირაში მანქანების პიროფესიონალი გამტაცებლების დაკავებას ახლა მთელი დაჯგუფების ორი წევრის დააპტიმრება მოჰყვა. დაკავებულებმა ვახტანგ იზორიამ და კახა მამალაძემ, პოლიციის მიერ წარდგენილი ბრალდების გარდა, კიდევ ოთხი დანაშაული აღიარეს.

მათ მიერ გატაცებულ ერთ მანქანას - “მგე“-ს - ქართველმა სამართალდამცველმა სომხების რეს-პუბლიკაში მიაგნეს. სანამ ამ მანქანას თავის პატრონს, ზესტაფონელ დავით გიორგაძეს დაუბრუნებდნენ, მას არაერთი ადამიანის ხელში გამოიზარა. პირველად კი გამტაცებლები იყვნენ მათ “მგე” ! იენისს, რიყის მიმდებარე ტერიტორიიდან მოიპარეს. დაკავებულები, ცხინვალში გადაიყვანეს. რადგან გატაცებულ მანქანას ტრანზიტული საწმირე ნიშანი ჰქონდა, გამტაცებლებს მისი გაფორმება არ გაუჭირდათ. კახა მამალაძემ ცხინვალშივე გააფორმა გატაცებული მანქანა თავისი მეზობლის, პაატა სტეფანიშვილის, სახელზე, რომელსაც მიჰყავდა კიდევ გატაცებული საქონელი 3000 დოლარად. თავის მხრივ, სტეფანიშვილმა შენაძენი მალევე გაყიდა და სომხეთის მოქალაქეს, იშნან სტეფანიანს, 3500 დოლარი გამოარდვა. უკვე სომხეთში კი სტეფანიანს

ძმის განვითავისაფლანდელი დაიჭირას

მსგავსი ამბავი კინოში თუ გინახათ. ვინმე ფანცვლიაა ყალბი პირადობის მონშობით ციხის საავადმყოფოში შევიდა მსჯავრდებული ძმის მოსანათლებლად და

იქ ძმის მავთერად დარჩა. პატიმარი ძმა კი ადვილად გამოიღდა სამშვიდლობის. ძმის განმანათლისუფლებულმა თავად როგორ დააღწია თავი ციხის საავადმყოფოს კედლებს, ჩვენი თვის უცნობია. ამბობენ, გუშაგების დაბნეულობით ისარგებლაო. ეს უჩვეულო ამბავი 1999 წლის 23 ოქტომბერს მოხდა. პოლიციაში ძმები ფანცვლიაების ძებნა დაიწყო. მუშანს

ირანის მოქალაქე საპარტველოს ბიუჯეტი დააზარალა

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა თიერანელი მუშამედ ალი რაჰმანის მიმართ. პოლიცია მას დიდი ოდენობით შემოსავლების დაფარვას ედავება. თავდაპირველად სამართალდამცველთა ინტერესი რაჰმანის ფირმის, “მარ“-ის, საქმიანობაზე გამოიწვია. “მარ“-ის ფინანსური დოკუმენტაციის შესწავლით დადგინდა, რომ ფირმა “მარ“-ი, რომლის ერთადერთი დამფუძნებელია რაჰმანის ძმის, რომ, შესაძლებელია, რაჰმანის სტომატოლოგიური დანადგარებითა და მედიკამენტებით საბითუმო ვაჭრობას ეწეოდა, ანგარიშ ფაქტურებს აყალბებდა და ბიუჯეტში გადასახად თანხებს მალავდა.

როგორც შს სამინისტროს კორუფციასა და ეკონომიკურ დანაშაულებათ ბრძოლის სამმართველოს განყოფილების უფროსმა გია ერმაკოვმა აგვისნა, იგი ორი ათას დოლარდ ღირებულ აპარატურას ანგარიშ-ფაქტურაში 500-დოლარიანად აფორმებდა და, შესაბამისად, დამატებითი ღირებულების გადასახადსაც შემცირებულს იხდოდა. ამ საკითხზე მუშაობისას პოლიციელები კიდევ ერთ დარღვევას წააწყდნენ.

“ინტერნეტი მოსახლეობასთან უფრო მჭიდრო თანამშრომლობის საშუალებას იძლევა და ეს საშუალება საგზაო პოლიციამ გამოიყენა კიდევ ვებ-გვერდის გახსნით,” – ასე გახსნა ვებ-გვერდის ჩვენება საგზაო პოლიციის მთავარი სამმართველოს უფროსმა დავით კობახიძემ. მისი განმარტებით, ვებ-გვერდი მინაგან საქმეთა მინისტრის დავალებითა და მხოლოდ სამინისტროს სახსრებით გაიხსნა.

სამომავლოდ ვებ-გვერდის გახსნას შსს-ს საინფორმაციო სამსახურიც გეგმავს. თუმცა, სურვილის განხორციელებას ფინანსური პრობლემები გამო, ჯერჯერობით, ვერ ახერხებენ.

“ვებ-გვერდი შსს-ს საინფორმაციო სამსახურს უკვე აქვს თმეცა, იგი, ჯერჯერობით, დაზურულია, მაგრამ სურვილი გვაქვს გაიხსნას და მოსახლეობას მივანროდო საგზაო ინფორმაცია. საგზაო პოლიციის ვებ-გვერდის გახსნა იმანაც გამოიწვია, რომ ამ სტრუქტურისადმი მოსახლეობის დაინტერესება ძალიან დიდია. ხშირ შემთხვევაში საგზაო პოლიცია კრიტიკისა და ღანძღვის ობიექტია. ჩვენ ხშირად ვგავრიტეკებენ იმის გამო, რომ მოსახლეობას არასათანადო ინფორმაციას ვანვებთ, საგზაო პოლიციის სამმართველოში დაწესებული სხვადასხვა გადასახადების შესახებ. ვებგვერდის გახსნა ამ პრობლემას მოავადრებს,” – განაცხადა შს მინისტრმა კობა ნარჩემაშვილმა.

დღეს ეს მანქანა პოლიციამ უკვე დაუბრუნა კანონიერ მფლობელს, მაგრამ სხვაგვარად არის საქმე დანარჩენ ოთხ გამტაცებულ მანქანასთან დაკავშირებით. სამი “მგე”, “მერსედესის” მარკის ერთი მსუბუქი ავტომანქანა და ერთიც მიკროავტობუსი, რომელთა გატაცებაც, როგორც პოლიციაში ირწმუნებიან, საკუთარი ნებით აღიარეს დაკავებულებმა, ცხინვალში იყო გაყიდული.

თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს განყოფილების გამგის თამაზ ვასაძის თქმით, იზორიანს მამალაძე ორგანიზებულიად და შემხატკბილებულად მოქმედებდნენ, დეტალურად ჰქონდათ გათვალისწინებული ფუნქციებიც - თუ მანქანის გატაცებას უშეტეს შემთხვევაში იზორიან იღებდა საკუთარ თავზე, გამტაცებლის რეალიგტობასა და საჭირო საბუთების გაფორმებაზე მამალაძე ზრუნავდა. “თუმცა, ყოფილა შემთხვევა, როცა მამალაძემ იღებდა მონაწილეობას გატაცებაში”, - განაცხადა თამაზ ვასაძემ. მისივე თქმით, სასამართლომ დაკავებულიებს უკვე შეუფარდა სამთვლიანი წინასწარი პატიმრობა და არ არის გამორიცხული, ძიების პროცესში მათ მიერ ჩადენილი სხვა დანაშაულებიც ამოტკიცდებოდ. მათი შესწავლა თანამშრახველების გამოსავლენად კი ტარდება შესაბამისი ღონისძიებები.

ქართველმა სამართალდამცველებმა შეიტყვეეს, რომ ერთ-ერთი ძებნილი მოსკოვის სამართლის დავაგებინა; თუმცა, სანამ მისი ბრალულობის დამადასტურებელი დოკუმენტები გაამზადეს, რუს კოლეგებს ფანცვლია უკვე გაუგებო. მას შემდეგ ძმის განმანათლისუფლების დაკავება მხოლოდ რამდენიმე დღის წინ შეძლეს. ფანცვლიანმა ერთობლივად მომუშავე თბილისელ და მოსკოელ პოლიციელებს შეიარაღებული წინააღმდეგობა გაუწია; თუმცა, სრულად დასცალდა. ამჟამად მზადდება დოკუმენტები მისი ექსტრადიციისთვის.

ირანის მოქალაქე

კერძოდ, აღმოჩნდა, რომ მუშამედ ალი რაჰმანს, ძირითადი საქმიანობის პარალელურად, ირანში ჯარისის ექსპორტიც განუზოროცილებია, ოღონდ ყალბი საბუთების გამოყენებით. გია ერმაკოვის თქმით, “ჯარისი ექსპორტის განხორციელებისას ირანის მოქალაქემ ჯარისის საქართველოში შექმენის საბუთები გადაყალბა; თითქოს მან დამატებითი ღირებულების საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურით 40 ტონა ფოლადის მიღები შეიძინა ბათუმში რეგისტრირებული ინდივიდუალური მენარჩე “მალხაზ აბულაძისაგან”. მოკვლევიტი კი დადგინდა, რომ წარმოდგენილი ანგარიშ-ფაქტურები გაყალბებული, ანუ გააფრულებულია და ეკონომიკურ დანაშაულებათ ბრძოლის სამმართველოს განყოფილების უფროსმა გია ერმაკოვმა აგვისნა, იგი ორი ათას დოლარდ ღირებულ აპარატურას ანგარიშ-ფაქტურაში 500-დოლარიანად აფორმებდა და, შესაბამისად, დამატებითი ღირებულების გადასახადსაც შემცირებულს იხდოდა. ამ საკითხზე მუშაობისას პოლიციელები კიდევ ერთ დარღვევას წააწყდნენ.



23 ნოემბერს 21.00 საათზე რუსთოვან „დავით სარაჯიშვილში“

oriflame

**„ნიმფ-სანტარი“ და „ორიფლანი“
ნარკოტიკების
შემოდგომა-ზამთრის
კოლექციის შოუ-რეპეტიცია.**

დრეზენერები: ფეხსაცმელი—მადონა ხანატიშვილი
ტანსაცმელი—ანა აბულაშვილი

გიორგობის აღსანიშნავად გიწვევენ:

**მეარე სეზონილი
ლილა ნარკოტიკი
თიშო რსნილაძე
ნაჟარი კაპანაძე
ქეთა თოფჩია
ჯაბუფი ფორტა
და ყველაზე კოვალარული
„გიორ“-მალნაჟ კვირიშვილი.**

ტელ: 53-69-11, 877 73-07-09, 899 28-96-53

“ფერმერის იურიდიული სახელმძღვანელო“

იურიდიული და პრაქტიკული რჩევები ფერმერებისა და მიწის მესაკუთრეთათვის

მიწის პრივატიზაცია, რეგისტრაცია, გადასახადები, მიწის დაცვა, კრედიტები, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გრანსპორტირება.

საინტერესო ინფორმაცია და პასუხი თქვენს კითხვებზე.

სახელმძღვანელო შეიძლებათ უფასოდ მიიღოთ
მიწის მესაკუთრეთა უფლებების დაცვის ასოციაციის ცენტრალურ და რეგიონალურ ოფისებში.

ტელ: 931276, 986291, 931681.
Web-მისამართი: www.aplr.org, ელ-ფოსტა: aplr@caucasus.net

მთელი მსოფლიო რვენს წინააღმდეგაა! - ამბობენ ებრაელები

ისრაელი ეძებს მშვიდობას და მეგობრებს



ზაზა ფარაშვილი

.24 საათის, საპოლიტიკო კორესპონდენტი ისრაელი

ყოფნა, არყოფნა?!

ყველაფერი მაშინ დაიწყო, როცა ათასწლეულების მანძილზე მთელ მსოფლიოში გაფანტულმა ებრაელებმა საკუთარი სახელმწიფოს შექმნა გადარჩევის და ისტორიულ სამშობლოში მინების შესახებ დაიწყეს. იქ დამკვიდრებულ პალესტინელ არაბებს ეს არაფერში ეპიტაფიად დაეძახა, მაგრამ დაბრუნების პროცესი შეუქცევადი აღმოჩნდა.

1948 წელს გაერო-მ ოფიციალური განცხადება გააკეთა ორი ახალი სახელმწიფოს - ისრაელისა და პალესტინის შექმნის შესახებ. იმ წელსვე დაიწყო დამკვიდრებისათვის ბრძოლა, რომელიც დღემდე გრძელდება. მართალია, ისრაელმა მეზობლების ყველა შემოტევა მოიგერია (1948, 1967, 1973 წწ.) და გაიმარჯვა, მაგრამ მშვიდობას ვერ მიაღწია.

1967 წელს ახალგაზრდა სახელმწიფოს ყველა მეზობელი ერთად დაესხა თავს. პალესტინის, ლიბანის, სირიის, იორდანის და ეგვიპტის გაერთიანებული ძალებს ისრაელი ექვს დღეში გაუწონდა და პალესტინის ტერიტორია მთლიანად დაიკავა. ამით მისი სახელმწიფოებრიობისგან აღარაფერი დატოვა. მაშინდელი მთავრობა ამბობდა, პალესტინიდან სამ თვეში გამოვლით, მაგრამ არასაიმედო მეზობლის ოკუპაცია 35 წელიწადი გრძელდება.

1973 წელს სსრკ-სგან გაქიზებული მა ეგვიპტემ კიდევ ერთხელ სცადა ბედო და ისრაელს შეეცადა, მაგრამ ისევ დამარცხდა.

სამოლოდ ასეთი სურათი ჩამოყალიბდა: დღეს 120 მილიონი მუსულმანურ სამყაროში „ამოსულ“ ისრაელში 5,2 მილიონი ებრაელი და 1 მილიონი ე.წ. ისრაელელი არაბი ცხოვრობს. ეს არაბები ებრაელებთან ერთად თანაცხოვრობენ და პალესტინის ტერიტორიას სათიფქვე არ ეკარებიან, იმიტომ, რომ პალესტინელი არაბებისთვის ისინი მოღალატეები არიან. პალესტინაში 3,5 მილიონი არაბი იბევირება. ისინი ებრაელებს ჯვაროსნებთან აიგივებენ და დედაინ-ბუღიანად თავგანწირული ებრაელები. პალესტინელები ებრაელებს პირველი მსაძაღვლობისთანავე კლავენ და ამისთვის საკუთარ სიცოცხლესაც არ იშურებენ. ისინი ითხოვენ პალესტინიდან ისრაელის ჯარის გაყვანას. იერუსალიმის პალესტინის დედაქალაქად გადაქცევის და 4 მილიონამდე პალესტინელი ლტოლვილის ისრაელში დაბრუნებას. ამ მიზნის მიღწევას ოკუპირებული პალესტინა ტერორისტული ომით აპირებს, რის გამოც სისხლიან ტერაქტებს ბოლო არ უნახს.

20 დღეა, ისრაელში ვიწყობებით და ერთი დღე არ გასულა პოლიციის მანქანების გაბმული საყვირების გარეშე. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ სადღაც მორიგი ტერაქტი მოახდენეს, ან ტერაქტის მცდელობა აღკვეთეს. ყოველ ასეთ ტერაქტს, ან მცდელობას პალესტინაში ისრაელის ძალოვანი სტრუქტურების საპასუხო ოპერაცია და ტე-

რორისტა ლიკვიდაცია მოჰყვება. ისრაელში უკვე ფიქრობენ, რომ ამ სამიწელებს ბოლო აღარასოდეს მოეცება. პალესტინის გარდა ისრაელს პრობლემები აქვს ლიბანთან და სირიასთან. ლიბანში მოქმედებს ორგანიზაცია „ჰესბოლა“, რომელიც ისრაელის მოქალაქეებს გაურკვეველი მიზნით იტაცებს და აღარ აბრუნებს. სირია სტრატეგიული მნიშვნელობის მქონე გოლანის სიმაღლეებს ითხოვს, რომელიც მას ისრაელმა ბოლო ომის დროს წაართვა და აღარ უბრუნებს. სწორედ ამ სიმაღლიდან ბომბავდნენ ისრაელს, იორდანისა და ეგვიპტისთან მიღწეული სამშვიდობო ზავი.

ისრაელში რა გვინდოდა

ისრაელის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საერთაშორისო თანამშრომლობის ცენტრი (მაშვი) სისტემატურად აწყობს სასწავლო კურსებს სხვადასხვა პროფესიის მქონე ადამიანებისათვის, სადაც ყოველწლიურად მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყნის ათასობით წარმომადგენელს იწვევენ. პროფესიული სემინარებისა და ქვეყნის ღირსშესანიშნაობების დათვალიერების გარდა, დიდი დრო ეთმობა პალესტინა-ისრაელის უსაზღვრო კონფლიქტის ანალიზს. სემინარებს ატარებს „პისტადრუტის“ საერთაშორისო ინსტიტუტი, რომელმაც აშკარად ყოფილი სსრკ-ს ქვეყნების 30 ჟურნალის ფიქსიონალური სემინარის თემა იყო „მასმედია კონფლიქტურ რეგონებში“. გასულ პარასკევს სასწავლო კურსის დახურვას ტრადიციულ სახეობა ვახშაში და დისკოთეკა უნდა მოჰყოლოდა, მაგრამ მორიგი ტერაქტისა და დიდი მსხვერპლის გამო ცეკვები შეწყდა.

იმ საღამოს პალესტინის ქალაქ პებრონიში ადგილობრივმა არაბებმა ძველი ალექსის მამების საფლავზე სალოცავად მისული მკვიდრი ებრაელები აღაყამი მოაქციეს და ტყვეები და ხელყუმბარები დაუშინეს. 12 ებრაელი მოკვდა, 15 - დაიჭრა. ეს ის ებრაელები არიან, რომლებმაც რწმენის გამო წმინდა ადგილები არ დატოვეს და დღესაც პებრონიში ცხოვრობენ. სულ 55 ოჯახია. ისრაელის სპეცსამსახურებმა მათ სახლებში შუქები გამოართვეს და არაბი ტერორისტების სახლებს სარაკეტო ცეცხლი გაუხსნა. პალესტინაში ტერორისტთა გამოვლენის ახალი ფართომასშტაბიანი ოპერაცია დაიწყო. შეჰყავთ დამატებითი ძალები და პებრონის საერთოდ წარმოევასაც კი აპირებენ.

ინტიფადა

2000 წლის 8 სექტემბერს პალესტინის ლიდერმა იასირ არაფატმა ებრაელებს ინტიფადა (საღვთო ომი) გამოუცხადა. ეს არის ტერორისტული ომი ქვეყნის წინააღმდეგ. ტერაქტები მანამდეც იყო, მაგრამ იმეათი ხასიათი ჰქონდა. თანაც არაფატი ისე იქცეოდა, თითქოს ტერორისტებს ებრძოდა. ინტიფადის შემდეგ კი პალესტინაში ტერაქტების საშუალებით ომი დაკანონდა და სისტემატური გახდა.

2 წლის განმავლობაში 155 ტერაქტი მოხდა, რომელმაც 620 ადამიანი სიცოცხლე შეინირა (ყოველ კვირა საშუალოდ ერთი-ორი ტერაქტი). ისრაელის

საპასუხო დარტყმების დროს კი 2000 პალესტინელი დაიღუპა. ამ კონფლიქტში არ მონაწილეობენ ისრაელი არაბები. არაფატის თქმით, ინტიფადის გამოცხადების მიზეზია ისრაელის პრემიერ-მინისტრის - არიელ შარონის მიერ მუსულმანთა წმინდა ადგილის წარწყმედა. ამ ადგილს იერუსალიმში ტაძრის მთა ეწოდება. იქ თავის დროზე სოლომონის დიდებული ტაძარი იდგა, რომელიც არაბებმა და თურქებმა ორჯერ დაანგრიეს. ბოლოს მის ადგილზე მეჩეთი ააშენეს. შარონმა როგორ გაბედა ჩვენს მთაზე ასვლაო, ყვიროდა, თურმე, არაფატი, მაგრამ ებრაელებს მიანიჭათ, რომ ეს საბაბი იყო და არა მიზეზი.

მიზეზი

ებრაელთა აზრით, ინტიფადის გამოცხადების მიზეზი ისაა, რომ არაფატს მშვიდობა არ სურს. ისინი ასე მსჯელობენ:

1993 წელს, ოსლოს მოლაპარაკების შედეგად, პალესტინამ ავტონომია მიიღო. ამის გამო ისრაელის ჯარმა პალესტინის ტერიტორიაზე კონტროლი შეარბილა. როგორც იქნა, პალესტინა-ისრაელის ურთიერთობის ატმოსფერო დათბა. ცხადია, ეს არ იყო პრობლემის მოგვარება და „პატარ-პატარა“ ინციდენტები მაინც ხდებოდა. ამიტომ, ისრაელის ყოფილმა პრემიერ-მინისტრმა ექვუდ ბარაკმა სრული მშვიდობის დამყარება განიზრახა და მნიშვნელოვან დათმობაზეც წავიდა. იგი მზად იყო, პალესტინისთვის სადაო ტერიტორიების 90 პროცენტზე მეტი დაებრუნებინა, მისი სახელმწიფოებრიობა ელიზებისა და იერუსალიმის ნაწილიც დაეთმო (ამის გამო რუს ებრაელებს, რომლებიც ისრაელში მილიონზე მეტნი არიან, ექვუდ ბარაკისთვის ექვუდ ბარაკი შეურქმევიათ).

როგორც ებრაელები ამბობენ, საკმარისი იყო, არაფატს შეთანხმებაზე ხელი მოეწერა, რომ ისრაელის ჯარი პალესტინიდან გამოევიდოდა, მაგრამ არაფატს 4 მილიონი პალესტინელი ლტოლვილის დაბრუნებაც მოუთხოვია და უთქვამს - ან ყველაფერი, ან არაფერი. ებრაელთა უმრავლესობა ნანატრი მშვიდობისათვის მართლაც ბევრ რამეს დათმობს, მაგრამ მილიონობით არაბი ლტოლვილის ჩამოსახლება შეუძლებლად მიიჩნია. ასეთ შემთხვევაში ისრაელი არაბული ქვეყანა გახდებოდა, ამბობენ ისინი. ძნელია ამ აზრის უარყოფა, მითუმეტეს, რომ ისრაელიდან ასობით არაბი გარბოდა, დაბრუნება კი მილიონობით არაბს უნდა (მათგან 2 მილიონი ლიბანში ცხოვრობს, 1 - იორდანიაში, 1 - პალესტინაში). მშვიდობის მაგივრად არაფატის გან ინტიფადა მივიღეთო, ამბობენ ებრაელები.

ჩვენ საშუალება მოგვეცა, შეხვედროდით იორდანისის დღეს ისრაელში, რომელმაც განაცხადა, რომ არაფატის მომთხოვნელობა ებრაელების მხრიდან გაზვიადებულია.

ასეთივე აზრისაა ისრაელის პარლამენტის არაბი წევრი ხოსენ ჯავარი. მისი თქმით, არაფატი თავდაპირველად რამდენიმე ათასი პალესტინელი დევნილის დაბრუნებითაც დაკმაყოფილებდა.

სამწუხაროდ, არაფატთან შეხვედრის საშუალება ჩვენ არ გვქონია, რომ მტყუან-მართალი გაგვეჩნია, თუმცა, გაგარჩევითი კი.

ტერორიზმი

ბოლო სამი კვირის განმავლობაში მომხდარი 4 ტერაქტიდან ყველაზე გამოგნებული იყო კიბუც „შეცერში“ მომხდარი ტერაქტი (კიბუცი ეწოდება ერთი მეურნეობით გაერთიანებულ პატარა დასახლებას), რომელმაც ზუთი ადამიანის სიცოცხლე იმსხვერპლა. მათ შორის - დედა და ორი პატარა ბავშვი. ტერორისტმა ლამის ორ საათზე კავშირი ორი ადამიანი მოკლა და იქვე მდებარე საცხოვრებელ სახლში შევარდა. მას ავტომატური სროლა არ დაუწყია. დედა და ბავშვები (4 და 5 წლის ბიჭები) თვალებს შორის თითო გასროლით მოკლა. სხვათაშორის, მან მიმალვა მოახერხა. ამ ტერაქტზე პასუხისმგებლობა პალესტინის გამათავისუფლებელმა ორგანიზაციამ, იფიგე არაფატის პარტიაში აიღო. თავდაპირველად არაფატმა სინანული გამოხატა ბავშვების დაღუპვის გამო, მაგრამ მერე პარტიის სხვა ლიდერებმა ტერორისტი შეაქცა. პალესტინელი ხალხი კი ზემოთ მსხვერპლთა მორიგი ებრაელების დაღუპვას.

ისრაელში პოპულარულია გამოთქმა, არაბებს არაფერში ენდობოთ და არც ენდობიან. ისრაელელი არაბებიც კი არ მიჰყავთ ჯარში.

რას გვეჩივით?!

ნაფთალი ბენ-სიმიონი სახელმწიფო ტელევიზიის პირველი არხის წამყვანი ჟურნალისტი. ჩვენიან შეხვედრის დროს მან უკმაყოფილება გამოხატა ისრაელში აკრედიტებული საზღვარგარეთელი ჟურნალისტების მისამართით:

“საზღვარგარეთელი ჟურნალისტები სხვდან იერუსალიმში, უკვე მინდებიათ პალესტინელ ექსტრემისტებს, აღევიან მათ ძვირადღირებულ ფოტოკამარას, უხდიან ათას ლილარს და სიხოვენ, რომ პალესტინის ოკუპირებული ტერიტორიიდან საინტერესო ფოტოები მოიტანონ. თავის მხრივ, ექსტრემისტები აგულანებენ პატარა ბავშვებს და მოზარდებს, რომლებიც ებრაელ ჯარისკაცებს ქვების სროლას უწყებენ (ასეთი მოქმედება პალესტინაში დიდ პატივსაცემას იმსახურებს). ხდება მსხლა-შემოხლა და ეს ფოტოები დასაჯების მასშტაბში იბეჭდება. ვიდუიადრები კი „სი-ენ-ენ“-ითა და „ბი-ბი-სი“-ით გადაიცემა. ყველა ხედავს, როგორ დგანან კბილებამდე შეიარაღებული ებრაელი ჯარისკაცები ბავშვების წინააღმდეგ. გეკითხებით, რას ნიშნავს ეს, თუ არა იმას, რომ მთელი მსოფლიო ჩვენს წინააღმდეგაა?!“

ებრაელები პალესტინაში შეყვანილ ჯარს თავდაცვით არმიას უწოდებენ და ამბობენ, რომ მთელი თავისი არსებობის მანძილზე მხოლოდ თავდაცვითი ომებს აწარმოებდნენ. ისინი ცდილობენ, მთელ მსოფლიოს დაანახონ, რომ მშვიდობისა და მეგობრობის მეტი არაფერი სურთ. „მამაის“ სასწავლო კურსები და მის ჩასატარებლად გამოყოფილი მილიონებიც ამას ემსახურება.





“თქვი: სექსი, სექსი” ირაკლი ჩარკვიანის დემოგრაფიული მონოდება

წლების მიუხედავად, მის მიმართ ინტერესი არ ნელდება. არც ცნობისმოყვარეთა კატეგორიაა მკაცრად განსაზღვრული. დამოკიდებულებათა სხვადასხვაობის მიუხედავად, მისი ყოველი ახალი ნამუშევარი ყველას აინტერესებს: თინეიჯერს, თინიერულ მელომანსა თუ მუსიკისგან საკმაოდ დშორეულთ. ირაკლი ჩარკვიანსაღმი მუდმივი ინტერესის საიდუმლო აღბათ იმ შემოქმედებით სიახლეებშია, რითაც იგი გააუწყვეტლივ აბერხებს საზოგადოების გაოცებას.

საკამარისია ერთი ინტერვიუს დაბეჭდვა, ან ღამის ეთერში ათ-თხუთმეტწუთიანი გაელებება, რომ ქალაქი უმაღ ალაპარაკდება მის შესახებ. რასაკვირველია, არაერთგვაროვნად. ასე მოხდა რამდენიმე დღის წინათაც, როდესაც მუსიკოსი “ღამის კურიერი” კულტურული ტომის გადარჩენასა და სექსზე საუბრობდა. ასეთია ირაკლის ერთ-ერთი ბოლო ნამუშევრის, სიმღერა “სექსის” თემა. “რუსთავი 2-ის” მაყურებელმა პირველმა ნახა ვიდეოკლიპი, რომელიც ამ სიმღერისთვის რეჟისორმა საბა ამირეჯიბმა ჩინებული სპექტაკლის სტილში გადაიღო. თავად სიმღერა კი კარგა ხანია, თბილისის FM რადიოსადგურების ეთერში ტრიალებს.

მუსიკოსი ნელ-ნელა “ავსებს” საკუთარ, რიგით მესამე სტუდიურ ალბომს, რომელიც, ისევე როგორც “ამო”, “ქართულ ჩანანერებში” იწერება. სტუდიამი ახლახანს დასრულდა მუშაობა ირაკლი ჩარკვიანისა და რობი კუხიანიძის დუეტზე “შავი ზღვა”. იმედია, ქართველი მსმენელი უახლოეს მომავალში ამ ორივე ჩანა-

700 წლის მიკი მაუსი

ავსტრიაში, სოფელ მალტაში, ეკლესიის ფასადზე 703 წლის წინანდელი ფრესკა აღმოაჩინეს. მასზე გამოსახულია წმინდა ქრისტეფორე, მის გვერდით კი – ნამდვილი მიკი მაუსი. ნაპოვნი გამოსახულება 1928 წელს უოლტ დისნეის მიერ დახატული თავისიასგან არაფრით განსხვავდება. ფრესკაზე წმინდა ქრისტეფორეს გარშემო ათასგვარი სულიერი ირევია თევზები, მეღუზები, ზღვის ცხენები და... მიკი მაუსი. ხელოვნებაშიცოდნე ეღუარდ მალენესტის აზრით, ის ნავს

კალენდარი

<p>19 ნოემბერი</p>

ჯოდი ფოსტერის სახელი სმენია ყველას, იმ ადამიანებსაც კი, ვისაც მისი ფილმები არ უნახავს. მაყურებელმა იცის, რომ ჰოლივუდში უამრავი ჭორი დაედის ჯოდი ფოსტერის შესახებ, რომ მასზე უიმედოდ შეყვარებულმა მანიაკმა, ვინმე ჯონ ჰინკლიმ ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს - რეიგანს ესროლა, რომ ფოსტერს ორი ოსკარი აქვს მიღებული, და რომ ჯოდი თანამედროვე კინემატოგრაფში ერთ-ერთი საუკეთესო მსახიობია. ჯოდი მსახიობ ეველინ, იგივე ბრენდი ფოსტერის უმცროსი – მეთოთე ქალიშვილია, მისი ნამდვილი სახელია ალისია, ჯოდის მოფრებით ეძახდნენ ოჯახის წევრები. პოლიეულის მომავალმა ვარსკვლავმა დედის წყალობით ადრეული ასაკიდან შეაბიჯა კინოსამყაროში, სულ რაღაც სამიოდე წლის იყო, რეკლამაში რომ გადაიღეს. მისი პირველი კინოდებიუტი კი 1972 წელს შედგა ფილმში “ნაპოლეონი და სამანტა”.

გარდა იმისა, რომ მსახიობი უაღრესად საინტერესო ხასიათებს ქმნის, მისი ხილვისას მაყურებელს ყოველთვის რჩება განცდა, რომ ჯოდი ფოსტერი კადრს მიღმა ბევრად უფრო ღრმა პიროვნებაა - თითქმის ერთხმად აღიარებენ კრიტიკოსები. ამას ხელს უწყობს ისიც, რომ თვით ყველაზე გულღია ინტერვიუებშიც კი, მსახიობი იდუმალებით მოცული რჩება და არასდროს იხსენბა ბოლომდე.

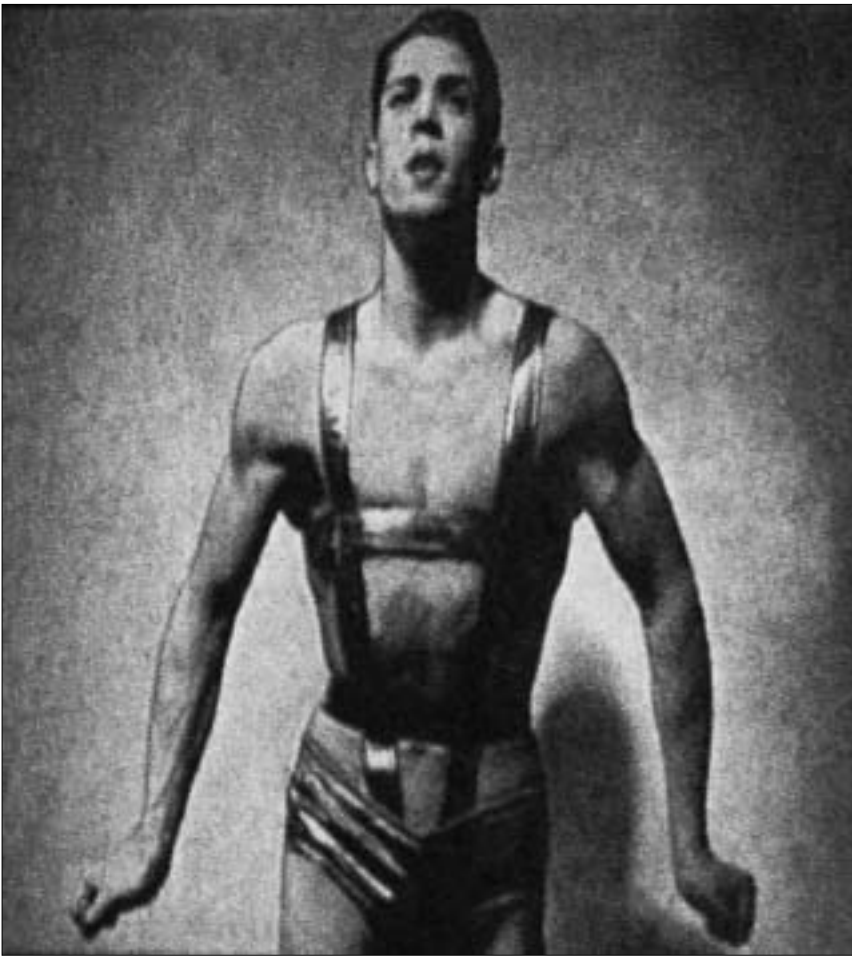
დღეს **ჯოდი ფოსტერს** 40 წელი შეუსრულდა. მსახიობი 1962 წლის 19 ნოემბერს დაიბადა.

მარიონის თეატრში მოღვაწე ქართველი ხელოვანების შესახებ გადაღებულმა დოკუმენტურმა ფილმმა გუშინ თანამედროვე ქართული კულტურის ოფიციაოზი შეკრიბა. სკულპტორ ზურაბ წერეთლის დაფინანსებული და რეჟისორ ზურაბ ინაშვილის ნამუშევარი - “ქართველები მარიას თეატრში” ოპერისა და ბალეტის საბელმწიფო აკადემიურ თეატრში აჩვენეს.

პერა ნაფარიძე

თუკი საღამოს ნამყვანის ნათქვამი შორს არაა ჭეშმარიტებისგან და ქართული არქივი მართლაც არ გამოირჩევა გუშინდლი ფილმის გმირების - დიდი ქართველი ხელოვანების ფოტო და კინო მასალებით, მაშინ ზურაბ ინაშვილის ახალი ნამუშევარი ამ მხრივ ჩვენთვისაც საკმაოდ საინტერესო უნდა იყოს. ფილმი საქართველოში ფართო საზოგადოებას ჯერჯერობით არ უნახავს, გუშინდელმა აუდიტორიამ კი აღფრთოვანება ვერ დამალა.

ფილმი წარმოადგინეს “სანკტ-პეტერბურგის რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ფონდმა” და პროდიუსერმა მანანა გორგოძე-კვაჭაძემ. თბილისურ პრემიერას ფონდის წარმომადგენლებიც ესწრებოდნენ. “ფილმი რამდენჯერმე ვნახე და ერთადერთი რაც არ შემივლია, ესაა სიამაყის გრძნობა, განცდა, რომ შენმა ქვეყანამ, მიწამ მსოფლიოს ასეთი ბუმბერაზები მისცა”, - თქვა პრეზენტაციაზე ფონდის ერთ-ერთმა ხელმძღვანელმა ფატი წერეთელმა. გუშინ ასეთი სიამაყე ოპერისა და ბალეტის თეატრში შეკრებილთაგან ბევრს გაუჩნდა, მაგრამ ამის გამოხატვა ყველამ ვერ შეძლო. გამონაკლისი იყო გიგა კორიქიფანიძე, რომელმაც ფილმის დაწყებამდე სამივე ხელოვნის ღვაწლზე ისაუბრა და არც ვახტანგ ჭაბუკიანისაღმი ქართული საბჭოური ხელმძღვანელობის



ჭაბუკიანი - კადრი ფილმიდან

დამოკიდებულება გამოირჩინია. სავარაუდოა, რომ მისი მკაცრი ტონისა და განაწყენებული სიტყვების ადრესატები დარბაზში ნაკლებად იყვნენ. საბოლოოდ, ამ საკმაოდ ალტკინებული გამოსვლის შემდეგ აუდიტორიამ ფილმის ნახვა მოახერხა.

“ფილმზე მუშაობამ დიდი სიამოვნება მომანიჭა. განსაკუთრებით საინტერესო იყო იმ ადამიანების გაცნობა, ვისაც ვახტანგ ჭაბუკიანისაღმი ვიცნობდი ქართველ ხელოვანებთან”, - თქვა

კონსერტი უცნაური სახელით

სექტემბერში ავსტრიაში მიმდინარე ქართული კულტურის დღეების დროს ცნობილი ქართველი ფლეიტისტის დავით ოძელაშვილის (ოძელას) მოვლითდელ კარნაცვალბებს დღემდე ძნელად აცნობიერებს მუსიკალური საზოგადოება. არაჩვეუბნრივი პიროვნული თვისებებისა და განსაკუთრებული ტალანტის წყალობით, ოძელა შეუცვლელი პარტნიორი იყო ყველა ჟანრისა და მიმართულების ქართველი მუსიკოსებისთვის. დღეს კონსერვატორიის დიდ დარბაზში ოძელას ხსოვნის პატივსაცემად თანამედროვე მუსიკის კონცერტი მოეწყობა. კონცერტის ორგანიზატორი და დირიჟორი ფლეიტისტის მეგობარი და ერთ-ერთი საუკეთესო მუსიკალური პარტნიორი ნიკა მემანიშვილია.

ზადი სარაბიანიკვა

ბოლო წლებში საქართველოში ოძელას გარეშე, თითქმის, არც ერთი მუსიკალური აქცია არ გამართულა. კლასიკური და თანამედროვე მიმართულებების გარდა, მან საკუთარი ინსტრუმენტით ეთნო-მუსიკაც გან-

საკუთრებულ სიმალეზე აიყვანა და მნიშვნელოვანი პოპულარიზაცია გაუწია სამშობლოშიც და დასავლეთშიც. ოძელას შემეცლელის მიემენმა მისი მეგობრებისა და კოლეგებისთვის, აღბათ, დიდხანს შეუძლებელი იქნება. შესანიშნავი პარტნიორისადმი პატივისცემას და სიყვარულს მისი კოლეგები დღეს კონსერ-

მერილინ მონროს კახის აფრიალბაზმა

უცნობი ფოტოგრაფი - ფრენკ უორტი ამ ძვირფას სურათებს სათუთად ინახავდა. შეეძლო, გაშიღძრებულ იყო, მაგრამ პოლიეუდის ძველი ვარსკვლავების სრულიად იშვიათ ფოტოებს საკუთარ არქივში მიუჩინა ადგილი – იმდენად ძვირფასი იყო მისთვის, ვასაყვად ვერ იმეტებდა. დღეს მის საინტერესო კოლექციას ფარდა აებადა. უორტის მიერ დანახული პოლიეუდი მისი ოჯახის წევრებმა გამოამზეურეს. ახლახან ეს ფოტოები ლონდონში, Century Theatre-ის გალერეაშიც გამოიფინა. “ვარდიანმა” ექსპოზიციას - “პოლიეუდის გამშვენება ღირს”-ბოლო 50 წლის განმავლობაში გამართული ამ ტიპის გამოვენებიდან ყველაზე ორიგინალური უწოდა.

თამარ ბაბუაძე

ფოტოგრაფების წრეებშიც კი, თითქმის, არავინ იცის ფრენკ უორტის სახელი. ის რიგით პოლიეუდელ ფოტოგრატიორად დარჩებოდა, 2000 წელს მისი ოჯახის წევრებს სახლის სარდაფში მტვრიანი ფოტო-ალბომები რომ არ აღმოეჩინათ. მათ იცოდნენ, რომ უორტი ერთ დროს მსახიობებთან მეგობრობდა, მაგრამ მაინც ვერ წარმოადგენდნენ, თუ მის ფოტოებზე კინოს ლეგენდარულ ვარსკვლავებს ნაწყვებოდნენ – ჯეიმს დინს, მერილინ მონროს, კლარკ გებლს, კერკ ღელასა და ჯექსლერს, ელზაბეტ ტეილორს, ალფრედ ჰიჩკოკს, გრისი კელის... არქივში სულ ათი ათასი ფოტო აღმოჩნდა, მათი უკვალესობა კი ჯერაც გაბოუქვენებული და, შესაბამისად, უჩინოეურია.

ლეგენდად ქცეული მსახიობების თითოეულ კადრს ზომ კოლექციონერები და კინო-ექსპერტები გამალებით დაეძებნ... ამიტომ, ვასაკვირი არც არის, რომ უორტის ფოტო-ალბომები შეაფასეს, როგორც პოლიეუდის ოქროს ხანის ყველაზე საინტერესო და უტყუარი ქრნიკა – უტყუარი იმიტიმ, რომ ფოტოებზე გამოსახული კინო-ლეგენდები უორტის ახლო მეგობრები იყვნენ და მისი ფოტო-გადაღებებისთვის ყოველთვის უშუალოდ პოზირობდნენ. დღეს ამგვარ კადრებს პაპარაცეზი ხშირად სიცოცხლის ფასად თუ მოპოვებენ. უორტი კი ვარსკვლავებს ში-

თიერთობა მონროს ვარსკვლავად ქცევის შემდეგაც გაგრძელდა. სწორედ უორტის ეკუთვნის ერთადერთი ფოტო, რომელიც მერილინ მონროს კაბის აფრიალბებს გავრცელებულ კადრამდეა გადაღებული. ფოტოზე ყველაფერი ისევეა, როგორც ჩვენთვის კარგად ცნობილ სურათზე. თუმცა, უორტის ვარიანტში მონროს გვერდით ბილი უაილდერი უდგას. რეჟისორი მერილინს თმას უსწორებს და გადასაღებად ამზადებს. ორნი რაღაცაზე ზუმრობენ და იციზიან.

ბუნებრივია, უორტმა ეს კადრიც თავის ძვირფას ფოტო-ალბომში შეინახა და მისი გამოქვეყნების უფლება საკუთარ თავს ერთადერთხელ მისცა – როცა თურნალი “ვერაიეთი” ბოლი უაილდერზე ამზადებდა ვრცალი ლუისიც გააცნო. მისი საზოგადოებამ არა უორტის, არამედ სხვა ფოტოგრაფის ვარიანტი გაიკნო. შემდეგ მონროს კაბის ფრიალი იმდენად ცნობილ ფოტოდ იქცა, რომ სტუდიამ სცენა თავიდან დადგა და მერილინმაც კაბა უკვე მრავალი ფოტოგრაფის თანხანგრებით აიფრიალა. უორტისთვის კი ყველაზე ძვირფასი მარცხი საკუთარი ფოტო იყო. მისთვის კადრი, რომელზეც ბილი უაილდერი მონროს თმას პატარა გოგოსავით უსწორებს, დაუფინყარი აღმოჩნდა.

მიიძლება ითქვას, რომ დღემდე უცნობი ფოტოგრაფი ამ ურთიერთობებსა და ფოტოებს ისევე უფრთხილდებოდა, როგორც საკუთარ ინტიმურ ცხოვრებას. ამიტომ, არც უნდა გავთავიკრდეს, რომ მან ოჯახის წევრებს თავისი და მერილინ მონროს მეგობრობის შესახებ მხოლოდ სიკვდილამდე რამდენიმე თვით ადრე უამბო...

დღევანდელ პოლიეუდსა და, ზოგადად, საერთაშორისო მოუბინესში სრეცე უორტს მართი ტესტინო და სხვა სახელგანთქმული ფოტოგოლოენები ცვლიან. ცხადია, მათი შემოქმედება ცალკე განხივლის თემაა. ახლახან აღმოჩენილი, უცნობი ფოტოგრაფის კერძო ფოტო-ალბომი კი შეიძლება ნამდვილად ოქროს ხანის კინემატოგრაფის ყველაზე გულწრფელ და ბუნებრივ ქრინიკად მივიჩნიოთ. ეს გახლავთ ერთი უსახელი, მზიარული ფოტოგრაფის მიერ დანახული პოლიეუდი, თანაც ყველაფერი აშლუაში – სცენაზე, გადასაღებ მოედანზე, პირად, ყოველფერად მოწყობილ და სიყვარულშიც კი (ვკულისხმობთ, ელზაბეტ ტეილორის პირველი ქორწინების ახსახვლ ფოტოებს).

ბალანჩივაძე, დიდი ქორეოგრაფის ფოტოპორტრეტებს მისი სპექტაკლებიდან სცენები ცვლის. “მე ვარ სისხლით ქართველი, კულტურით – რუსი, სულით - პეტერბურგელი”; “მსაყვე-დურობენ, რომ ჩემი ბალეტი უსოფეტო, აბსტრაქტულია”, - იხსენებენ მაცსტროს გამონათქვამებს მისი თანამედროვენი. გუშინ სცენაზე საქართველოში ჯორჯ ბალანჩინის უკანასკნელი სტუმრობაც მოიკონეს.

“ბალანჩინი მარიონის თეატრში მისმა თანამემამულემ,ვახტანგ ჭაბუკიანმა შეცვალა”, - გრძელდება ფილმი. “როდესაც მასწავლებლები ჭაბუკიანზე გაიყვებოდნენ, - ისეთი ენერგიითა და განწყობით ცეკვავდა, რომ პუბლიკას ღამეობი არ ეძინაო, - სიამაყით ვივსებოდი”, - ფილმში ჩნდება მარიონის თეატრის კოდექ ერთი ქართველი ვარსკვლავი, ირმა ნიორაძე; “ლორენცას” დაუფინყარ სპექტაკლებს იხსენებს ნატალია დუდინსკაია. ერთმანეთს ცვლის კადრები, სადაც დიდი ქართველი ბალეტმეისტრი ჯადოქარივით დაქრის რუსულ სცენაზე, თბრობა კი ნელ-ნელა უღამაზესი თეატრალური კოსტიუმების ავტორზე გადადის. ჩაიკოვსკის “შაქნატუნა”, კოსტიუმები, რომელთაც არ სჭირდებათ ავტორის ვინაობის მიწერა. ბალანჩინისა და ჭაბუკიანის ხელოვნებით აღფრთოვანებული პეტერბურგელები ისეთივე ალტაცებით საუბრობენ მხატვარ სოლოკო ვირსაძის შემოქმედებაზე. “უკეთესი თეატრალური მხატვარი მე არასდ მეგულებია”, - მოკლედ ამბობს ინა მუტკოვსკაია.

ფილმი მარიონის თეატრის ქართველ ვარსკვლავებზე, დაახლოებით, ერთ საათს გრძელდება. მას მალე ფართო საზოგადოებაც იხილავს. ამა-სოამბი კი თბილისელებს ზურამ ინამვილის მებრე დოკუმენტური ნამუშევრის პრემიარაც ელთი. “ქართველები მარიას თეატრში” ნახვის შემდეგ მსტიტოვარ როსტროპოვიჩს რეჟისორისთვის “დამწელობება დონ-კიხოტთან” შეუკვეთავს.



სასკავლო და სამაცნიარო ბრანტაბი დიდ ბრიტანეთში

უნდა აღინიშნოს, რომ ბრიტანული ფონდები საქართველოს მოქალაქეების მიმართ განსაკუთრებული გულღიასობით არ გამოირჩევიან. ბუნებრივია, ამას თავისი ეკონომიკური მიზეზები აქვს - დიდ ბრიტანეთში სწავლა ფასიანია, ძვირია და ინგლისი იმ ქვეყნის ბაზრით, რომელსაც რაიმე შედევათებს გაუწევს, დაინტერესებული უნდა იყოს. საქართველოს ბაზრით დაინტერესება კი, დამეთანხმებით, ძნელია. თუმცა, დღეს თბილისში რამოდენიმე სერიოზული სასწავლო და სამეცნიერო გრანტის მოპოვება მაინც შესაძლებელია. ამაში ჩვენს თანამემამულეებს ბრიტანეთის საკონსულო და ფონდი ღია საზოგადოება ეხმარება.

პირველ რიგში, ბრიტანეთის საკონსულოს მიერ დაფინანსებული გრანტების - ე.წ. UK Scholarship-ების შესახებ მოგახსენებთ. ქართველ ახალგაზრდებს დიდ ბრიტანეთში შესაძლებლობა ეძლევათ, დემოკრატიის შესახებ ცოდნა კიდევ უფრო გაიღრმავონ. ჯონ სმიტის სახელობის პროგრამა საქართველოდან ყოველ წელიწადს კონკურსში გამარჯვებულ სამ ახალგაზრდას ირჩევს (25-იდან 45 წლამდე), რომლებიც პოლიტიკის, ადგილობრივი მმართველობისა თუ სამოქალაქო საზოგადოების სფეროებში მუშაობენ და 6-კვირიან საზაფხულო კურსებზე გაერთიანებულ სამეფოში აგზავნიან. კონკურსში გასამარჯვებლად, კარგი რეკომენდაციებისა და კარგად შედგენილი საბუთების გარდა, მსურველებს გაზაფხულზე ინგლისური ენის ზეპირი და ტესტუალური გამოცდების ჩაბარებაც მოუწევთ.

საქართველოს მოქალაქეებს საშუალება აქვთ, ბრიტანული ჩვენინგის (Chevening) გრანტიც მოიპოვონ. სტიპენდია სამიდან თორმეტ თვემდე გრძელდება და მასში, სწავლის საფასურთან ერთად, საცხოვრებელი ბინისა და მგზავრობის ფულიცაა გათვალისწინებული.

სტიპენდია შემდეგი დარგების წარმომადგენლებისათვის გაიცემა: საბანკო საქმე, ფინანსები, ეკონომიკა (სადაზღვევო საქმიანობის ჩათვლით), ბიზნესი, მენეჯმენტი (სასოფლო, საგანმანათლებლო, ენერგეტიკული, ჯანდაცვისა და ტრანსპორტის) ადამიანის უფლებები, სამართალი, მედია, პოლიტიკა (public administration, policy studies), Built Environment (არქიტექტურის, საქალაქო დაგეგმარებისა და დიზაინის ჩათვლით), საერთაშორისო ურთიერთობები და დიპლომატია.

განაცხადის შეტანისას მსურველის ასაკი 35 წელს არ უნდა აღემატებოდეს. ის უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქე, რომელიც ბოლო ორი წლის განმავლობაში მუდმივად საქართველოში იმყოფებოდა (გამონაკლისის სახით, მიიღება იმ პირთა განაცხადებიც, რომლებიც დიპლომატიური ან სამეწარმეო მისიით საზღვარგარეთ მუშაობენ). აპლიკანტი უნდა ფლობდეს უმაღლესი განათლების დიპლომს და არჩეულ სფეროში მუშაობის სამწლიანი გამოცდილება მაინც უნდა ჰქონდეს. (დიპლომატიის დარგში სტიპენდიის მიღების მსურველები განაცხადის შეტანისას თავისი სპე-



კემბრიჯის უნივერსიტეტი

ციალობით უნდა მუშაობდნენ). გარდა ამისა, მათ ბრიტანეთის საკონსულოში ინგლისური ენის სასერთიფიკატო ტესტში შესაბამისი ქულების დაგროვება და შემდეგ ინგლისის ელჩთან გასაუბრება მოუწევთ.

ბრიტანეთის საკონსულოში ასევე მუშაობს პროგრამა International Networking Events, რომელიც პროფესულ სხვადასხვა სახის საერთაშორისო კონფერენციებსა და სემინარებს აწყობს დაინტერესებული პირებისათვის.

ზემოთ დასახელებული გრანტისა და სემინარების შესახებ უფრო დანეროლებითი ინფორმაციის მისაღებად ბრიტანეთის საკონსულოს მიაკითხეთ (მისამართი: ქაჭკაჭიძის პრ.13. მიღების საათები: ყოველდღე შაბათ-კვირის გარდა, 12-იდან 17 საათამდე).

სამ პროგრამას ბრიტანეთის საკონსულო და სოროსის ფონდი ერთობლივად აფინანსებენ. ესენია: სამეცნიერო პროგრამა - Oxford University Hospitality Scheme და ორი სასწავლო პროგრამა ერთწლიანი სამაგისტრო კურსები უორიკისა და ედინბურგის უნივერსიტეტებში. პირველი პროგრამა ახალ სალექციო მასალაზე, რაიმე კვლევაზე, ახალ წიგნზე ან დისერტაციაზე მომუშავე ახალგაზრდა მეცნიერებს შესაძლებლობას აძლევს, თავიანთი კვლევა ერთი თვით ოქსფორდის ბიბლიოთეკებში, იქაური პროფესორების ზედამხედველობით აწარმოონ. სპექტრი საკმაოდ ფართოა (სოციალური და ჰუმანიტარული მეცნიერებებიდან დაწყებული, მედიცინით დამთავრებული). გრანტში გათვალისწინებულია ბინის, კვების ზხის და ჯიბის ფული. ამ გრანტის მოსაპოვებლად ინგლისური ენის ტესტის ჩაბარება საჭირო არ არის, კონკურსანტების არჩევისას ზეპირი გასაუბრებები იფარგლებიან, რათა დარწმუნდნენ, ორ კანდიდატი ინგლისულ კოლეგებთან ურთიერთობების დამყარებას შეძლებს. სასწავლო პროგრამები კი აუცილებლად ინგლისური ენის წერით და ზეპირ გამოცდებზე (ELTC) კარგ შედეგებს მოითხოვენ. უფრო სწორედ, ედინბურგის სამაგისტრო კურსებისათვის ორივე გამოცდის ჩაბარება მოგიწევთ, უორეკისათვის კი - მხოლოდ ზეპირის. ედინბურგის სამაგისტრო კურსები იძლევა დიპლომს MA by research, რადგან იგი სალექციო კურსებს არ გულისხმობს და უფრო იქაურ ბიბლიოთეკებში სამეცნიერო თემაზე მუშაობას ითვალისწინებს. ამ სტიპენდიას, ძირითადად, სოციალური მეცნიერებების, ეკონომიკის და ორისპრედენციის სფეროში მომუშავე ასპირანტები ან მაძიებლები იღებენ. უორიკის უნივერსიტეტის სამაგისტრო კურსები კი წმინდა სასწავლო ხასიათისაა - ამ პროგრამაზე განაცხადის შეტანა მეუძლიათ ჩვენი ქვეყნის ბაკალავრის დიპლომის მქონე ახალგაზრდებს, სპექტრიც უფრო ფართოა (საინჟინრო და სამედიცინო დარგების ჩათვლით). სამწუხაროდ, კანდიდატთა სელექცია საკმაოდ მაკაცია და დიდ ბრიტანეთში თითო პროგრამიდან წელიწადში 2-4 ადამიანი თუ გაეცმგზავლება.

უფრო დაწერილებითი ინფორმაციისათვის შეგიძლიათ ფონდ ღია საზოგადოება საქართველოს პროგრამის კოორდინატორ ნათია ნანავას მიაკითხოთ. ინგლისური ენის ტესტარეზისათვის საჭირო სახელმძღვანელოები, შესაძლებელია, ბრიტანეთის საკონსულოსა თუ სოროსის ფონდის ბიბლიოთეკებში მოიპოვით. ასე რომ, წარმატებებს გისურვებთ.

განათლების სისტემა დიდ ბრიტანეთში

უნდა ითქვას, რომ ოქსფორდისა და კემბრიჯის სამშობლოს განათლების სისტემაში გარკვევა არც ისე იოლი საქმეა, მითუმეტეს, ჩვენითვის, რომლებსაც ნსლიანი ალბონისგან მრავალი ათასი კილომეტრი მიწა თუ წყალი გვამორებს. მაგრამ საქმე მხოლოდ სიმორეში არაა, მთავარი სხვა გარემოებებია - ჯერ ის, რომ ინგლისელებს საკმაოდ "ჩახლართული" განათლების სისტემა აქვთ, თანაც ამ სისტემის საუკეთესო ნაწილი ფასიანია და, ამის გამო, ჩვენი მოქალაქეების დიდი უმრავლესობისათვის - სრულიად მიუწვდომელი. თუმცა, რაიმე გამოსავლის პოვნა, იქნება ეს გრანტისა თუ სპონსორის მოძიება, თეორიულად ყოველთვის შეიძლება და ამას ჩვენი მოსახლეობის გარკვეული ნაწილი წარმატებით ახერხებს კიდევ, მითუმეტეს, რომ ინგლისში სწავლა, ცოტა ხნითაც კი, ზედელამაჟილს და რუსუდან ტყემალაძეს, ასევე ლონდონში მცხოვრებ ჩემს მეგობარ ქეთი ჭანტურიას, დიდი მადლობა გადაეკუხადო. მამ ასე, დავიწყეთ:

დიდ ბრიტანეთში განათლების ხარჯები საერთო ეროვნული შემოსავლის 5 პროცენტს შეადგენს, 2003-2004 წლებისათვის კი მისი ზრდა 5,3 პროცენტამდეა დაგეგმილი. ინგლისის, ითქმის, ყველა მხარეში მოსწწვლეებს სავალდებულო სასწავლო ასაკი 16 წლის მესრულებისას გასდით. ამ ასაკის შემდეგ ახალგაზრდების, დაახლოებით, 10 პროცენტი სკოლას ტოვებს და მუშაობას იწყებს. დანარჩენებს კი სწავლის გაგრძელება სხვადასხვა სატრეინინგო დაწესებულებებში, პროფესიულ სასწავლებლებში, თუ ე.წ. წინასაუნივერსიტეტო A Level-ებში, და ინტერნაციონალურ ბაკალავრიატებში შეუძლიათ. (ეს უკანასკნელი ჩვენებურ ბაკალავრიატში არ აგერიოთ. ის ერთ ან ორწლიანია და საშუალო განათლების უმაღლესი საფეხურის ერთერთ ვარიანტს წარმოადგენს, რომლის გარკვეული ქულებით დამთავრების შემდეგაც ახალგაზრდებს უმაღლესი ჩაბარების უფლება ეძლევათ). სრული (არასავალდებულო) საშუალო განათლების მიღების შემდეგ ახალგაზრდათა, დაახლოებით მესამედი სწავლას უნივერსიტეტებსა და სხვა სახის უმაღლეს ინსტიტუტებში აგრძელებს.

წინა სასკოლო და სასკოლო პერიოდი

თუმცა, სანამ კაცი უმაღლესამდე მივა, მან როდესაც და სადმე სწავლა უნდა დაიწყოს. ინგლისში, მოტლანდიასა და უელსში ეს "როდესაც" სავალდებულო 5 წლიდან ხდება, ხოლო ჩრდ. ირლანდიაში - 4-იდან. დიდ ბრიტანეთში სკოლამდელი განათლება სასკოლო სტრუქტურაში შედის და მისი მიზანია, ბავშვებმა, სოციალურ და ფიზიკურ განვითარებასთან ერთად, სკოლის დაწყებამდე კითხვისა და არითმეტიკის ლემენტარული უნარ-ჩვევები შეიძინონ. მომუშავე მშობლებს საშუალება აქვთ, თავისი შვილები ამ ე.წ. Preschool-ებში 5 წლის ასაკამდეც შეიყვანონ. სამოცდაათიან წლებთან შედარებით, იმ ბავშვთა პროცენტული მაჩვენებელი, რომლებიც დაწყებით სკოლებში 3 და 4 წლის ასაკში შედიან, 21%-დან 63%-მდე გაიზარა. დღეს ინგლისში უკვე 3 წლის მოზარდთა ნახევარი იღებს წინა სასკოლო განათლებას. დაგეგმილია, რომ 2004 წლისათვის ამის საშუალება ყველას ჰქონდეს. უფრო მცირე ასაკის ბავშვებისათვის სხვადასხვა, გაგაბალების ტიპის, მოსავლელი დაწესებულებები არსებობს. გარდა ამისა, დიდ ბრიტანეთში მუშაობს ორი დიდი ნაციონალური პროგრამა - "ბავშვებზე ზრუნვის ეროვნული სტრატეგია" და "Sure Start"-ი. მათი მიზანია, მომუშავე მშობელთა მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, სკოლამდელი აღზრდის დამატებითი ადგილების შექმნა და ბავშვებიანი ოჯახებისთვის დახმარების ოჯახშივე განეე იქნება ეს ახალბიბილის მოვლა, ბავშვებთან თამაში, ადრულდ სწავლებასა და ჯანმრთელობაზე ზრუნვა თუ სხვა საკითხები.

Pre-school-ის შემდეგ ბავშვები დაწყებით სკოლებში გადადიან. დაწყებითი სკოლების ასაკი ინგლისსა და უელსში 7-11 წლამდე, მოტლანდიაში 5-12-მდე, ჩრდილო ირლანდიაში კი 7-14 წლამდე გრძელდება. დიდ ბრიტანეთში მოზარდთა 94% განათლებას საჯარო ფონდების ხარჯზე - ანუ უფასოდ დაწესებულებებში იღებს, ოღონდ იქ სწავლის უფლება მხოლოდ დიდი ბრიტანეთის მოქალაქეებს ან ამ ქვეყანაში ჩანერძილი სამთავრობო გრანტით მყოფ პირთა შვილებს აქვთ. ინგლისელთა, შედარებით მცირე, მაგრამ შექლებული პროცენტი ცდილობს, შვილებს კერძო სკოლებში მიაღებინოს განათლება. მოზარდთა კიდევ უფრო მცირე პროცენტი განათლებას შინ



ლონდონის ერთ-ერთი მისიონერული სკოლა

ეუფლება. ამბობენ, რომ კერძო სკოლები სახელმწიფოზე ბევრად უკეთესია და თანაც - ყველა ქვეყნის მოქალაქისთვის ღია. იმასაც ამბობენ, რომ ბრიტანული სახელმწიფო სასკოლო განათლება დიდი ვერაფერი შეილია და რომ ამ დაწესებულებების მასწავლებელთა 64%-მა ტესტირებებში საკმარისი ქულები ვერ დააგროვა. თუმცა, თხუთმეტწლიან მოზარდებში ჩატარებულ საერთაშორისო კვლევის (PISA) შედეგებს თუ დავუჯერებთ, ინგლისმა გერმანიას და ბევრ სხვა ქვეყანას აჯობა. ასე რომ, შორიდან მსჯელობა ძნელია, მითუმეტეს - ჩვენებური განათლების სისტემის პატრონიათვის.

ინგლისსა და უელსში საჯარო ფონდების მიერ დაფინანსებული სკოლები ახლა ამ დიდ კატეგორიად იყოფიან - სათემო სკოლები Community schools, რომლებიც ლოკალური სამთავრობო ფონდებით ფინანსდებიოდნენ, საფონდო სკოლები, რომლებიც ბევრ ყოფილ საგრაზეტო სისტემის სკოლებს აერთიანებენ და ე.წ. თავისუფალი, რომელიმე რელიგიასთან დაკავშირებული სკოლები. მოტლანდიაში ლოკალური სამთავრობო დაფინანსების სკოლები უმრავლესობას წარმოადგენს, თუმცა იქ შვიდი საგრანტო, ერთი თვითთავრობო დაფინანსების სკოლები უმრავლესობას წარმოადგენს, თუმცა იქ შვიდი საგრანტო, ერთი თვითთავრობო და რამოდენიმე დამოუკიდებელი სკოლაც არსებობს. ჩრდილო ირლანდიაში ყველა სკოლა ღია უნდა იყოს ყველა რელიგიისათვის. თუმცა, ჩრდ. ირლანდიაში, პრაქტიკულად, ყველა პროტესტანტული ოჯახის წარმომადგენელს თავისი შვილი კონტროლირებდა, საგანმანათლებლო და სპიბლიოთეკო ბორდების მიერ მართულ სკოლებში შეკავეს, კათოლიკეთა უმრავლესობა კი თავისუფალ სკოლებს ირჩევს. გარდა ამისა, ირლანდიაში არსებობს 44 ინტეგრირებული სკოლაც, სადაც პროტესტანტი და კათოლიკე ბავშვები ერთად სწავლობენ. საერთოდ, უნდა აღინიშნოს, რომ დიდი ბრიტანეთის სკოლებში რელიგიასთან დამოკიდებულება ტრადიციული და საპეციფიკურია. სახელმწიფო სკოლების სასწავლო განრიგში აუცილებლად შედის რელიგიური განათლება. გაერთიანებული ღვთისმსახურება სავალდებულოა ყველა მოსწავლისათვის, განსაკუთრებით, ეს სახელმწიფო სკოლებს ეხება (ღვთისმსახურება მთლიანად ან ძირითადად ქრისტიანული ბუნების გაუმომხატველი უნდა იყოს). თუმცა, ბრიტანეთში ასევე მოქმედებს ნორმა, რომელიც მოსწავლეს რელიგიურ გაკვეთილებზე დასწრების ვალდებულებისაგან გათავისუფლების შესაძლებლობას აძლევს, თუ ამას მშობლები მოითხოვენ. ასევე დასაშვებია სპეციალური დამატებითი რელიგიური გაკვეთილების ჩატარება ცალკეული სტუდენტებისათვის.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ინგლისში 11 წლის ასაკში ბავშვები დაწყებით სკოლებს ასრულებენ და მეორად სკოლებში გადადიან. ეს სკოლები ერთმანეთისგან გაყოფილია, უფრო მეტიც - როცა საქმე პირველად სახელმწიფო სკოლას ეხება, მშობელი ვალდებულია, შეილი სახლთან ახლო მდებარე, უბნის სკოლაში შეიყვანოს. აი, მეორადი



მოსამზადებელი სკოლა დიდ ბრიტანეთში

უმაღლესი განათლება

დიდ ბრიტანეთში 89 უნივერსიტეტი და 19 უმაღლესი განათლების სტატუსის მქონე კოლეჯია. მათგან მხოლოდ ლონდონის უნივერსიტეტი 40 ინსტიტუტს ითვლის, რომ არაფერი ვთქვათ, კემბრიჯისა და ოქსფორდის უამრავ კოლეჯებზე. დღეს "ახალი უნივერსიტეტების" სახელით ცნობილი არიან ე.წ. ძველი პოლიტექნიკური სასწავლებლები, რომლებიც ბოლო ათწლეულის განმავლობაში უნივერსიტეტებად გადაკეთდა. ახალ უნივერსიტეტებს ძველებისაგან ის განასხვავებს, რომ სწავლების პრაქტიკულ მხარეს დიდ მნიშვნელობას ანიჭებენ. ისინი მსურველებს ისეთი კურსების უფრო დიდ ჩამონათვალს სთავაზობენ, რომლებიც მომავალში სამუშაოს შოვნას უფრო გააადვილებს. ყველა უმაღლესი სასწავლო დაწესებულება, იქნება ეს ძველი თუ ახალი უნივერსიტეტი თუ კოლეჯი, თვითმართვადი, თვითფინანსირებადი, დამოუკიდებელი კორპორაციაა. სწავლების მეთოდს ყოველი მასწავლებელი, დეპარტამენტი, ფაკულტეტი თუ ინსტიტუცია ინდივიდუალურად ირჩევს კურსების უმრავლესობა ჩვეულებრივი ლექციებისა და სემინარების კომბინაციისაგან შედგება. სტუდენტიც ვალდებულია ამ უკანასკნელთა მსვლელობაში აქტიურად ჩართოს და ხშირ შემთხვევაში დიკუსიაც წარმართოს. ბუნებრივია, სპეციალობათა გათვალისწინებით, ბევრია ლაბორატორიული თუ პრაქტიკული სამუშაოებიც. ნელ-ნელა სულ უფრო პოპულარული ხდება ე.წ. სატელევიზიო სალექციო კურსები და ინტერაქტიული სესიები. უმაღლეს სასწავლებელთა უმრავლესობაში საკრედიტო სისტემები მოქმედებს.

როგორც აღინიშნა, უნივერსიტეტში მოსახვედრი პირბაა სრული საშუალო განათლების სერთიფიკატი (GCE). ეს დიპლომი სტუდენტისთვის უმაღლესი სწავლასთვის საფუხურისაა და მასში სხვადასხვა საგნებში ჩაბარებული გამოცდების ქულები შედის. ის, თუ რამდენად კრესტიულ უმაღლეს სასწავლებელში მოხვდება კანდიდატი, სწორედ მის მიერ ალბელოდ სერთიფიკატის ხარისხზეა დამოკიდებული. აბიტურნტებს წინასაუნივერსიტეტო მოსამზადებელ ე.წ. Foundation - კურსებს უნივერსიტეტებიც სთავაზობენ ოღონდ ამ კურსების სერთიფიკატი A Level-ებისა და საერთაშორისო ბაკალავრიატების სერთიფიკატებს ოდნავ ჩამოუვარდება, რადგან ისინი ამ უკანასკნელთან განსხვავებით, უფრო იმ უნივერსიტეტების მიერაა აღიარებული, სადაც ისინი გაიცემილა.

პირობითად რომ ვთქვათ, სწავლა უმაღლეს სასწავლებლებში ორ ეტაპად - Undergraduate და Postgraduate - იყოფა. პირველი ეტაპის დასრულების შემდეგ, რომელიც 3 ან 4 წელამდე გრძელდება, სტუდენტი ბაკალავრის ხარისხს იღებს. სწავლების შემდგომ 2 ან 3-წლიან ეტაპს კი სამაგისტრო ხარისხი და დოქტორანტურისსაკენ მიყვავართ. ამ ეტაპზე განსაკუთრებულყო ყურადღება სტუდენტის ინდივიდუალურ კვლევასა და არჩეული კურსების წარმატებით დაძლევას ექცევა.

რეიტინგი და სწავლების ხარისხი

დიდი ბრიტანეთის კოლეჯებსა და უნივერსიტეტებში სწავლების ხარისხს რეგულარულად ამოწმებენ უმაღლესი სასწავლებლებისგან დამოუკიდებელი პაკონტროლბეგლი ორგანიზაციები. მათ შორის ყველაზე მნიშვნელოვანი ხარისხის საგრანტით სააგენტოა (QAA), რომელიც, უმაღლესი სასწავლებლების საფონდო საკონსულოს მხარდაჭერით, სასწავლო პროცესის ხარისხს აფასებს. ამავე დროს იგი რეკომენდაციებს აძლევს მთავრობას სხვადასხვა უმაღლესი სასწავლებლებისათვის ხარისხებისა და ტიტულების მინიჭებისას.

უმაღლეს სასწავლებლებში სამეცნიერო კვლევის ხარისხის შესამოწმებლად საფონდო საბჭო კიდევ ერთი სააგენტო - ე.წ. Research Assessment Exercise დააარსა. იგი თავის კვლევას ოთხ წელიწადში ერთხელ ატარებს. ეს კი იმის გარანტიას იძლევა, რომ უმაღლესი განათლების ფონდები მართლაც გამოირჩეული ხარისხის, კარგი მიღწევების მქონე კვლევის ორგანიზაციებთან არიან დაკავშირებულნი, რომლებიც ახალგაზრდა მეცლევარებისა და ახალი სამეცნიერო მოღვაწეების მხარდაჭერასაც ახორციელებენ. RAE-ს მიერ ჩატარებული კვლევები ინგლისის უნივერსიტეტებისთვის ძალის მქონე ნიშნელოვანია, რადგან ხშირ შემთხვევაში მასზეა დამოკიდებული - მიიღებს თუ არა მოცემული უმაღლესი სასწავლებელი ამა თუ იმ ფონდიდან დაფინანსებას. უმაღლეს სასწავლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა შესაფასებელი ქულებია: 5*,5.4,3,2 და 1. 5* ნიშნავს, რომ მოცემული დაწესებულების ყველა პარამეტრი ინტერნაციონალურ და ეროვნულ უმაღლეს დაწესებულების მიღწევები ეროვნული სტანდარტებითაც კი არ არის აღიარებული. ფინანსური

19 ნოემბერი, სამეზაბათი, 2002 წელი. №170

ლონდონის ზღაპრული

თვალსაზრისით, ძალიან მცირე განსხვავებაა 1 და 3 ქულის მქონე უმაღლეს სასწავლებლებს შორის, შედარებით დიდი განსხვავება 3-სა და 4-ს, და საკმაოდ მნიშვნელოვანი - 4,5-სა და 5* შორის. ასე რომ, სანამ რომელიმე უმაღლესში სასწავლად ან სამუშაოდ წასვლას გადაწყვეტთ, მის რეიტინგს კარგად უნდა გაეცნოთ.

რეიტინგულ გამოკითხვებს, ზემოთ ნახსენები ორგანიზაციების გარდა, სხვადასხვა ჟურნალ-გაზეთები თუ გამოცემლობებიც ატარებენ (თანაც ყოველწლიურად). მაგალითად, ამ წლის ოქტომბერში ცნობილი გახდა “Daily Telegraph”-ის მიერ უმაღლესი სასწავლებლების რეიტინგებზე ჩატარებული გამოკითხვის შედეგები. ჩატარებული კვლევის ფარგლებში, ძირითადად, ყურადღება მახვილდებოდა მოცემული უმაღლესი სასწავლებლის თითოეული ფაკულტეტის სწავლების ხარისხზე, მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზაზე და უმაღლესი სასწავლებლების ადმინისტრირების ეფექტურობაზე.

ამ წელს დიდი ბრიტანეთის საუკეთესო უმაღლეს სასწავლებლად კემბრიჯის უნივერსიტეტი გამოცხადდა. მეორე და მესამე ადგილი იორკის უნივერსიტეტმა და ლონდონის ეკონომიკის სკოლამ გაიწაინაღეს. ოქსფორდს კი მხოლოდ მეოთხე ადგილი ერგო. თუმცა, იგი სტუდენტებისათვის ისეთივე მიმზიდველი დარჩა, როგორც ადრე. უფრო მეტიც, ოქსფორდში მოხვედრის მსურველთა მაჩვენებელი 18 პროცენტით გაიზარდა, კემბრიჯისა კი - მხოლოდ 15 პროცენტით.

საკმაოდ დაბალი მაჩვენებლები მოიპოვეს ამ ათი წლის წინათ უნი-



ლონდონის ხიდი

ვერსიტეტებად გადაკეთებულმა, ყოფილმა პოლიტექნიკურმა სასწავლებლებმა. ახალი სტატუსი, ხშირ შემთხვევაში, სტუდენტების მიერ მიღებული ცოდნის ხარისხს არ შეესაბამება. მაგალითად, ჩრდილოეთ ლონდონის უნივერსიტეტის პედაგოგიურ ფაკულტეტზე 5-წლიანი სწავლების შემდეგ სტუდენტთა 75%-მა გამოსაშვები გამოცდები ვერ ჩააბარა. სხვათა შორის, ამა წლის აგვისტოში ზემოთ ნახსენები უნივერსიტეტი ლონდონის გილდჰოლის უნივერსიტეტს შეერწყა და, ორის მაგივრად, ერთი ლონდონის მეტროპოლიტენ უნივერსიტეტი შეიქმნა 110-მილიონფუნტ-სტერლინგიანი ბიუჯეტით.

ლონდონის ხიდი

ვერსიტეტებად გადაკეთებულმა, ყოფილმა პოლიტექნიკურმა სასწავლებლებმა. ახალი სტატუსი, ხშირ შემთხვევაში, სტუდენტების მიერ მიღებული ცოდნის ხარისხს არ შეესაბამება. მაგალითად, ჩრდილოეთ ლონდონის უნივერსიტეტის პედაგოგიურ ფაკულტეტზე 5-წლიანი სწავლების შემდეგ სტუდენტთა 75%-მა გამოსაშვები გამოცდები ვერ ჩააბარა. სხვათა შორის, ამა წლის აგვისტოში ზემოთ ნახსენები უნივერსიტეტი ლონდონის გილდჰოლის უნივერსიტეტს შეერწყა და, ორის მაგივრად, ერთი ლონდონის მეტროპოლიტენ უნივერსიტეტი შეიქმნა 110-მილიონფუნტ-სტერლინგიანი ბიუჯეტით.

ლონდონის ხიდი

ლიაკაციო ფურცელი შეავსო. ერთ-ერთიდან დადებითი პასუხი აუცილებლად მოგივა. ისე კი, თუ ამ საქმეს გადაწყვეტთ, სასურველია, პირველ რიგში, ბრიტანეთის საკონსულოს მიაკითხოთ. იქ თქვენ სრულ ინფორმაციას მოგაწოდებენ და, საჭიროების შემთხვევაში, სანდო სააგენტოების მისამართსაც მოგცემენ.

ენის კურსები ინგლისში

საქვეყნოდ ცნობილია - ბუნებრივ გარემოში ენის შესწავლას არაფერი სჯობს. ისე არაფერი აადვილებს საქმეს, როდესაც გაშუდმებით იძულებული ხარ, უცხო ენაზე ისაუბრო და ამ ენას ისმენდე. ჰოდა, 6 წლიდან დაწყებული, ჩვენი თანამემამულეებისათვის შესაძლებელია ინგლისური ენის კურსები ინგლისშივე გაიარონ, ოღონდ, რა თქმა უნდა, ეს ფული ღირს, თანაც - არც ისე ცოტა.

შეიძლება ითქვას, რომ კურსების ხანგრძლივობა და მსურველთა ასაკი შეუზღუდავია. თუმცა, ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეებისათვის ორი შემადგენლებელი გარემოება მაინც არსებობს: პირველი ის, რომ ინგლისში გასამგზავრებელი ბილიეთის სიძვირი გამო ყველაზე მოკლე, ორკვირიანი კურსის არჩევას აზრი ეკარგება და მეორეც - 30 წლის შემდეგ ინგლისური ენის შესწავლის მსურველ ქართველ მოქალაქეს ინგლისის საკონსულოში იმის დამტკიცება მოუწევს, რომ ენის სასწავლად აუცილებლად ბუნებრივი ენობრივი გარემო სჭირდება. ასე რომ, საქართველოდან ინგლისში ენის შესასწავლად წამსვლელთა უფრო გავრცელებული ასაკობრივი ზღვარი 9-10-იდან 30 წლამდე მერყეობს. კურსების გასაველადე კი ჩვენი მოქალაქეები, სულ მცირე, ერთ თვეს ირჩევენ.

14 წლამდე ბავშვების ენის კურსის ფასი, თუ შეიძლება ასე ითქვას, პაკეტობრივია. მასში შედის ბინა, სამკურადი კვება, გასართობი პროგრამა და მოზარდზე მზრუნველობა. ამ ასაკზე ზეით კი მხოლოდ კურსის ფასებია გათვალისწინებული. დანარჩენზე სტუდენტმა თავად უნდა იზრუნოს. მართალია, სკოლამ შეიძლება რაიმე ბინა შემოეთავაზოს, მაგრამ იგი, როგორც წესი, უფრო ძვირია, ვიდრე - ე.წ. "თავად ნაშოვნია". კურსის ფასები ერთმანეთისგან ძალიან განსხვავდება. მნიშვნელობა აქვს როგორია კურსი, სად იცხოვრებ - დიდ ქალაქში თუ პატარაში და ა.შ.



ოქსფორდის ბიბლიოთეკა

საზღვარიზიზი

ლონდონის ხიდი

ლონდონის ხიდი

ფართო სპექტრის სთავაზობენ (მენეჯმენტისა და პროფესიული განვითარების კურსების ჩათვლით). დაინტერესებული პირებისთვის ასევე საინტერესო უნდა იყოს ინგლისის ინდუსტრიული უნივერსიტეტი (Ufi), რომელიც მსოფლიო ინტერნეტული ქსელის საშუალებით სწავლის "ვირტუალურ" ცენტრს წარმოადგენს. ამ უნივერსიტეტების საშუალებით ადამიანებს შესაძლებლობა ეძლევათ, ძირითადი სამუშაო ადგილიდან მოუნყვეტლად, თავიანთ პროფესიაში კვალიფიკაცია აიმაღლონ, ან დამატებითი პროფესია შეიძიონ.

დღეს უკვე ლონდონის უნივერსიტეტიც იძლევა შესაძებლობას, ამ უმაღლესი სასწავლებლის მიერ შეთავაზებული რამოდენიმე კურსი და შესაბამისი ხარისხი გარეშე პირებმაც მოიპოვონ. უნივერსიტეტი მსურველებს სთავაზობს სასწავლო ინფორმაციულ მასალას, გარკვეული დისციპლინების მოკლე კურსს და რეკომენდირებულ, ნასაკითხი ლიტერატურის სიას.

დიდ ბრიტანეთში შოტლანდიის უნივერსიტეტის პროექტი (The University of the Highlands and Islands) ალტერნატიულ უმაღლესი და პროფესიული განათლების რადიკალურ განვითარებას ისახავს მიზნად. უკვე დაწყებულია 13 კოლეჯისა და კვლევითი ინსტიტუტების პარტნიორობის საფუძველზე დამყარებული ფედერალური უნივერსიტეტის შექმნა, რომელიც ღია უნივერსიტეტის სტატუსს მოიპოვებს.

ლონდონის ხიდი

ვერსიტეტებად გადაკეთებულმა, ყოფილმა პოლიტექნიკურმა სასწავლებლებმა. ახალი სტატუსი, ხშირ შემთხვევაში, სტუდენტების მიერ მიღებული ცოდნის ხარისხს არ შეესაბამება. მაგალითად, ჩრდილოეთ ლონდონის უნივერსიტეტის პედაგოგიურ ფაკულტეტზე 5-წლიანი სწავლების შემდეგ სტუდენტთა 75%-მა გამოსაშვები გამოცდები ვერ ჩააბარა. სხვათა შორის, ამა წლის აგვისტოში ზემოთ ნახსენები უნივერსიტეტი ლონდონის გილდჰოლის უნივერსიტეტს შეერწყა და, ორის მაგივრად, ერთი ლონდონის მეტროპოლიტენ უნივერსიტეტი შეიქმნა 110-მილიონფუნტ-სტერლინგიანი ბიუჯეტით.

ლონდონის ხიდი

კურსების დასრულების შემდეგ მსმენელი კურსის გავლის დაზამდასტურებელ საბუთს იღებს (ეს შეეხება მასწავლებელთა სატრენინგო კურსებსაც) და არა ინგლისური ენის ცოდნის ღონის შემაფასებელ რაიმე სერთიფიკატს, ანუ ამ საბუთებს კონკურსებში ოფიციალური სტატუსი არ გააჩნიათ. თუმცა, ჩვენს ქვეყანაში ასეთი საბუთის მფლობელები, ბუნებრივია, გარკვეული პრივილეგიებით მაინც სარგებლობენ. და კიდევ ერთი - კურსით გათვალისწინებული საათების 95 პროცენტს მაინც თუ არ დაესწრებით და დროს სხვაგან გაატარებთ, არც ზემოთ ნახსენებ საბუთს მოგართმევენ.

ენის კურსები იმდენად მრავალფეროვანია, რომ მათი ამორჩევა არც თუ ისე იოლი საქმეა. მსურველმა კურსის ასარჩევად, ალბათ, შემდეგი კრიტერიუმები უნდა გაითვალისწინოს: პროფესიონალიზმი, ვალდებულებების პირნათელი შესრულება, ყურადღებიანი დამოკიდებულება სტუდენტებისადმი, თავისუფალი დროის მქონე სტუდენტთა ასაკის ადეკვატურად ორგანიზების უნარი, ოპერატიულობა და სიზუსტე. დიდი პუპულარობით სარგებლობენ ისეთი სკოლები, როგორებიცაა - კემბრიჯის ინგლისური სკოლა, ედინბურგის სკოლა, ოქსფორდის OISE, Globe English Centre, The Bell Language School და ა.შ. რა თქმა უნდა, სკოლის არჩევისას ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს თქვენს ასაკს, მიზანსა და პროფესიას. ამ რთულ საქმეში, სკოლის არჩევიდან დაწყებული გამგზავრების საკითხების უზრუნველყოფით დასრულებული, ყველაზე უკეთ ბრიტანეთის საკონსულოში დაგეხმარებიან.

Further Education - პროფესიული განათლება მიუი ცხოვრების მანძილზე

ჩვენი უმაღლესი განათლებისაკენ ეგზოზ ორიენტირებული ქვეყნისაგან განსხვავებით, პროფესიული განათლება ყველა ევროპული ქვეყნის განუყოფელი და მნიშვნელოვანი ნაწილია და იგი ეკონომიკური წინსვლის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მხარეს წარმოადგენს. პროფესიული განათლება დღეს უკვე აღარ წარმოადგენს მხოლოდ საშუალო განათლების დამასრულებელ ალტერნატიულ სახეს-

ლონდონის ხიდი

ლონდონის ხიდი

A3060 ხარისხები ინგლისურად

დიდი ბრიტანეთის ნაციონალური აკადემიური აღიარების საინფორმაციო ცენტრის (NARIC) დადგენილების მიხედვით, ჩვენს ქვეყანაში გაცემული ატესტატები, დიპლომები და სამეცნიერო ხარისხები ინგლისში გარკვეულ ხარისხობრივ რანგს შეესაბამება. თუმცა, სანამ კონკრეტულად მათ შესახებ დავიწყებდით საუბარს, შემდეგი გარემოებები უნდა განიმარტოს: დიდ ბრიტანეთში საშულო სკოლისა და სრული საშუალო განათლების ატესტატებს ანსხვავებენ. 16 წლის ასაკში ბრიტანელი მოზარდები სკოლის დამთავრების ატესტატს GCSE-ს იღებენ. ამის შემდეგ თუ მათ სურთ, სწავლა უმაღლეს სასწავლებლებში გააგრძელონ, კიდევ უნდა გაიარონ საშუალო განათლების ორწლიანი კურსი - ე.წ. A, AS Level-ები, რის შემდგომაც მიიღებენ ატესტატს-GCE (სრული საშუალო განათლება) და უმაღლესში მოხვედრის უფლებას. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ბრიტანეთში ორი სახის ბაკალავრებს განასხვავებენ: Bachelor Ordinary და Bachelor Honours. პირველი ჩვენს უმაღლესებში ოთხწლიანი სწავლების შემდეგ მიღებულ ბაკალავრის დიპლომს შეესაბამება, მეორე კი - მაგისტრის დიპლომს. ხოლო თუ ვინმე საერთაშორისო ბაკალავრიატის კურსებს ასტენებს, იგი ჩვეულებრივ საბაკალავრო ხარისხში არ აურიოთ, ეს კურსებიც, A,AS Level-ების მსგავსად, წინასაუნივერსიტეტო საფეხურია.

- საშუალო განათლების ატესტატი (Certificate of Secondary Education), თუ იგი 11-წლიანი სწავლის შემდეგ გაიცა, შეესაბამება ინგლისურ GCSE-ის საგნობრივ სტანდარტს (A,BდაC დონე), ინგლისური ენის ცოდნის გათვალისწინებით.
- საშუალო სკოლის ატესტატი (Secondary School Certificate) შეესაბამება საგნობრივ GCSE სტანდარტს, ინგლისური ენის ცოდნის გათვალისწინებით.
- საშუალო სპეციალური სასწავლებლის დიპლომი (Special School Leaving Diploma) შეესაბამება GCSE სტანდარტს, ინგლისური ენის ცოდნის გათვალისწინებით.
- პროფტექნიკუმის დამთავრების დიპლომი (Diploma of Completed Vocational Technival Education) შეესაბამება ბრიტანულ City and Guilts (ბრიტანული სპეციალური განათლების აღმნიშვნელი სერტიფიკატი) სერტიფიკატის პირველ ნაწილს.
- პროფესიული ტექნიკური სასწავლებლის დიპლომი (Technical School Leaving Diploma) უფროს GCSE-ს საგნობრივ სტანდარტს, ინგლისური ენის ცოდნის გათვალისწინებით.
- უმაღლესი სასწავლებლის დასრულების დიპლომი, რომელიც 1991 წლამდე გაიცემოდა (Diploma Specialist), მაღალი ღონის GCE-სა და ბრიტანული ბაკალავრის ხარისხებს შორისაა. კერძო შემთხვევებში, უნივერსიტეტების გადაწყვეტილებით, მას უფრო მაღალი სტატუსიც შეიძლება მიენიჭოს.
- უმაღლესი განათლების დიპლომი/დიპლომი წარჩინებით (Diploma of Higher Education) შეესაბამება ბრიტანულ (ჩვეულებრივ-Ordinary) ბაკალავრის ხარისხს, როდესაც იგი სულ ცოტა 4 წლის სწავლების შემდეგაა გაცემული.
- ბაკალავრის დიპლომი (Bachelor Degree) შეესაბამება ბრიტანულ (ჩვეულებრივ-Ordinary) ბაკალავრის ხარისხს.
- მაგისტრის ხარისხი (master’s degree) უტოლდება ბრიტანული Bachelor Honours-ის სტანდარტს.
- მეცნიერებათა კანდიდატის ხარისხი ბრიტანული PhD-ის ტოლია.

საინფორმაციო საიტები



www.dfes.gov.uk/statistics/DB/VOL/v0211/index.html დიდი ბრიტანეთის განათლების დეპარტამენტი (Department for Education and Skills).
www.qaa.ac.uk დიდი ბრიტანეთის უმაღლესი სასწავლებლების ხარისხის შემამოწმებელი სააგენტო (Quality Assurance Agency for Higher Education).
www.shefc.ac.uk/welcome.htm შოტლანდიის უმაღლესი განათლების საფონდო საბჭო (Scottish Higher Education Funding Council).
www.hefce.ac.uk ინგლისის უმაღლესი განათლების საფონდო საბჭო (Higher Education Funding Council for England).
www.wfc.ac.uk უელსის უმაღლესი განათლების საფონდო საბჭო (Higher Education Funding Council for Wales).
www.isc.gov.uk www.fefc.ac.uk ინგლისის სწავლისა და უნარ-ჩვევათა საბჭო/შემდგომი (პროფესიული) განათლების საფონდო საბჭო (Learning and Skills Council/Further Education Funding Council for England).
www.sfefc.ac.uk შოტლანდიის პროფესიული (ე.წ. შემდგომი) განათლების ფონდთა საბჭო (Scottish Fuerther Education Funding Council).
www.elwa.ac.uk განათლება და სწავლა უელსში (Education and Learning in Wales ELWA).
www.iscisc.uk.net დამოუკიდებელ სკოლათა საკონსულო, საინფორმაციო სამსახური (Independent Schools Council, Infrmation Service ISCIS).
www.britishcouncil.org.ge ამ მისამართით შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ საქართველოს ბრიტანეთის საკონსულოს.

ჩანართი მომზადა: 6106 ციწცაძე



გამოსათხოვარი

ოთხი წლის წინ დამახილ "მთიანს" დღეს ისევ ზარი უდგას!!!



"მაესტრო აღარა გვყავსო, ბიჭებო!" - დღემდე ყურში ჩაგვესმის უკანაზრუ-ნებული ცრემლებით გაზზარული მაშინდელი ამოცმინეა კობასი, რომელიც დღეს უკვე მარადისობის გზაზე კვალში ჩასდგომია უძვირფასეს მეგობარს: ედიშერის მსგავსად ისიც 41 წლისა იქნება მუდამ.

ოთხი წლის წინ დაობლებულ და ძლივს გონზე მოსულ "მთიებს" დღეს ქიმი ჩა-მოემეტრა - აღარა გვყავს კობა ზუციშვილი, ჩვენი ანსამბლის, ჩვენი სამშოს შრი და ჯგავარი!..

კვლავ ოთხი წლის წინანდელი სუსხი ჩაგვდგომია ძარღვებში, კობა! კვლავ გა-ოგნებულები და განწარებულები ვართ, ბიჭო! ედიშერი არ გვეყოფოდა ზაფრად და ტკივილად, შენც რომ არ გამოგვეკლებოდი?!! განა ერთად უფრო იილადა არ ვუმკლავდებოდით ედიშერის მონატრებასაც და მის დანატოვარსაც განა ერთად უფრო არ ვუვლიდით?!

თავად უღალატოს, ღალატი ჭირივით გძულდა და ამიტომაც იყო, რომ ლომა ხარის სიჯიუტით ირჯებოდი ედიშერისთვის მიცემული სიტყვის შესასრულებ-ლად - "მთიები" არ ჩაქრება და გიგისაც მხარში ამოვუდგებითო, ყველაფერში ასე იყო: სადც უნდა ყოფილიყავი (ჩვენთან თუ უცხოეთში) და რაც უნდა გეკეთები-ნა - ხალხური სიმღერა გემღერა თუ ქალაქური (საკუთარი თუ სხვისი), ლექციები გეკითხა თუ სცენარები და მაირები გეიხზა - ყველაფერი ერთნაირად ნიჭიერი, ნადი და თავდაუზოგავი იყავი. ამიტომაც უხდებოდი აგრერივად სცენასაც, კა-თედრასაც, სუფრასაც და საერთოდ შენს უზარმაზარ სამეგობრსაც. "მთიებს" კი განსაკუთრებით გგემაცებოდი: ინტელექტუალი, სიტყვაგზიანი, ენაკვიმატი და საოცარი მუსიკალური. შენი შემოქმედებითი გზა, შენი სამშმსრულებლო ხე-ლოვნება ცალკე თემაა. ამაზე ცალკე უნდა ითქვას და დაიწეროს. ერთს აღენიშ-ნავთ მხოლოდ: ნებისმიერი ინსტრუმენტი - გიტარა თუ ფანდური, ჩონჩგური თუ ქიბონი ან დოლო - შენთან როგორ განსხვავებულად მზიანობდა, თითქმის საიმეო-ნებად ნიჭიერი კაცის ხელში მოხვედრა.

სიცოლ-ლიმილიც ნიჭივით სხივინა და უშურველი გქონდა. დროდადრო გუ-ლის სიღრმიდან თვალებში ამოპარულ სევდას კი რიხითა და ხმაურით, შენებური უღარდელი ქალაქური ინტონაციით მალავდი, მაგრამ მხოლოდ უცხოთაგან. ჩვენ კი რას გამოგვაპარებდი, ლამის სიყმანვილდანვე ქართული ხალხური სიმღერის ხმებივით შედულაბებულებს. ჩვენ ხომ ვიცოდით, რომ ბედმა რთული ცხოვრება და მრავალ ტკივილი გარგუნა, არც მომძის ღალატისთვის დაგინდო, მაგრამ სა-ნაცვლოდ უფალმა ადამიანთა დანდობისა და სიცოცხლის სივეარულის მადლი დაგახნათა: თავად ნიჭიერს, სხვისი ნიჭიერებით აღტაცების, წარმატების შენიშ-ენისა და აღნიშვნის დიდი უნარი გიმოძა - ეს კი ღირსეულობა ზედღობა.

თავად ობოლობის კვერნაჭამი, განსაკუთრებული სიმძაფრით განიცდიდი ედი-შერის გიგის ობლობას. გაფაციცებული იყავი, არაფერი შეემალოს ან არავინ დაგეინაგროსო (ამასაც მსუბუქად აკეთებდი, თუმცა საჭიროების ყამს შენი გა-ფიცებაც გვახსოვს). ხარობდი მისი წინსვლით და მცირედი გამარჯვებაც კი დი-დად გეამაყებოდა. ისევე გიხაროდა, როგორც საკუთარი ოთოსა და ლექსოს და-ვაჟკაცებზე ან ცეროდენა ლეულეტოს ღირსეული ქალობა გაგახარებდა. ღმერთს შევთხოვთ მათ სიკეთესა და აღორძინებას.

ვერაფერს გამოგვაპარებდით, - ნავიტრაბახეთ. აკი გამოგვაპარე! გადაღლი-ლი გულისცემა ვერ შეგიტყვეთ! სასიკვდილო განაჩენად აღიქვი ექიმების - "სიმ-ლირა არ შეიძლებაო!" უმღერლად ყოფნას ხომ სიცოცხლაც აღარ ეთქმისო და, თითქოს სიკვდილის ჯინაზე, რამდენიმე დლით ადრე საავადმყოფოზე უარი თქვი და მოიღბინე - შენებური სილაღით ვეღარ, მაგრამ რალაც ჯობრიანი ტკივილითა და დაჭრილი ვეფხვის თავგანწირვით კიდევ იმღერე და კიდევ იცეკვე!.. მაშინ, როცა განძრევაც კი არ შეიძლებოდა თურმე შენთვის.

ღვთის მოშიმი კაცი იყავი. ამიერიდან მიწიერი საზრუნავისგან თავისუფალი, მარადიულ სამშობლოსკენ მიმავალ გზას ადგახარ და ჩვენც ბოლო ამქვენიური სამსახურილა დაგვრჩენია შენი - სამშაბათს საბურთალოს პანთეონში მიგიჩენი მარადიულ სამყოფელს შენს ედიშერთან ახლოს. პირნათელი მიუხვალ შენს მეგო-ბარს, თავადაც ნათულ კაცს.

მიმე ავადმყოფსაც "მთიები" გედარდებოდა. არც "ამერ-იმერი" გაიწყდებო-და: ბოლო დღესაც სამომავლო გეგმებზე ესაუბრებოდი ბიჭებს.

ან ქიშპამომიტერეულ მწუხრის ვარსკვლავად გადაცქეულა შენი სათაყვანებე-ლი "მთიები" - მათენებელი ვარსკვლავი... "ან წმიდათათვის არს სახელი იგი და ადგილი მისი ზეცისა სასუფეველსა" (საბა).

მშვიდობით, საყვარელო ძმაო! სასუფეველი დაგიმკვიდროს ყოვლდასახიერ-მა უფალმა. ამინ!

ზურა, ლადო, ავთო, გიო, ძვალი, გიგი, ჯოკია, ხაბაბო, თემური, მბმა, ირაკლი და ვაქერა

ბ ი ნ ე ბ ი	
ი ძ ი დ ა ზ ა	
სასწრაფოდ იყიდება 3-ოთახიანი, არასტანდარტული, 132 კვ.მ ბინა ჩიქოვანის 18-ში, V კორპ., ბინა 34, I სართ. ფას: 18000\$. ტელ: 98-40-41.	
შევიძენ ჩეხურ 2-ოთახიან, გარემონტებულ ბინას 4 500-ის ფარგლებში მე-2-5 სართუ-ლებზე ვარკეთილისა ან ვაზი-სუბნის მიდამოებში. 77 75 73	
იყიდება 1,5 ოთახიანი ბინა - სახელსწო კავსაძის 4-ში მე-2 სართულზე, რკინის კარით, გისისუბით. ფასი 12 800. ტელ: 37-45-14 (21 სთ-შემდე)	
სასწრაფოდ იყიდება 3-სარ-თულიანი სახლი ეზოთი. გამ-ლუფერის დასახლება, კვანტა-ლიანის 18 ბ. ს/ფასი 50 000. 53 09 00	
იყიდება 1-ოთახიანი სუფთა ბინა გადაკეთებული 1,5-იანად. 2(8). მეტრო "ნაძალადევიან". 62 54 15	
იყიდება 100 კვ.მ. 3-ოთახი-ანი ბინა 6(16) ტელეფონით, ავ-ტოფარეხით, ევრორემონტით. 13 500 \$. ავტოფარეხის გარეშე 12 900 \$. ნუცუბიძის პლატო, IV 8(რ, მე-14 კორპ. 30 05 17 ლა-მით, 25 12 69 დღისით. 8(99) 11 48 41 შირენა	
იყიდება 5-ოთახიანი სუფთა ბინა ტელეფონით, რკინის კა-რებით გლდანიის VIII მ/რ-ში. ფა-სი 6 000. 68 14 10	
ქირავედმა ახალგაზრდონტე-ბული 4-ოთახიანი 300-ად, ნუ-ცუბიძისა და ასათიანის კუთხე-ში 6(6), ლოგბით. 77 66 86, 8(99) 18 32 99	
იყიდება 4-ოთახიანი კვიშია-დის პროექტი 16(16) სართულ-ზე. ფასი 25 000 \$. ბალანჩიშვი-ს 39. 33 11 66	
იყიდება კარგად გარემონ-	

ს ა პ ა რ ი თ ვ ე ლ ი მ ი მ ო შ ა ვ ა ვ მ ა ს მ ო რ ა ბ ი ვ ი ინ ფ ო რ მ ა ვ ი ს ი ს ა შ ა უ ლ ა ზ ა ვ ი ს
ნ ა რ მ ო მ ა დ ა ე ლ ა ზ ა ვ ი ს სა შ ო რ ა დ ე ლ ო მ
<p>საქართველოს პარლამენტის აპარატის პრესისა და ინფორმაციის დეპარტამენტი ა.ნ. 1 ნოემ-ბრიდან იწყებს საქართველოს პარლამენტში 2003 წლის ჟურნალისტთა აკრედიტაციისათვის განცხადების მიღებას. განაცხადი უნდა შედგეს საქართველოს პარლამენტის აპარატის რეგლა-მენტისა და პრესისა და ინფორმაციის დეპარტამენტის დებულების დადგენილი წესის მიხედვით. მადლობელი დავრჩებით, თუ მამედის ხელმძღვანელები, განაცხადთან ერთად, ცალკე ფურცელზე მოგვავნდიან მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა მისამართს, ტელეფონის, ფაქსისა და ელექტრონული ფოსტის ნომრებს, აგრეთვე, აკრედიტებულ ჟურნალისტთა კოორ-დინატებს.</p>
<p>განცხადების მიღება დასრულდება ა.ნ. 1 დეკემბრს.</p>
<p>დამაბაჟიეთ ინფორმაციისათვის მომავართათ შიგნად ნომრებაჲ: 99 00 00, 99 99 62</p>

განცხადება
<p>ESM-თბილისის სკოლა-ლიცეუმის ბაზაზე იხსენება სამხატვრო სკოლა-იტუდია:</p>
<p><input type="checkbox"/> სკოლის მოსწავლეობათვის: ფერწერა, ხატვა, ქანდაკება, კომპოზიცია, გობლენი, მოდელირება, კომპიუტერული გრაფიკა, მულტიპ-ლიაკიცია, დიზაინი, არქიტექტურა, ხატერია, რესტავრაცია, რელიგიისა და ხელოვნების ისტორია.</p> <p><input type="checkbox"/> ამიტურიენტებისათვის: მოსამზადებელი ჯგუფი თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიამ და იაკობ ნიკოლაძის სახელობის სამხატვრო სასწავლებელში შესაძლებლად (მზინბრევი სწავლება).</p>
<p>სკოლა სტუდიის მოსწავლეები სისტემატორად მიიღვენ მონაწილეობას საერთაშორისო და რესპუბლიკურ გამოვენებში. სასწალო წლის ბოლის მოენობა საზაფხულო შემოქმედებითი ბანაკი.</p> <p>მოსწაღეები იმუშავენენ სამხატვრო სახელისნობ და კომპიუტერულ კლასში. სკოლა უზრუნველყოფილა გათიბოით, მუდმივი დწით, მუშაობს ზუფეფი. მეცადინეობა ჩატარდება კვირბო საშვერ 15.00 საათზე. მოსწაღელთა მიღება იწარმოებს მიმდინარე წლის 20 ოქტომბრდინ. სწაღა დაწენება 3 ნოემბერს.</p>
<p>მისამბრთი: ნუცუბიძის 223. (საქართველოს ბანკის შენობასთან). ტელეფონი: 32 97 83 (9.00-15.00) სკოლა ლიცეუმი.</p>

თქვენი რეკლამა ავანს გაზაითში
<p>20-24-24 20-00-24</p>

მარიებში, სრული ავტომატი-კით. 1 500-ად. 38 92 02

ქირავდება!

კომერციული ფართი ვერაზე

საუკეთესო საოფისე (კომერციული) ფართი 1 სართულზე, ქუჩიდან

იზოლირებული შესასვლელი, საერთო ფართი 110 კვ.მ.

მისამართი: ქიაჩელის ქ. 10 (რესპუბლიკის მოედანთან)

ტელ: 94-01-96, მობ. 899 518007

<p>სასწრაფოდ! იყიდება მომგებიანი, "ლუდის ბარი" დეზერტერების ბაზრის მიმდებარე ტერიტორიაზე. წინამძღვრიშვილის 198. თანამედროვე დიზაინით, კეთილმოწყობილი, კვლა საჭირო ინვენტარით. ფასი შეთანხმებით. ტელ: 877 479860. სოსო ან აზა.</p> <p>ქირავედმა ფართი ქსეროქ-სისათვის, ვაკეში, ჭავჭავაძეზე. 34 59 14</p> <p>იყიდება 90 კვ.მ. კომერციუ-ლი ფართი 200 კვ.მ. სარდფით საბჭოს მოედანზე. 27 000-ად. 77 19 40 ტარიელი, 92 24 64</p>	<p>სასწრაფოდ იყიდება 1991 წლის ფოსფორისფერი "ფო-რდ-ესკორტი" იდეალურ მდ-გომარეობაში ძირავა – 1,4; ეკო-ნომიური (წვა – 6ლ 100 კილო-მეტრზე). ფასი – 2500 დოლა-რი. ტელ: 899 50 30 13, მაია.</p> <p>სასწრაფოდ იყიდება C კლასის "შერსდეის" 9 500-ად, საუკეთე-სო მდგომარეობაში. 37 31 71</p> <p>სასწრაფოდ იყიდება თეთრი ფერის "ტავრია", 1990 წლის, 600-ად. შესაძლებელია 400-ის წინასწარი გადახდა. 63 29 26</p> <p>იყიდება "07" 1987 წლის, იდეალურ მდგომარეობაში. ფა-სი 1500. 52 22 99</p> <p>იყიდება 18-ადგილიანი "ფო-რდ-ტრანზიტი", 1986 წლის, კარბული, კარგ მდგომარეო-ბაში, 2-საექტიანი, პიდრავი-კით. 2 000-ად. 79 12 52</p>
<p>იყიდება! AUDI 90 Coupe GT. 1988 6. ძრავი 2,3, ტყავის სალონი, გიდრავლიკა, ლუქი. ფასი 1650\$. ტელ: 8 (99) 162868.</p> <p>იყიდება "ოპელ-ომეგა" (ფერგონი) 1991 წლის, კარგ მდგომარეობაში - 2100-ად (წყალდიდობაში არ მოყო-ლილას). ტელ: 8(24) 153814, 8(24) 1798 95</p> <p>იყიდება "ფორდ-სკოპიო" 1990 წლის, საუკეთესო მდგო-</p>	<p>სასწრაფოდ იყიდება 1991 წლის, 1987 წლის, იდეალურ მდგომარეობაში. ფა-სი 1500. 52 22 99</p> <p>იყიდება 18-ადგილიანი "ფო-რდ-ტრანზიტი", 1986 წლის, კარბული, კარგ მდგომარეო-ბაში, 2-საექტიანი, პიდრავი-კით. 2 000-ად. 79 12 52</p>

სწავლება

შეასწავლო ხატვას, ფერწე-რას, მოდელირებას, ქირა-კერ-ვას, ცოცხალი და მშრალე ყვა-რულების კომპოზიციას შეღავს-თიან ფასებში. 32 35 83

ნებისმიერი ასაკის მსურველ-

თა მომზადება გერმანულ, ესპა-ნურ და რუსულ ენებში ინდივიდუ-ალურად. 39 50 31, 8(93) 30 93 20

კომპიუტერული პროგრამე-ბის შემსწავლელი ინდივიდუ-ალური კურსები: Windows, Word, Excell, Internet, E-mail - 60 ლარი. პროფესიული კურსი - 120 ლარი. Photo shop - 80 ლარი . Pagemaker - 60 ლარი. Adobe-premier - 200 ლარი მის. ი.ჭავჭავაძის №74, IX სართ. ოთახი - 908. 25-35-48, 23-53-69

შეგასწავლით კომპიუტერის საოფისე პროგრამებს (Win-dows, Word, Internet). მოგი-ძენით ინტერნეტში ინფორმა-ციას, მათ შორის სახლ-ვარგავით საქმიან (სამე-ცნიერო) პარტნიორებს. დაგე-ხმარებით საზღვარგარეთ სას-ნაველებლად წასვლაში. შეგიქმ-ნით Web - გვერდს.

ტელ: 63-37-40 (საღამო), 33-17-59, 893 304942

სხვადასხვა

ქირავედება საბარბურტო ხა-ზი № 165. 35 32 49

შევიძენ 100 კვ-იან სასწორს. 76 43 20

წინასწარმიტო სამუშაოები დიზაინერთან ერთად. 22 06 22

სასწრაფოდ იყიდება მაგით GSM-ის ნომერი. დეზოზიტზე 20 ლარია. ფასი 30 ლარი. 39 41 37, 8(99) 23 19 50

გამდიდრების უნარის განეი-თარება სულიერად ჩამოყალი-ბებულ ადამიანებში, უძველესი და ძლიერმოქმედი მეთოდების შესწავლა. 52 20 54

"სამოსელი პირველი" გა-ყიდვაშია. 38 47 53

იყიდება ევროპიდან ჩამო-ტანილი ესპანური ჭაღები დიდი ფასდაკლებით. 52 20 54

იყიდება ლამინირების აპა-რატი, ცელოფნის რულონი, გირლოტინა, სტებლერები, ყვე-ლა ზომის სკოლები დიდი ფას-დაკლებით. 52 20 54

მერქნის დახურვა, გამოხარ-შვა, გამოშრომა ევროსტან-დარტით. 8(99) 18 20 28

სამუშაველო ფირმა "კახი-98" გათავაზობთ ბინების ყიდვა-გაყიდვა-გაქირავება-დაგირა-ვებას. 23 70 91, 8(77) 71 05 90, 8(93) 30 32 82

სამუშაველო ფირმა "კახი-98" ისესხებს და გაასესხებს თანხებს ბინის მყარი გარანტი-ით. 23 70 91, 8(77) 71 05 90, 8(93) 30 32 82

საშუქრების სალონი "შუზა" გათავაზობთ საექუსკო ნოთე-ბის მუღავთიან ფასში, ასევე ზღნაკეთ ნამუშევრებს. სადღ-ესასწაულო კაბების გატი-რავებას. ფალაშულის №82. 54-ე საშ.

სკოლის ნიწ. ტელ: 23-14-82

მათაჰაზოში წიგნების, ჟურნალების, პროშურების აკრეფვა-დაკაბადონებას, გა-ფორმებას, საეიზიტო ბარა-თების, ბლანკების დამზა-დებას, სხვადასხვა პოლიგრა-ფიულ მომსახურეობას.

მის. ი.ჭავჭავაძის №74, IX სართ. ოთახი - 908.

Tel/Fax: 25-35-48, 23-53-69



აფიშა
<p>თეატრები</p> <p>რაზო ბაბრაიძის თეატრ-სტუდია ყოველ პარასკევს, შაბათს და კვირას გაიმართება სპექტაკლი "რეში გაზაფხულის შემოდგომა" დას: 19.00. ბილეთები იყიდება თეატრის საღაროში 11 - 16 სთ-მდე (შავთელის ქ №13). ტელ: 98-65-90, 98-65-83</p> <p>ბართ მახინოზის თეატრი „პარიკი“ "ლამის სტუმარი", რეჟ რამაზ სიხარულიძე დას: 19.00 სთ; ფასი 3 ლარი</p> <p>თეატრალური სარდაფი "ტ.ცუცქერა", რეჟ ლევან წულაძე დას: 20.00 სთ; ფასი 5 ლარი</p> <p>პაეტოხიის თეატრი "დემილის პოეზია", რეჟ ამირან შალუკაშვილი დას: 18.00 სთ; ფასი 3,5 ლარი</p>
<p>საბამოფეო დარბაზები</p> <p>აჟელი ბაღთაოა "განახლებული ურთიერთობები", მიზა შენგელიას, დავით ალექსიძისა და ლინ აპ-რენისის ნამუშევართა გამოდენა</p> <p>N ბაღთაოა კარლო კაჭარავას ნამუშევრების პერსონალური გამოდენა</p> <p>ხალონეზის საართაშორისო ცხადარი ქართულ მხატვართა ნამუშევრების გამოდენა (ფერწერა, გრაფიკა, ქანდაკება)</p> <p>ბაღთაოა „პარისაში“ გიორგი აფიკიაურის ნამუშევრების გამოდენა</p>
<p>„აშირანი“ "ზორნის საიდუმლო", მთავარ როლში მეტ დემიონი დას: 15.00; 19.00 სთ; ფასი 5,6 ლარი</p> <p>"ვასაბი", რეჟ ლუკ ზესონი, მთავარ როლში ჟან რენი დას: 17.00; 21.00 სთ, ფასი 5-7 ლარი</p> <p>"პიანისტი კალი", რეჟ მიხაელ ჰანეკე დას: 23.00 სთ, ფასი 5 ლარი</p> <p>„რასთაველი“ "სათამაშო ისტორია 2", რეჟ ემ ზრენონი, ჯონ ლუკეტერი დას: 13.00; 15.00; 17.00; 19.00 სთ; ფასი 5 ლარი</p> <p>"დაგმობილი გზა", რეჟ სემ მენდესი, მთავარ როლებში: გრემ ჰენკსი, პოლ ნიემა-ნი, ჯედ ლო დას: 21.00; 23.00 სთ; ფასი 7 ლარი</p> <p>„აღისო“ "დაგმობილი გზა", რეჟ სემ მენდესი, მთავარ როლებში: გრემ ჰენკსი, პოლ ნიემა-ნი, ჯედ ლო დას: 13.00; 15.00; 17.00; 19.00 სთ; ფასი 5 ლარი</p> <p>"ჰოლივუდური დასასრული", რეჟ ვედი ალენი დას: 21.00; 23.00 სთ; ფასი 6 ლარი</p>



ფეხბურთი

ივროფეხბურთი: „სოსიადარს“ წაუბაბლი სარია ვერს „რეალმა“ შეწყვიტა

<p>აპა ღონია</p>	
	
ესპანეთი, × ტური	
<i>16 ნოემბერი:</i>	
ვილარეალი - სევილია	1:0
დეპორტივო - ბარსელონა	2:0
<i>17 ნოემბერი:</i>	
ბილბაო - რაიო ვალეკანო	2:1
ალავესი - რეკრეატივო	3:0
ესპანოლი - ატლეტიკო	1:2
ოსასუნა - ვალენსია	1:0
სანტანდერი - მაიორკა	1:2
ვალაილილი - მალაგა	0:0
რეალი - სოსიედადი	0:0
ბეტისი - სელტა	2:1

ესპანეთის პრიმერა-დივიზიონის მე-10 ტური, შეგვიძლია, "გრანდების დაცემად" მოვხათლოთ. შაბათს, ლა-კორუნიაში, ადგილობრივმა "დეპორტივომ", სკალონისა და ლიუქეს გოლების წყალობით, პირმშინდად მოუგო "ბარსელონას". ჩემპიონი, "ვალენსია", აუტსაიდერ "ოსასუნასთან" სტუმრად, 0:1 დამარცხდა. ტურის ცენტრალური მატჩი კი მადრიდში, "სანტიაგო ბერნაბეუზე" გაიმართა: "სამეფო კლუბი" ჩემპიონატის ლიდერს - სან სებასტიანის "რეალ სოსიედადს" მასპინძლობდა. დელ ბოსკემ სასტარტო შემადგენლობაში არ დააყენა მსუუუქედ ტრავმირებული ზი-დანი. მწვრთნელმა გადაწყვიტა, ფრანგი ნახევარმცველი "ბარსელონასთან" მომავალი მატჩისთვის დაასვენოს. თუმცა, დელ ბოსკე მინც იძულებული გახდა, ზიდანს მოედანზე გამოეყვანა, რადგან "სოსიედადმა" თავისი ნაუგებელი სერიის მწყევტა არც მადრიდში ისურვა - "რეალმა" სტუმრებს ვერაფერი მოუხერხა. ვერც ზიდანის გამოსვლამ შეცვალა ბეერი ვერაფერი. მატჩი ფრედ - 0:0 დასრულდა. არც ერთი ნაგები "სოსიედადი". კვლავ ლიდერია, "რეალი" მას ისევ 5 ქულით ჩამორჩება.

იტალია, XI ტური	
<i>16 ნოემბერი:</i>	
ბოლონია - პერუჯა	2:1
რომა - ინტერი	2:2
<i>17 ნოემბერი:</i>	
მილანი - პარმა	2:1
ატალანტა - ბრეშა	2:0

დასახეობი	თ	მ	ფ	გ	ბ	პ
სოსიედადი	10	6	4	0	21:3	22
ბარსელო	10	7	0	3	18:12	21
ვალენსია	10	5	3	2	18:7	18
ბეტისი	10	4	5	1	19:11	17
რეალი	10	4	5	1	17:10	17
ვიტია	10	3	2	3	13:8	17
დეპორტივო	10	5	2	3	14:13	17
მალაგა	10	4	4	2	17:18	16
ატლეტიკო	10	3	8	1	17:12	15
ბარსელონა	10	4	3	3	17:13	15
ვალენციელი	10	4	2	4	13:12	14
ბილბაო	10	3	3	4	14:21	12
სანტანდერი	10	3	2	5	10:11	11
ალავესი	10	3	2	5	14:21	11
ვიტორიალი	10	2	4	4	10:11	10
ბეტილი	10	2	4	4	7:6	10
რეალ ვალეკანო	10	2	6	8	13:19	8
ოსასუნა	10	2	2	8	13:18	8
ესპანოლი	10	2	1	7	8:18	7
რეკრეატივო	10	1	2	7	7:25	5

იტალია	თ	მ	ფ	გ	ბ	პ
იუვენტუსი	10	7	3	0	18:5	24
ინტერი	10	7	2	1	21:11	23
მილანი	10	7	1	2	25:8	22
ფიორთი	10	6	3	1	18:8	21
კიოვი	10	5	6	0	19:12	18
პარმა	10	5	3	2	12:8	18
პოდენო	10	5	0	0	11:12	18
პრომა	10	4	4	2	21:18	18
უბოლი	10	5	1	4	18:15	18
ფორინე	10	4	2	4	8:11	14
პარეა	10	3	4	3	19:14	13
პერუჯა	10	3	2	5	12:19	11
პიაცენცა	10	2	2	8	14:21	8
ბრეშა	10	2	2	8	13:20	8
ბერგამო	10	2	1	7	10:20	7
ტორინო	10	2	0	8	6:21	6
რუზინი	10	1	2	7	9:19	5
კომო	10	0	4	8	8:18	4

იტალია	თ	მ	ფ	გ	ბ	პ
ასტანა	14	10	2	2	31:13	32
დინამო	14	9	4	1	24:10	31
ჩელსი	14	7	5	2	24:12	28
ვეფსტრია	14	6	2	4	17:15	28
ბაიერნში	14	6	5	3	18:13	23
ნეკსინგი	13	7	1	3	20:17	22
ნიდერლანდ	14	6	3	3	18:11	21
ჩელსინგი	14	5	4	4	19:15	20
ტოტენჰემი	14	6	2	6	17:21	20
დონი	14	5	2	7	19:20	17
საუთჰემპტონი	14	4	5	5	14:15	17
ბირმინგემი	14	5	2	7	14:20	17
დუნდუი	14	4	4	6	17:18	16
აქსტონ ვილ	14	4	4	6	10:12	16
ბარმინგემი	14	4	4	6	14:18	16
ბარნლი	14	4	2	8	13:18	14
სანტოქსენდი	14	3	5	8	8:10	14
ბოლტონი	13	3	3	7	18:24	12
ვესტ ჰემი	14	3	3	8	14:24	12
ვესტ ბრომვიჩი	14	3	3	8	10:21	12

ბარსელო	თ	მ	ფ	გ	ბ	პ
ბაიერი	13	9	2	2	29:14	28
ბორუსი	13	8	6	1	19:9	24
ვორშე	13	7	2	4	27:25	23
შალკე	13	6	4	3	18:11	22
შერტ	13	6	4	3	18:12	22
შტუტგარტი	13	5	8	2	21:15	21
ნიურნი	13	6	2	5	27:21	20
მიუნხენი 1860	13	6	2	5	18:13	20
ვოლფსბუგი	13	6	1	6	15:10	19
შაიერსი	13	6	1	6	18:19	18
დუნკერკენი	13	4	4	5	17:20	18
ნიურნბერგი	13	5	1	7	18:21	18
მონსტერგადიხი	13	4	3	6	18:12	13
შაიხა	13	4	3	6	15:14	13
პანოვერა	13	4	3	6	22:27	15
არმიანი	13	4	2	7	13:22	14
კოტუსი	13	2	2	9	7:27	8
კიოიუნსტადტინი	13	1	4	8	12:22	7

ბელგში დასრულებულ საჭადრაკო ოლიმპიადაზე საქართველოს ნაკრების წარმატება-წარუმატებლობის მიზეზების უკეთ გასაცნობად ცოტა ლოდინი დაგვჭირდა. საქართველოს დელეგაცია, რომელიც 11 ნოემბერს, გამთენიისას უნდა ჩამოფრენილიყო, 13-ში ჩამოვიდა. როგორც შემდეგ ვარიკვა, დავიანების მიზეზი თვითმფრინავის ტექნიკური გაუმართაობა ყოფილა - ვენიდან აფრენილი, ორი თუ სამი საათის შემდეგ, უკან დასაბრუნებელი გამხდარა. საქართველოს დელეგაცია იძულებული გახდა, ფრანკფურტიდან გამომგზავრებულიყო. თუმცა, იმის გამო, რომ მომზადკეები გადალილები იყვნენ, მათიან გასაფრება ვერც მაშინ მოვახერხებ. გუშინ კი საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის პრეზიდენტმა, ნინო გურიელმა, თავად მიგვიჩვია პრესკონფერენციაზე, რომელზეც საჭადრაკო ოლიმპიადის პერიპეტეიბს გავცაჩით.

მიზა ბარსაშვილი	
	
შესაძლოა, ვინმესთვის ოლიმპიადაზე დაკავებული მეოთხე ადგილი წარმატება იყოს, მაგრამ არა საქართველოს ქალ მოჭადრაკეთა ნაკრებისთვის, რომელმაც ასე გაგვანებივრა საკუთარი წარმატებებით. ვაუმბის მიერ დაკავებული მეოთხე ადგილი კი, მართლაც, წარმატებაა, მით უმეტეს, რომ ექვსკაციან გუნდში ოთხი ახალგაზრდა გახლდათ. მათ ძალზე კარგად წარმოაჩინეს საკუთარი თავი და ეს მსოფლიო საჭადრაკო სამყარომაც აღნიშნა. რაც შეეხება ქალთა ნაკრებს, მათმა შედეგმა ჩვენში არაერთგავაროვნა რეაქცია გამოიწვია. გუშინდელი პრესკონფერენციაც, ძირითადად, ამ თემის მიძღვნა, თუმცა, საუბარი საკმაოდ ემოციური გამოდგა. ეს ნინო გურიელის საუბარზეც იგრძნობოდა. ის მასმედიაზე განაცხებულა ჩანდა.	
„საქართველოში ქალთა ჭადრაკი პოპულარულია, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, თითქოს ვაუმბი პატივისცემა და ქებას არ იმსახურებდნენ,“ გვეუბნება ნინო გურიელი. - მათი სახით ბელგში საკმაოდ მებრძოლი გუნდი ვიხილეთ და ეს გარი კასპაროვმაც არაერთხელ აღნიშნა. ვაუმბა მოჭადრაკეებმა ერთიანი, შეკრული გუნდის მთავეჭვადლება დატოვეს.	
საქართველოში მარტო მოგებას ითხოვენ და იმას აღარ კითხულობენ, თუ რა არის ამისთვის საჭირო. რა თქმა უნდა, მუდმივი არაფერია, მაგრამ ქალთა ნაკრებმა ყველაფერი იღონა იმისთვის, რომ ოლიმპიური მედლები მოეპოვებინა. ჩვენი გუნდი თამაშობდა პრინციპით: ან ყველაფერი, ან არაფერი, რასაც სრულიად ვუთანხმებოდ. ძალიან სწრაფად ავილეთ ტემპი, ანუ მალე დავნიანურდით. მეცხრე ტურში ჩვენს ძირითად მეტოქეს, ჩინეთის ნაკრებს, 2,5 ქულით მოექეს, მემდეგ რუნინეთის ძლიერი გუნდის გარდა, სხვა კლუბებიც აღწევდნენ წარმატებებს. ქუთაისის „აია“ და რუსთავის „ზოტი“ მრავალგზის ფინალისტები არიან, მაგრამ ახლა, მძიმე ფინანსური მდგომარეობის გამო, თავიანთ აჩრდილსა პგვანან. თემურ ბენდიაშვილი დარწმუნებულია, რომ „ლოკომოტივი“ „ზოტი“სა და „აიას“ ზედს არ გაიზიარებს და ამ კლუბების მომავლის იმედიც აქვს: „ერთ დროს სწორედ „ზოტი“ და „აია“ აღწევდნენ ყველაფერს და ამ კლუბების მომავლის იმედს ზედ წარმატებებს, ახლა კი ეს გუნდები ჩრდილში არიან. ამ დროს მათ შესანიშნავი ახალგაზრდობა ჰყავთ და დიდი წარმატებების მოღწევაც შეუძლიათ“.	

რაგბი

„ლოკომოტივი“ ჩამპიონის მისამე ტიტულისთვის იზრძვის

ფინანსური უფსკრულის პირას მდგომი გუნდი რეკორდის დამყარებას ცდილობს

აპა ღონია	
	

საქართველოს რაგბის ჩემპიონატი დასასრულს უახლოვდება. საუკეთესო ოთხეულის სამი გუნდი უკვე გამოიკვეთა. ბათუმის „დათეებმა“, „დათეები-II“ და თბილისის „ლოკომოტივმა“ უკვე მოიპოვეს პლეი-ოფებში თამაშის უფლება. მეოთხე ფინალისტის ვინაობა კი შაბათს, „თსუ“-„ყოჩების“ შეხვედრაში გაირკვება.

საუკეთესო ოთხეული, რომელიც პირველობაში მონაწილე 6 გუნდს შორის ვლინდება, ქვეყნის ჩემპიონის ტიტულისთვის იბრძოლებს პლეი-ოფის მატჩებში, რომელიც ავსტრალიური სისტემით ტარდება: ჩემპიონატის პირველ და მეორე ადგილებზე მყოფი გუნდები ერთმანეთს ხედებიან. ასევე ტარდება მატჩი მესამე და მეოთხე ადგილებზე გასულ გუნდებს შორის. პირველ მატჩში დამარცხებული გუნდი მესამე და მეოთხე ადგილებზე მყოფი კლუბების შეხვედრაში გამარჯვებულს ხედება. ამ მატჩში მოგებული კი პირველ და მეორე ადგილებზე მყოფ გუნდებს შორის გამარჯვებულთან ფინალში ითამაშებს.

პლეი-ოფის მატჩები დეკემბერში გაიმართება. პირველ მატჩში ერთმანეთს შეხედვებიან „დათეები“ და „ლოკომოტივი“, ხოლო მესამე ადგილზე მყოფი „დათეები-II“ ჯერ გაურკვეველ მეოთხე ადგილზე გასულ გუნდს („თსუ“ ან „ყოჩები“) შეხედებას.

ყველაფერი იქით მიდის, რომ საქართველოს ჩემპიონატის ფინალი, ისევე როგორც პარშან, წლეულსაც თბილისის „ლოკომოტივსა“ და ბა-



9 ნოემბერი: „ლოკომოტივი“ - „დათები 2“-ის უკანასკნელი შეხვედრა

თუმის „დათეებს“ შორის გაიმართება. მასმინდელი ფინალი „ლოკომოტივმა“ მოიგო. ასევე „ლოკომოტივის“ გამარჯვებით დასრულდა საქართველოს 2000 წლის ჩემპიონატიც. საქართველოს ჩემპიონის ტიტული, ზედიზედ ორჯერ, „ლოკომოტივის“ გარდა, აქამდე მხოლოდ ორ კლუბს („გუმარსა“ და „ყოჩებს“) აქვს მოპოვებული.

წლევეანდელ სეზონში თბილისის „ლოკომოტივს“ შესანიშნავი შანსი აქვს, რეკორდი დამყაროს და ზედიზედ მესამედ გახდეს საქართველოს ჩემპიონი. საქართველოს ჩემპიო-

ნატეს ამჟამად მონაწილე გუნდებს შორის ეს კლუბი ერთადერთია, რომელიც ყოფილი საჭბოთა კავშირის პირველობაზე იღებდა მონაწილეობას. 40-წლიანი ტრადიციის მქონე „ლოკომოტივი“, რომლის ფინანსური შესაძლებლობები ნულის ტოლია, ქართულ კლუბებს შორის ფინანსურად ერთ-ერთი ყველაზე სუსტია: კლუბს არა აქვს სტადიონი, მის მოთამაშეებს არა აქვთ ხელფასი. ამ პრობლემების მოუხედავად, „ლოკომოტივის“ მთავარი მწვრთნელი, თემურ ბენდიაშვილი, არც წლევეანდელ ჩემპიონატში გამარჯვების იმედს

„არსენალმა“ პრემიერ-ლიგის ცხრილის სათავეში დაიბრუნა ადგილი. შაბათს ლონდონელებმა, საქალაქო დერბოში, „ტოტენჰემი“ დაამარცხეს - 3:0. ან უკვე ყოფილმა ლიდერმა, „ლივერპულმა“ კი, საკუთარ მოედანზე ვერ მოუგო „სანდერლენდს“ - 0:0.

კვლავ ვერ გაიმარჯვა „მანჩესტერმა“. „ვესტ ჰემთან“, გასვლით მატჩში, ფრეს (1:1) დასჯერდა. ალექს ფერგიუსონის გუნდი ცხრილის მე-5 საფეხურზეა და მე-4 ადგილზე მყოფ „ვეერტონს“ 3 ქულით ჩამორჩება. შესანიშნავ ფორმაშია „ვევერტონი“, რომელიც კვირას „პლეებერნს“ ესტუმრა და გაიმარჯვა - 1:0.

გერმანია, XIII ტური	
<i>16 ნოემბერი:</i>	
ლევერკუზენი - მიონხენგლ.	2:2
ბაიერი - ვოლფსბურგი	1:0
დორტმუენი - მიუნხენ1860	1:0
კოტბუსი - არმინია	2:1
პანოვერი - შერტა	0:1
ჰანზა - შტუტგარტი	1:1
ნიურნბერგი - შამპურგი	1:3
<i>17 ნოემბერი:</i>	
ბოხუმი - შალკე	0:2
ვერდერი - კაიზერსლაუტ.	5:3

ბუნდესლიგის უკანასკნელი ტურის უმნიშვნელოვანეს მოვლენად შეფევან ეფენბერგის მიუნხენის ოლიმპიურ სტადიონზე სტუმრობა შეიძლება ჩაითვალოს. „ბაიერნის“ ყოფილი ლიდერი ამჯერად თავისი ახალი კლუბის, „ვოლფსბურგის“ შემადგენლობაში ეგვია მიუნხენს. მოტივაცია დიდი იყო: ეფენბერგს განსაკუთრებით უნდოდა, ამ მატჩში თავისი შესაძლებლობები დაემტკიცებინა, თუმცა, შურისძიება არ გამოვიდა - „ვოლფსბურგი“ დამარცხდა. როკე სანტა კრუზის გოლის წყალობით „ბაიერნმა“ მინიმალური ანგარიშით გაიმარჯვა და პირველი ადგილი კიდევ უფრო გაიმყარა. გაიმარჯვეს ლიდერის მდევრებმაც. დორტმუნდის „ბორუსიამ“, ასევე მინიმალური ანგარიშით, სძლია „მიუნხენ 1860“-ს, ხოლო ბრემის „ვერედერმა“ „კაიზერსლაუტერთან“ მატჩში 5:3 გაიმარჯვა. „კაიზერსლაუტერი“ ბუნდესლიგის ბოლო საფეხურზე ჩამოქვეითდა.



ხუან ალბერტო სკიაფინო

15 ნოემბერს 78 წლის ასაკში გარდაიცვალა ლეგენდარული ურუგვაელი ფეხბურთელი ხუან ალბერტო სკიაფინო.

სკიაფინომ მონაწილეობა მიიღო მსოფლიოს 1950 წლის ფინალში, როდესაც ურუგვაის ნაკრებმა რიო-დე-ჟანეიროში, „მარაკანას“ სტადიონზე შეკრებილი 199 ათასი გულშემატკივრის წინაშე, ანგარიშით 2:1 დაამარცხა ბრაზილიის ნაკრები და მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტულს დაე-

ჭადრაკი

ან ყვალაფერი, ან არაფრით წაბეზული ოლიმპიდა

ბელგში დასრულებულ საჭადრაკო ოლიმპიადაზე საქართველოს ნაკრების წარმატება-წარუმატებლობის მიზეზების უკეთ გასაცნობად ცოტა ლოდინი დაგვჭირდა. საქართველოს დელეგაცია, რომელიც 11 ნოემბერს, გამთენიისას უნდა ჩამოფრენილიყო, 13-ში ჩამოვიდა. როგორც შემდეგ ვარიკვა, დავიანების მიზეზი თვითმფრინავის ტექნიკური გაუმართაობა ყოფილა - ვენიდან აფრენილი, ორი თუ სამი საათის შემდეგ, უკან დასაბრუნებელი გამხდარა. საქართველოს დელეგაცია იძულებული გახდა, ფრანკფურტიდან გამომგზავრებულიყო. თუმცა, იმის გამო, რომ მომზადკეები გადალილები იყვნენ, მათიან გასაფრება ვერც მაშინ მოვახერხებ. გუშინ კი საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის პრეზიდენტმა, ნინო გურიელმა, თავად მიგვიჩვია პრესკონფერენციაზე, რომელზეც საჭადრაკო ოლიმპიადის პერიპეტეიბს გავცაჩით.

აბრულებენ, რომ ნაკრებში ახალგაზრდები არ იყვნენ. მაგრამ როდესაც საკითხი ასე დგება, მიწდა, მათ შევხსენო: ყველაზე ასაკოვანმა, მაია ჩიბურდანიძემ, საუკეთესო შედეგი - პულს ხუთი ქულა დააგროვა და საკუთარ დაფაზე ბრძოლაში აიღო. ის, რომ ბოლომდე ოქროსთვის ვებრძოდით, გამართლებული იყო. ასეთი უპირატესობის ფონზე, გინდა თუ არა, ვერცხლის ან ბრინჯაოსთვის გებრძოლიყ, ჩვენთვის მიუღებელი იყო. ასე რომ არ ყოფილიყო, მეორეობა ან მესამეობა არ გავგვირდებოდა. ბოლო ტურში შეგვეძლო, სულაც მიგუსულიყავით იუგოსლავიელებთან და მათთვის 1,5:1,5 შედეგავაგებინა, რაც ბრინჯაოს მედლებს მოგვტანდა, მაგრამ ასე არ მოვიქცეთ, რადგან ჩემპიონობის შანსი გვეკონდა. ამიტომ დავრ

